

KAUPUNGINVALTUUSTO 29.5.2017

LIITE 1-3

§ 39

1. Tilinpäätös 2016
2. Tilintarkastuskertomus
3. Tarkastuslautakunnan
arviointikertomus

MÄNTTÄ-VILPPULAN KAUPUNKI

TILINPÄÄTÖS 2016

KAUPUNGINHALLITUS 03.04.2017

TARKASTUSLAUTAKUNTA 10.5.2017

KAUPUNGINVALTUUSTO 29.5.2017

1	Tilinpäätössäännökset	5
2	Tilinpäätösasiakirjat	6
2.1	Tasekirja	7
2.2	Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat	7
3	Toimintakertomus	8
3.1	Toimintakertomusta koskevat säädökset	8
3.2	Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	9
3.2.1	Kaupunginjohtajan katsaus	9
3.2.2	Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	11
3.2.3	Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	15
3.2.4	Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	18
3.2.5	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	19
3.2.6	Kaupungin henkilöstö	21
3.2.7	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista tekijöistä	21
3.2.8	Ympäristötekijät	22
3.3	Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä	24
3.4	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	25
3.4.1	Tilikauden tuloksen muodostuminen	25
3.4.2	Toiminnan rahoitus	26
3.5	Rahoitusasema ja sen muutokset	28
3.6	Kokonaistulot ja –menot	31
3.7	Kuntakonsernin toiminta ja sen talous	33
3.7.1	Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	33
3.7.2	Konsernin toiminnanohjaus	35
3.7.3	Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	35
3.7.4	Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	37
3.7.5	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	38
3.7.6	Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	40
3.8	Keskeiset liitetiedot	44
3.9	Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	44
3.9.1	Asiaa koskeva sääntely	44
3.9.2	Tilikauden tuloksen käsittely	44
3.9.3	Talouden tasapainottamistoimenpiteet	45

4	Talousarvion toteutuminen	46
4.1	Seuranta koskeva sääntely	46
4.2	Tavoitteiden toteutuminen	48
4.3	Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	49
4.3.1	Käyttötalouden toteutuminen	49
4.3.1.1	KAUPUNGINVALTUUSTO	49
4.3.1.2	KESKUSVAALILAUTAKUNTA	49
4.3.1.3	TARKASTUSLAUTAKUNTA	50
4.3.1.4	YLEISJOHTO	50
4.3.1.5	HALLINTOPALVELUT	62
4.3.1.6	SOTE –PALVELUT	66
4.3.1.7	SIVISTYSTOIMI	70
4.3.1.8	TEKNISET PALVELUT	85
4.3.2	Tuloslaskelmaosan toteutuminen	95
4.3.3	Investointien toteutuminen	97
4.3.4	Rahoitusosan toteutuminen	101
4.3.5	Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	102
5	Tilinpäätöslaskelmat	103
5.1	Tilinpäätöslaskelmia koskevat säännökset ja ohjeet	103
5.2	Tuloslaskelma (ulkoinen sis. Juupajoki)	104
5.3	Rahoituslaskelma	106
5.4	Tase	107
5.5	Konsernilaskelmat	109
5.6	Konsernitase 2016	111
6	Tilinpäätöksen liitetiedot	113
7	Allekirjoitukset ja merkinnät	136

1 Tilinpäätössäännökset

Kunnan tilinpäätöksestä säädetään kirjanpito- ja kuntalaissa (113 §, 114 §). Kuntalain säädökset koskevat kunnan tilikautta, tilinpäätöksen käsittelyä ja sisältöä, konsernitilinpäätöksen laadintaa sekä tilinpäätöksen allekirjoittamista. Kirjanpitolaki määrää kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä yksityiskohtaisemmalla tasolla. Kauppa- ja teollisuusministeriön alaisen kirjanpitolautakunnan kuntajaosto (KILA) antaa kuntaa sitovia määräyksiä kirjanpidon järjestämisestä ja tilinpäätöksen laatimisesta.

KILA on antanut useita lausuntoja ja ohjeita kuntaliitoksen toteuttamisesta ja -liitoksen kirjanpidollisesta käsittelystä.

Tilinpäätös, KL 113 §

Kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja tai pormestari.

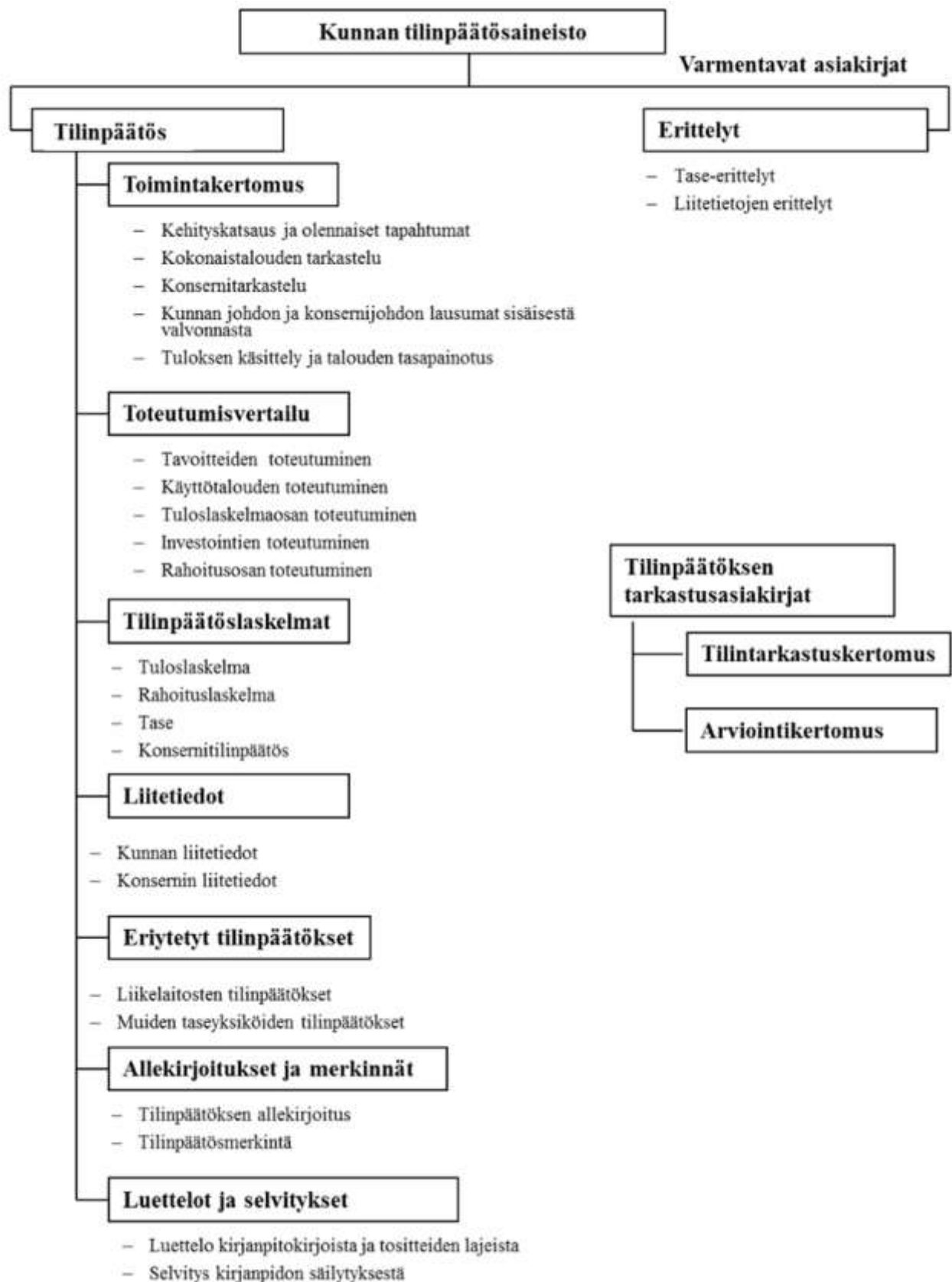
Konsernitilinpäätös, 114 §

Kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös.

Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana.

Kuntayhtymän tilinpäätös yhdistellään jäsenkunnan konsernitilinpäätökseen. Kunnan, jolla ei ole tytäryhteisöjä, mutta joka on jäsen kuntayhtymässä tai liikelaitoskuntayhtymässä, tulee sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöstä vastaavat tiedot.

2 Tilinpäätösasiakirjat

2.1 Tilinpäätös

Kunnan tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen, talousarvion toteutumisvertailun, tilinpäätöslaskelmat, liitetiedot, erillistilinpäätökset, allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkinnät sekä luettelot ja selvitykset.

2.2 Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat

Tilinpäätöstä varmentavia asiakirjoja ovat tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt (KPL 3:13 §), joiden laatimisesta on annettu ohjeet Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston Kunnan ja kuntayhtymän taseen laatimista koskevassa yleisohjeessa (11.12.2012, päivitetty 1.10.2013 ja 21.4.2015)).

3 Toimintakertomus

Toimintakertomus jakaantuu toiminnan ja talouden kokonaistarkasteluun ja talousarvion toteutumisvertailuun. Kokonaistarkastelussa esitetään olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa sekä tilikauden tuloksen muodostuminen, toiminnan rahoitus, rahoitusasema ja siinä tapahtuneet muutokset. Tilikauden tuloksen ja toiminnan rahoituksen tarkastelu esitetään tulos ja rahoituslaskelman avulla. Rahoitusasema ja siinä tapahtuneet muutokset käyvät ilmi kunnan taseesta, konsernitaseesta, rahoituslaskelmasta ja konsernin rahoituslaskelmasta. Kokonaistarkasteluun kuuluvat myös hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Lisäksi toimintakertomuksessa voidaan nostaa esille olennaisia, liitetiedoissa esitettyjä tapahtumia.

3.1 Toimintakertomusta koskevat säädökset

Toimintakertomus, KL 115 §

Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Toimintakertomuksessa on annettava myös tietoja sellaisista kunnan talouteen ja konsernitaseeseen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa tuloslaskelmassa tai taseessa.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Lausunto kuntien yhdistymisavustusten kirjaamisesta

Laskennallinen yhdistymisavustus ja valtionosuuden vähenemisen korvaus kirjataan tuloksi maksuperusteella maksuvuosille. Perusteena maksuperusteiselle kirjaamiselle on, että yhdistymisestä aiheutuvat poikkeukselliset menot ja mahdolliset valtionosuuden menetykset syntyvät useamman vuoden aikana yhdistymisestä ja yhdistymisavustus ja valtionosuuden menetyksen korvaus on myönnetty näitä menoja ja tulonmenetyksiä korvaamaan. Nämä avustukset ja korvaukset merkitään tuloslaskelman erään Tuet ja avustukset.

3.2 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

3.2.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Kevään 2015 eduskuntavaalien jälkeen muodostetun uuden valtioneuvoston merkittävänä tahtotilana on ollut Suomen historian suurin aluehallintomuutos. Edellisen eduskunnan aikana ajatuksena oli muuttaa sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestäminen sekä tuottaminen. Tämä uudistus kuitenkin kaatui loppumetreillä eduskunnan perustuslakivaliokunnan näkemyksiin uudistuksen perustuslain vastaisuudesta.

Jo syksyllä 2015 uudet hallituspuolueet pääsivät sopuun mallista, jota on pyritty viemään eteenpäin myös vuoden 2016 aikana. Alkuperäinen malli perustui 18 itsehallintoalueeseen, maakuntaan, joista 15 olisi toiminut sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämistä vastuuyksikköinä. Kunnille ja muille tahoille järjestetyn lausuntokierroksen jälkeen hallituspuolueet päätyivät siihen, että aluehallinto sekä sosiaali- sekä terveyspalveluiden järjestämistä vastuu suunnitellaan rakennettavaksi 18 maakunnan pohjalle. Tämän uudistuksen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2019 ja uudistukseen liittyy läheisesti sosiaali- ja terveyspalveluihin liittyvä valinnanvapaus.

Uudistuksen pohjalle kaikki 18 maakuntaa ovat kukin tahoillaan organisoituneet ja aloittaneet uudistusten paikallisen selvittämisen. Näin on tehty myös Pirkanmaalla ja Mänttä-Vilppulan kaupunki on ollut aktiivisesti uudistustyössä mukana. Uudistus on todella mittava ja se vaikuttaa jatkossa erittäin laajasti koko kuntakenttään ja sitä kautta kaikkiin kansalaisiin. Tätä kautta on ymmärrettävää, että selvitystyö vaatii merkittäviä resursseja sekä asioihin perehtymistä ja niiden kriittistä tarkastelua sekä päättäjiltä että erityisesti johtavilta viranhaltijoilta. Pirkanmaan maakuntaliitto on osaltaan varmistanut henkilötöpanoksia uudistuksen selvitystyöhön palkkaamalla muun muassa kolme muutosjohtajaa. Suuremmat kaupungit voivat ohjata selvitystyöhön helpommin omia henkilöstöresurssejaan, mutta useassa pienemmässä kunnassa kaikki selvitystyöhön liittyvät asiat hoidetaan muiden tehtävien ohella. Näin on myös Mänttä-Vilppulassa. Tämä muutosvaihe on tältä osin kuntien näkökulmasta ongelmallinen, kun peruskunnissakin on useita jokapäiväisiä asioita hoidettavana ja aikaresurssi on rajallinen.

Kuntia ja kuntien tulevaisuutta on viimeisten kahden vuosikymmen ajan pohdittu useaan kertaan. Tällä hetkellä näyttää siltä, että tämä uudistus toteutuu muodossa tai toisessa jollain aikavälillä. On tietysti ikävää, että kuntien nykyhetkessä kuntien tulee huolehtia olemassa olevasta palvelutuotannosta ja samaan aikaan pohtia rohkeasti tulevaisuutta sekä tulevaisuuden kuntien tehtäviä. Kuitenkin tämä käsillä oleva muutos on parempi nähdä jo enemmänkin mahdollisuutena kuin suurena uhkana. Mikäli käytämme kapasiteettimme pelkästään uudistuksen vastustamiseen ja koetamme pitää kiinni vanhasta, niin voimme menettää samalla tulevaisuuden menestymismahdollisuudet. Luonnollisesti uudistusta kohtaa voimme olla kriittisiä ja tuoda sitä julki esimerkiksi omissa lausunnoissamme, mutta samalla meidän tulee miettiä, miten vastaamme todennäköisesti edessämme olevaan muutoshasteeseen.

Maakuntauudistuksen toteutuessa kuntien rooli tulee muuttumaan merkittävällä tavalla. Kuntien tulevaisuuden tehtävät muodostuvat alueen elinvoiman, infrastruktuurin sekä sivistyspalveluiden ympärille. Nämä tehtäväalueet tulee ymmärtää laajasti siten, että elinvoimaan ja infraan liittyy laaja kirjo palveluita aina maankäytön suunnittelusta ja kaupunkimarkkinoinnista kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseen saakka. Sivistyspalveluiden tulee pitää sisällään kaikkinaisen opetus-, kulttuuri- ja kirjastotoiminta yhdessä kaiken muun elinikäiseen oppimiseen liittyvä harrastusaktiiviteetti.

Mänttä-Vilppulan kaupunki on ottanut muutoshasteen vastaan hyväksymällä uuden kaupunkistrategian. Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 5.9.2016 (34 §) hyväksyä strategian, jossa on jo osaltaan pyritty ottamaan huomioon kaupungin mahdollista tulevaisuuden kuvaa. Strategiaa on työstetty yhdessä päättäjien, johtoryhmän sekä esimiesten kanssa useissa eri tilaisuuksissa. Hyväksymisen jälkeen strategiaa on jalkautettu työyksiköihin, eri järjestöihin ja sen sisältöä esitelty useissa eri tilaisuuksissa. Strategiaa sisällytettiin myös kuluvan vuoden talousarvioon, jotta strategiset painopisteet saadaan mukaan aitoon toimintaan.

Vuoden 2016 aikana Mänttä-Vilppulan kaupunki sai vihdoin loppuun pitkällisen hankintaprosessin liittyen sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottamiseen. Kaupunginhallitus teki päätöksen sosiaali- ja terveyspalveluiden hankinnasta 9.2.2016 (29 §). Tästä päätöksestä kuitenkin valitettiin Markkinaoikeuteen, jonka vuoksi alkuvuonna palveluita tuotettiin edelleen väliaikaisella sopimuksella. Valittajataho kuitenkin ilmoitti toukokuussa, että se vetää tekemänsä valituksensa pois. Tämän perusteella hankintaprosessissa kilpailutettu palvelusopimus viimeisteltiin ja kaupunginhallitus hyväksyi sen lopullisesti optiovuosineen kokouksessaan 20.6.2016 (149 §). Tämä tarkoitti yhden pitkäaikaisen, jo vuoden 2012 lopusta alkaneen, prosessin päättymistä. Mainitun kaupunginhallituksen päätöksen perusteella kaupunkimme sosiaali- ja terveyspalveluiden tuotanto lähipalveluina, on turvattu periaatteessa 15 vuotta. Luonnollisesti aiemmin mainittu maakuntauudistus tuo tähän oman vivahteen ja koko asiaa sekä sopimusta varmasti tarkastellaan suurella herkkyydellä tulevassa maakunnassa ja sen nykyhetken valmistelussa.

Vuonna 2016 kaupungilla oli vireillä kaksi merkittävää rakennushanketta. Näistä toinen eli 60-paikkainen tehostetun palveluasumisen yksikkö, Sarahelmi, valmistui alkusyksystä 2016, jolloin se otettiin käyttöön. Investointi toteutettiin ARAn avustuksen sekä korkotukilainan myötävaikutuksella ja rakennushankkeena se alkoi jo vuoden 2015 puolella. Toinen merkittävä rakennushanke, eli Mäntän taajaman uusi päiväkodi, Miinan helmi, alkoi kesällä 2016. Uuden päiväkodin on määrä valmistua loppukesällä 2017 ja valmistuttuaan se korvaa kaikki nykyiset Mäntän taajamassa olevat päiväkotiyksiköt.

Alkuvuoden sote-sotkuihin sekä koko vuoden jatkuneeseen maakuntauudistukseen sekä siihen liittyviin lakiuudistusten arviointiin sekä valmisteluun käytetystä ajasta sekä voimavaroista huolimatta kaupunkiamme on viety vahvasti eteenpäin myös vuonna 2016. Kaupungin palveluja on onnistuttu turvaamaan sekä kehittämään. Jatkossa meidän tulee olla entistä rohkeampia, luovempia ja meidän on pystyttävä uudistumaan tuoreilla ajatuksilla, uusilla ideoilla ja toimintamalleilla. Uusi kuntalaki tulee kokonaisuudessaan voimaan kuluvan vuoden kesäkuussa ja sen myötä tulemmekin tarkastelemaan koko kaupunkikonsernia tulevaisuuden tavoitteiden toteuttajina. Kaupunkimme jatkuva kehittäminen ja sen elinvoimaisuudesta huolehtiminen on oltava meidän yhteinen päämäärämme, jota havittelemme avarakatseisin ajatuksin sekä runsain toimenpitein positiivisella ilmeellä.

Kuluvaa valtuustokautta jatkettiin lainsäädännöllä vuoden 2016 toukokuun loppuun saakka, joten vuoden 2016 tilinpäätös on tämän valtuustokauden viimeinen. Kuluva valtuustokausi on pitänyt sisällään jatkuvaa muutosta, suuria sekä innovatiivisia hankkeita, lukuisia määriä pienempiä asioita sekä ponnisteluja kaupungin elinvoiman sekä kehittymisen saralla. Kiitän luottamushenkilöitä erittäin hyvästä yhteistyöstä ja pirteästä päätöksentekokyvystä. Isoissa ja merkittävästi vaikuttavissa asioissa usein punnitaan vastuullisuus ja näissä tilanteissa päätöksentekijämme ovat osoittaneet kovuutta, rohkeutta ja luovuutta kunnallisen demokratian puitteissa. Iso kiitos myös kaikille kaupunkikonsernin palveluksessa oleville henkilöille, jotka ovat omalta osaltaan olleet varmistamassa palvelutuotannon sekä yhteispelin sujuvuutta.

3.2.2 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kaupungin hallintorakenteessa ei tapahtunut vuonna 2016 muutoksia. Kaupungin hallinto-organisaatio on kuvattu alla olevassa kuviossa.

Toimielin	Jäsenmäärä
Kaupunginvaltuusto	35
Keskusvaalilautakunta	5
Tarkastuslautakunta	5
Kaupunginhallitus	9
Sivistyslautakunta	10
Tekninen lautakunta	10
Peruspalvelulautakunta (yhteislautakunta Juupajoen kanssa)	7

Toimielin	Palvelualue	Palvelualueen johtaja
Kaupunginhallitus	Yleisjohto	Kaupunginjohtaja
	Hallintopalvelut	Talousjohtaja
Peruspalvelulautakunta	Sosiaali ja -terveyspalvelut	Tilajaajohtaja
Sivistyslautakunta	Sivistyspalvelut	Sivistysjohtaja
Tekninen lautakunta	Tekniset palvelut	Tekninen johtaja

KAUPUNGINVALTUUSTO 2013-2016

Valtuustopaikat kunnallisvaaleissa 2012 jakautuivat puolueiden kesken seuraavasti:

Sosialidemokraatit	11 valtuutettua
Keskusta	8 valtuutettua
Kokoomus	5 valtuutettua
Perussuomalaiset	5 valtuutettua
Vasemmistoliitto	3 valtuutettua
Vihreät	2 valtuutettua
Kristillisdemokraatit	1 valtuutettu

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Arto Pirttilahti (KESK)

Kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja Riitta Tuominen (SDP) 29.6.2015 asti / Ilkka Jatkola SDP 29.6.2015 lukien. Kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja Pentti Paananen (VAS). Valtuustokauden alkupuolella kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtajana toiminut Riitta Tuominen anoi eroa kaikista luottamustoimista. Kaupunginvaltuusto myönsi Riitta Tuomiselle eron luottamustoimen hoitamisesta kokouksessaan 29.6.2015. Samassa yhteydessä valtuuston puheenjohtaja kutsui valtuuston varsinaiseksi jäseneksi SDP:n ensimmäisen varavaltuutetun Paavo Pohjan. Samassa kokouksessa 29.6.2015 valtuusto valitsi Ilkka Jatkolan kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtajaksi.

Kaupunginvaltuuston jäsenet:

Ala-Herttuala Marika (sd)	Neulaniemi Keijo (ps)
Anttila Martti (sd)	Niittymäki Antti (kesk)
Anttila Mira (kok)	Paananen Pentti (vas)
Hakala Henna (vihr)	Peltola Niina (sd)
Helander Anneli (vas)	Pirttijärvi Eero (sd)
Honkamäki Veli-Matti (vas)	Pirttilahti Arto (kesk)
Jatkola Ilkka (sd)	Pirttilahti Tea (kesk)
Kivilahti Mikko (kesk)	Pohjonen Osmo (ps)
Kohvakka Harri (kok)	Rauhalahti Timo (kd)
Koivu Ahti (sd)	Rönkä Tero (sd)
Kouvonen Sami (kok)	Siltanen Lasse (sd)
Lauronen Erkki (kesk)	Tamminen Seppo (ps)
Lepistö Keijo (sd)	Timonen Pertti (kok)
Liettyä Anna-Liisa (kesk)	Tukia Timo (ps)
Lindroos Kai (sd)	Tuominen Riitta (sd)
Matilainen Mauri (kok)	Ylä-Pynnönen Hilka (kok)
Mäkelä Tauno (kesk)	
Mäkinen Alli (kesk)	
Mäkinen Erkki (ps)	

KAUPUNGINHALLITUS 2013-2016**Varsinaiset jäsenet**

Timo Tukia (ps), puheenjohtaja
Mira Anttila (kok), 1. varapuheenjohtaja
Alli Mäkinen (kesk), 2. varapuheenjohtaja
Kai Lindroos (sd), jäsen
Lasse Siltanen (sd), jäsen
Marika Ala-Herttuala (sd), jäsen
Mikko Kivilahti (kesk), jäsen
Anneli Helander (vas), jäsen
Jani Haapoja (vihr), jäsen

Henkilökohtaiset varajäsenet

Osmo Pohjonen (ps), varajäsen
Hilkka Ylä-Pynnönen (kok), varajäsen
Tea Pirttilahti (kesk), varajäsen
Martti Anttila (sd), varajäsen 29.6.2015 lähtien
Jyrki Lahtinen (sd), varajäsen
Niina Peltola (sd), varajäsen
Erkki Lauronen (kesk), varajäsen
Lauri Vuohelainen (kd), varajäsen
Henna Hakala (vihr), varajäsen

Kuntalain uudistuksen myötä nykyisen valtuustokauden toimikautta jatkettiin lainsäädännöllä kuluvaan vuoden toukokuun loppuun saakka. Vaaleilla valituilla luottamushenkilöillä oli mahdollisuus ilman erillisperusteluita luopua luottamustehtävästään vuodevaihteessa. Mänttä-Vilppulassa ei yksikään varsinainen valtuutettu käyttänyt tätä mahdollisuutta, vaan kaikki jatkoivat tehtävässään vaalikauden loppuun saakka.

TALOUSARVION SITOVUUS VUONNA 2016

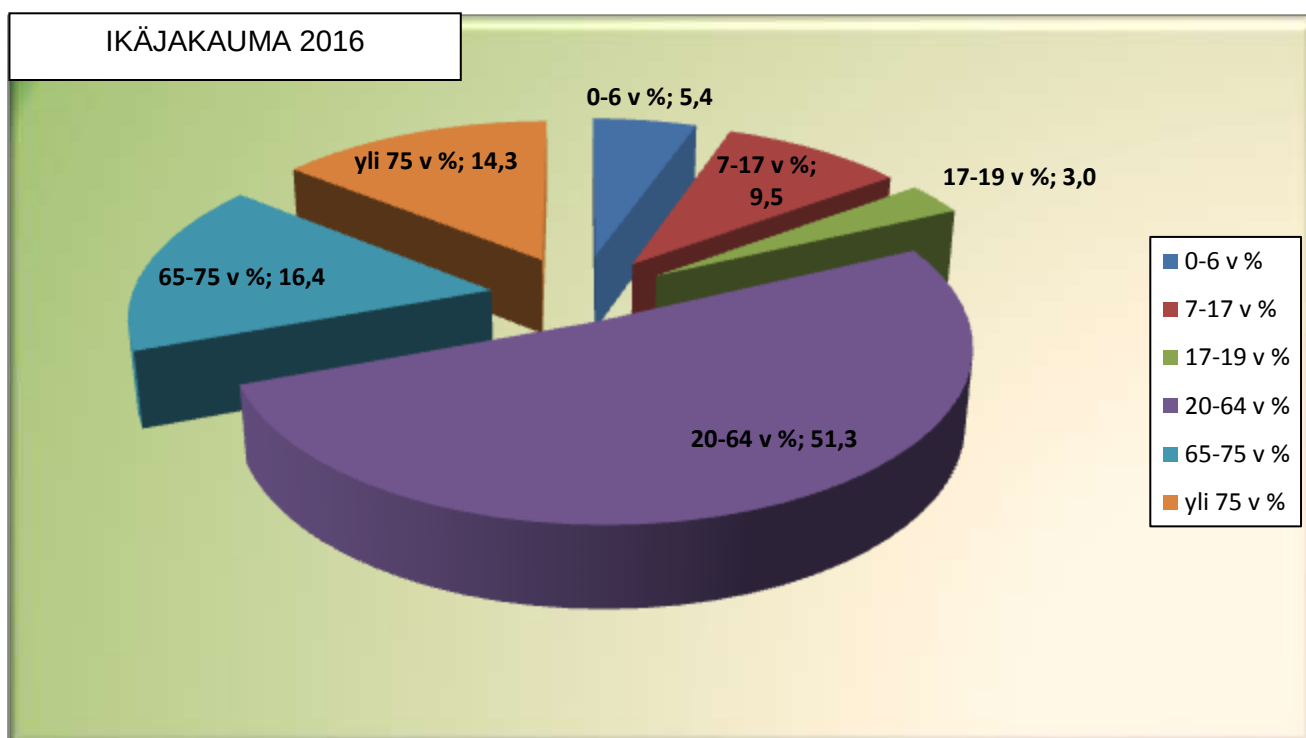
PALVELUALUE	VASTUUALUE	Vastuualueen esimies
KAUPUNGINVALTUUSTO	Kaupunginvaltuusto	
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	Vaalit	
TARKASTUSLAUTAKUNTA	Tilintarkastus	
YLEISJOHTO	Yleishallinto Elinkeinot, matkailu ja markkinointi Kaavoituspalvelut Joukkoliikenne Työllisyyspalvelut	Kaupunginjohtaja Kaupunginjohtaja Kaupunginarkkitehti Kaupunginlakimies Kaupunginlakimies
HALLINTOPALVELUT	Toimistopalvelut Henkilöstöpalvelut Talouspalvelut Tietohallintopalvelut Turvapaikanhakijat	Tilaaajaohjaaja Henkilöstöpäällikkö Talousjohtaja Tietohallintopäällikkö Talousjohtaja
SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT	Sosiaali- ja terveyspalvelut	Tilaaajaohjaaja
SIVISTYSPALVELUT	Sivistystoimen hallinto Varhaiskasvatus Peruskoulutus Lukiokoulutus Tuki- ja ostopalvelut Muut sivistys- ja ostopalvelut	Sivistysjohtaja Varhaiskasvatuksen johtaja Sivistysjohtaja Lukion rehtori Sivistysjohtaja Sivistysjohtaja
TEKNISET PALVELUT	Tekninen hallinto Rakentamis- ja tekniset palvelut Siivous- ja ruokapalvelut Kiinteistö- ja mittauspalvelut Liikuntapalvelut Tilapalvelut Ympäristöpalvelut (Keuruun ymp.ltk)	Tekninen johtaja Rakennuspäällikkö Siiv. ja ruokapalv.päällikkö Maankäyttöinsinööri Liikuntasihteeri Tekninen isännöitsijä Tekninen johtaja

3.2.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Väestö

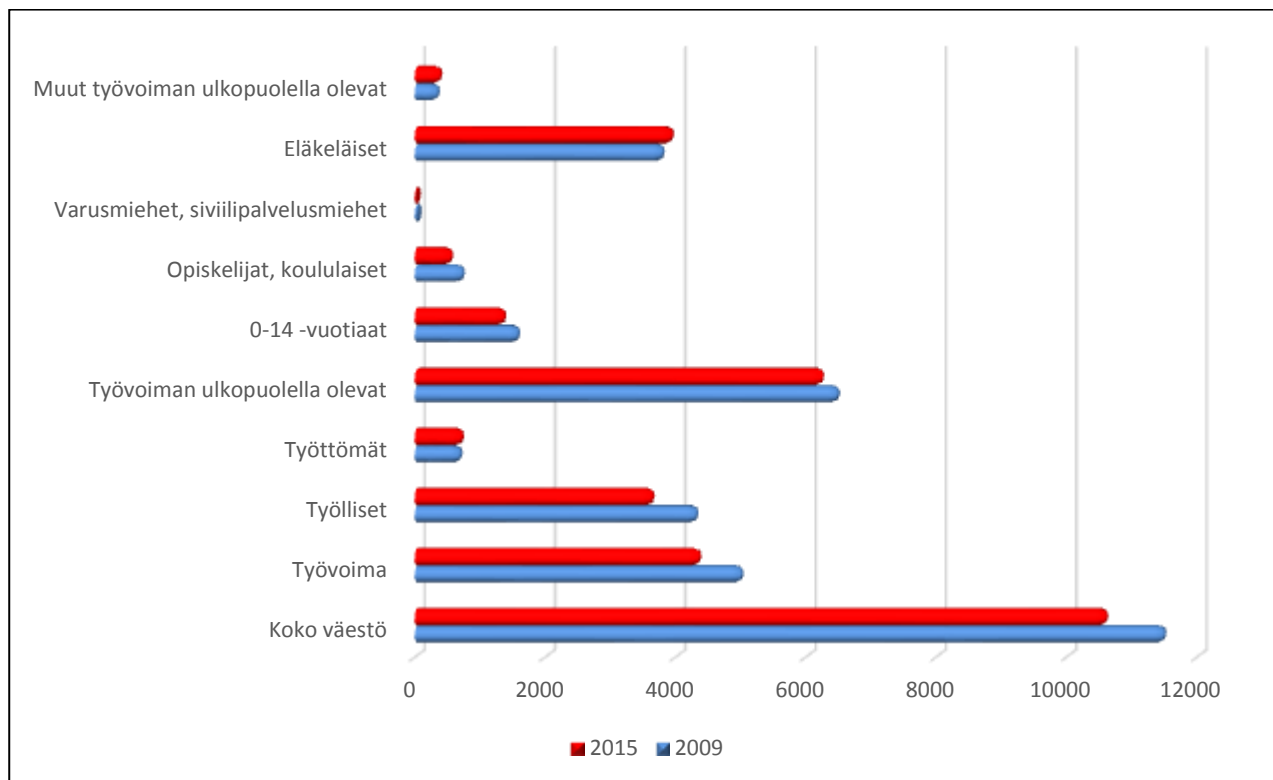
Mänttä-Vilppulan kaupungin väkiluku oli vuoden 2016 lopussa Tilastokeskuksen tilaston mukaan 10 453. Tämän tilaston mukaan kaupunkimme väkiluku pieneni viime vuoden aikana 140 hengellä, joka merkitsee noin 1,3 prosentin vähennystä. Edellä mainitut tilastoluvut perustuvat Tilastokeskuksen tietoihin, koska vuoden 2016 alkupuolella väestörekisterikeskus ei enää itse tuottanut asukaslukutilastoja helmikuun jälkeen. Asukasluvun pienenemisen taustalla on syntyvyyden pienempi määrä (57) verrattuna kuolleisuuteen (179) sekä muuttotappio (-130). Nettomahanmuutto (101) oli tilastojen perusteella positiivinen, joka pienensi kaupunkimme väestötappiota. On syytä huomioida, että alueellamme toimiva vastaanottokeskus jonkin verran vääristää tilastoja sekä tekee muutosten tulkinnan vaikeammaksi. Myönteisen oleskeluluvan saaneet rekisteröityvät kuntalaisiksi, jolloin he näkyvät nettomaahanmuuttotilastossa. Toisaalta heidän mahdollisesti muuttaessa oleskeluluvan myöntämisen jälkeen pois paikkakunnalta pois, heidän osuus näkyy silloin paikkakunnalta poismuuttaneissa, joka lisää muuttotappion osuutta.

Väestön vähenemisen ohella ikäihmisten suhteellinen osuus kasvaa kaupungissamme koko ajan. Alla olevassa kuvassa näkyy väestörakenne vuoden 2015 lopussa. Vuoden 2016 tilastot eivät ole vielä Tilastokeskuksen toimesta päivittyneet. Kuviosta huomaamme, että kaupunkimme yli 65 –vuotiaiden suhteellinen osuus on jo yli 30 %.

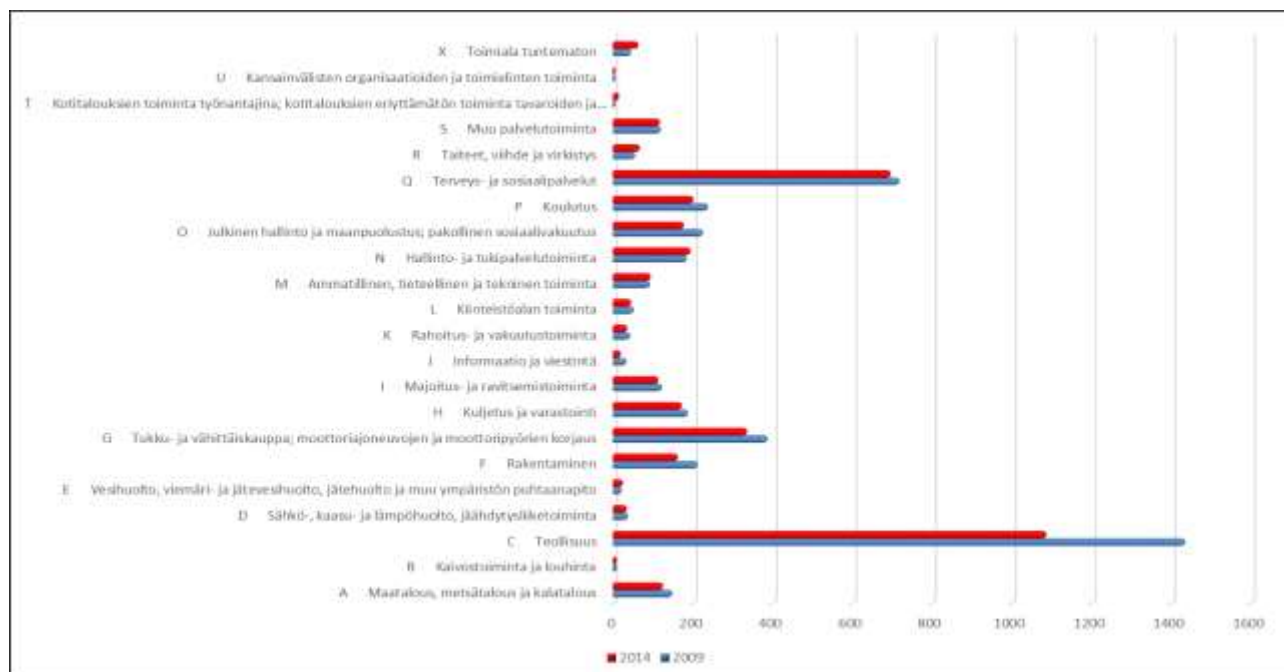

Väestön pääasiallinen toiminta

Alla olevassa taulukossa näkyy väestön pääasiallinen toiminta Tilastokeskuksen luokituksen mukaan vuosina 2009 ja 2015. Kuviosta näemme, että työvoiman sekä työllisten määrä on laskenut absoluuttisesti lähes yhtä paljon, kun taas eläkeläisten määrä on kasvanut. Tämä kuvastaa omalta osaltaan väestömme ikääntymistä.

Alla olevan kuvan perusteella voimme pureutua syvemmälle työllisten ja työpaikkojen tarkastelussa. Kuvassa on tarkasteltu työllisten jakautumista toimialaluokituksen (TOL 2008) mukaisesti ja vertailtu vuosia 2009 sekä 2014. Kuntaliitos toteutettiin vuonna 2009 ja vuoden 2014 tilastot ovat tällä hetkellä uusimmat, mitä on Tilastokeskuksen kautta saatavilla. Kuvasta huomataan, että työllisten määrä on laskenut merkittäväällä tavalla teollisuudessa työskentelevien osalta. Merkittävää laskua on ollut myös toimialaluokissa O (Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus), G (Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus) sekä F (Rakentaminen).

Työllisyys

Pirkanmaan ELY-keskuksen tilastoinnin mukaan vuoden 2015 joulukuussa Mänttä-Vilppulan työttömyysaste oli 15,5 % ja vuoden 2016 joulukuussa työttömyysaste oli 14,5 %. Työvoiman määrä kaupunkimme alueella oli vuoden 2015 lopussa 4 531 henkilöä ja vuoden 2016 lopussa puolestaan 4 469 henkilöä. Työvoiman määrä putosi vuoden aikana 62 henkilöllä. Työttömien määrä oli puolestaan vuoden 2015 lopussa 752 henkilöä ja vuoden 2016 lopussa puolestaan 649 henkilöä eli 106 henkilöä enemmän vuoden takaiseen verrattuna.

		Työvoima	Työttömät	Työttömyysaste, %
Mänttä-Vilppula	12/2015	4 531	752	15,5
	12/2016	4 469	649	14,5
Ylä-Pirkanmaa	12/2015	10 251	1 646	15,0
	12/2016	10 087	1 399	13,9
Pirkanmaa	12/2015	243 312	39 857	15,9
	12/2016	244 147	38 077	15,6

Lähde: Pirkanmaan ELY; Pirkanmaan työllisyyskatsaus Joulukuu 2015 ja Joulukuu 2016

Koko valtakunnan tasolla työttömyysaste laski vuoden 2015 lopusta vuoden 2016 loppuun 0,8 prosenttiyksikköä ollen 13,6 % joulukuussa 2016. Pirkanmaalla työttömyyden lasku oli hieman pienempää kuin koko Suomen tasolla. Pirkanmaan työttömyysaste oli vuoden 2016 lopussa 15,6 %, jossa on laskua edellisen vuoden loppuun nähden 0,3 prosenttiyksikköä. Kaupunkimme työttömyysaste oli siis vuoden 2016 lopulla jonkin reilun prosenttiyksikön verran matalampi kuin Pirkanmaalla keskimäärin, mutta korkeampi kuin koko valtakunnassa keskimäärin.

Seutukuntamme muihin kuntiin verrattuna Mänttä-Vilppulan työttömyysaste oli joulukuussa 2015 hieman korkeampi kuin muissa seutukunnan kunnissa. Työttömyysasteen korkean tason lisäksi on myös työvoiman määrän lasku huolestuttavaa. Käytännön tasolla tämä tarkoittaa, että kunnallisveroa maksavien määrä laskee, joka näkyy pitkällä aikavälillä verotulokertymässä.

3.2.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Mänttä-Vilppulan kaupungin tulokseksi vuoden 2016 tilinpäätöksessä muodostuu ylijäämää 28.687,09 euroa. Tulosta voidaan pitää kokonaisuuteen nähden hyvänä erityisesti siitä syystä, että tulos on muodostunut jo toisena vuotena peräkkäin aidon toiminnan tuloksena. Vuosina 2013 ja 2014 kaupunkikonsernissa tehtiin sisäisiä uudelleenorganisointeja, joiden avulla parannettiin kaupungin kirjanpidollista tulosta merkittäväällä tavalla. Kuitenkin jo vuonna 2015 tehtiin aito tulos normaalitoiminnan kautta, joka oli 550.362,84 euroa. On huomattava, että vuosina 2013 ja 2014 noudatettiin erillistä talouden tasapainottamisen ohjelmaa, jotka olivat laadittu kuntalain mukaisesti taseeseen kertyneen alijäämän kattamiseksi. Vuodesta 2015 lähtien ei ole ollut tarpeen laatia erillistä tasapainottamisohjelmaa, koska vuoden 2014 tilinpäätöksen perusteella taseen alijäämät oli saatu katettua kokonaan pois. Vuosina 2015 ja 2016 ei kaupunkikonsernissa myöskään tehty mitään sellaisia siirtoja, joilla olisi ollut tulosvaikutusta, joten näinä vuosina syntyneet ylijäämät ovat todellisen toiminnan tuloksia.

Vuoden 2016 talousarvioon tehtiin kaksi muutosta lisämäärärahan muodossa. Ensimmäinen lisämääräpäätöksen valtuusto teki kokouksessaan 25.4.2016 (16 §), jossa se myönsi lisämäärärahan kiskobussiliikenteen turvaamiseen Vilppula-Tampere välille. Toisen lisämäärärahapäätöksen valtuusto teki kokouksessaan 6.2.2017 (25 §), jossa tarkastettiin talousarviosummaa vastuualueittain. Lisäksi valtuustolle tuotiin sekä kesäkuun että syyskuun osavuositarkastuksissa tiedoksi, että verotulokertymä tulee jäämään talousarviossa ennakoidusta. Erillistä lisätalousarviota tästä asiasta ei kuitenkaan tehty.

Vuoden 2016 tilinpäätös sisältää taseen puolella kaksi oikaisuerää, mutta näillä kummallakaan ei ole vaikutusta tuloslaskelmaan eikä siten tulokseen. Toisessa taseen oikaisuerässä korjattiin kaupungin omistamien maa-alueiden arvo siten, että se vastaa todellista tilannetta. Kuntaliitoksen jäljiltä kaupungin maa-alueiden arvostus oli periaatteiltaan erilainen eri puolilla kaupunkia. Lisäksi kaupungin maaomaisuudesta löytyi alueita, jotka olivat tulleet kaupungin omistukseen maanvaihtojen myötä ja niille oli jäänyt määrittelemättä tasearvo kokonaan. Edelleen osaan maa-alueesta kohdistui erillinen arvonorotusrahasto, joka purettiin tässä yhteydessä pois. Kaupunginvaltuusto teki tästä asiasta päätöksen kokouksessaan 19.12.2016 (56 §).

Toinen taseeseen tehty oikaisuerä kohdistuu kaupungin omistamiin Kiinteistöyhtiö Kolhon Teollisuustalo Oy:n eräiden osakesarjojen arvonalentamiseen. Kaupunki omistaa useita osakesarjoja mainitusta kiinteistöyhtiöstä ja ennen kuntaliitosta Vilppulan kunta on käynyt niillä kauppaa siten, että joidenkin osakesarjojen arvo on noussut suhteettoman korkeiksi ja ne eivät vastanneet millään tapaa niiden realistista arvoa. Tämän tilinpäätöksen yhteydessä kahden osakesarjan tasearvoja alennetaan siten, että ne ovat lähempänä kyseisten osakkeiden hallinnoiminen tilojen realistista arvioita.

Näiden kahden taseen oikaisuerän johdosta taseeseen kertynyt ylijäämä kasvaa hieman, mutta kuten aiemmin on todettu tulosvaikutusta näillä ei ole.

Vuoden 2016 tilinpäätös pitää sisällään joitain alaskirjauksia, jotka heikentävät tulosta. Alaskirjaukset perustuvat suurelta osin kiinteistöjen myyntitappioihin, joista merkittävin oli Kiinteistö Oy Vilppulan Kojairin myyntiin. Vilppulan kunnan aiemmin tekemissä sopimuksissa tilojen toisella omistajalla ja käyttäjällä oli oikeus lunastaa koko kiinteistöyhtiö itselleen ennalta sovittuun hintaan. Ostaja käytti tätä optiota ja kaupungin taseessa osakkeiden arvo oli korkeampi kuin aiemmin sovittu lunastushinta ja tämän johdosta tilinpäätökseen syntyy tulosta heikentävä alaskirjaus.

Vuoden 2015 tilinpäätökseen verrattuna kaupungin toimintamenot kasvoivat noin 2,9 miljoonaa euroa. Toimintatulot kasvoivat puolestaan lähes 1,2 miljoonaa euroa. Näin ollen toimintakate heikkeni vuoden 2015 tilinpäätökseen verrattuna noin 1,8 miljoonaa euroa. Verotuloja kertyi kokonaisuudessaan liki 1,2 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2015 ja merkittävin lasku oli kunnallisveron tuotossa. Valtionosuuksia puolestaan kertyi hieman yli 1,2 miljoonaa euroa enemmän vuoteen 2015 verrattuna, joten nämä kaksi erää lähes tulkoon kompensoivat toisensa, kun verrataan vuosia 2015 ja 2016.

Lopulliseen talousarvioon verrattuna toimintamenot ylittivät talousarvion noin 210.000 eurolla. Tuomintatuotot puolestaan toteutuivat noin 720.000 euroa korkeampana kuin talousarviossa ennustettiin. Näin ollen toimintakate toteutui noin 530.000 euroa paremmalla tasolla muutettuun talousarvioon verrattuna. Verotulot jäivät alkuperäisestä talousarvioluvusta yli 1,2 miljoonaa euroa ja valtionosuudet ylittivät talousarvioluvun liki 400.000 eurolla. Poistotaso oli ennakoitu talousarviossa liian pieneksi, koska uuden tehostetun palveluasumisen yksikön poistot oli arvioitu väärin.

Talousarviossa vuodelle 2016 sosiaali- ja terveystaloudet oli budjetoitu yhtenä ”könttäsummana” palvelujen ostoihin. Talousarvion vuoden aikana menot kuitenkin kertyvät tuloslaskelmassa useaan eri kohtaan, jolloin se vaikeuttaa tilinpäätöksen ja talousarvion vertailua. Vuonna 2016 sosiaali- ja terveystaloudet tuotettiin vielä elokuun alkuun saakka väliaikaisella palvelutuotantosopimuksella, jossa sopimushintana oli niin sanottu nettohintasopimus. Hinta perustui aiempaan väliaikaiseen sopimukseen. Sosiaali- ja terveystaloudiden palvelutuottaja jakoi osinkoa vuodelta 2015 ja ennakko-osinkoa vuodelta 2016 siten, että sovittu nettointa toteutui. Nämä osingot luonnollisesti kirjautuvat tuloslaskelmassa riville muut rahoitustuotot. Tämä menettely taas johtaa siihen, että valtakunnalliset tilastot eivät näytä meidän sote-kustannusten oikeaa ja todellista tilannetta. Valtakunnallisiin tilastoihin luvut annetaan ohjeiden mukaan tuloslaskelman menoriveiltä, eikä niihin voi sisällyttää mainittua osinkotuottoa.

Kaupungin velkamäärä kasvoi vuoden 2016 aikana merkittävästi. Tähän vaikuttivat osaltaan merkittävät rakennusinvestointihankkeet, joita olivat 60-paikkaisen tehostetun palveluasumisen yksikkö sekä Mäntän taajaman uusi päiväkot. Lainakannan hallinta onkin otettava jatkossa tarkempaan tarkasteluun, joka vääjäämättä johtaa investointien kriittiseen tarkasteluun. Vuoden lopulla kaupungin lainakanta oli 4.054 euroa/asukas ja koko kaupunkikonsernilainakanta oli 5.408 euroa/asukas.

Mänttä-Vilppulan kaupunki on ollut mukana Hämeen päihdehuollon kuntayhtymässä pienellä osuudella. Kuntayhtymän jäsenkunnat päätyivät aiemmin kuntayhtymän purkamiseen, koska jäsenkunnat hankkivat aiemmin kuntayhtymän vastuulla olleet palvelut toisaalta. Tilikausi 2015 oli kuntayhtymän viimeinen tilivuosi ja kaupunginvaltuusto käsitteli asian Mänttä-Vilppulan kaupungin osalta loppuun kokouksessaan 30.5.2016 (20 §).

3.2.5 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Mänttä-Vilppulan kaupungilla tulee edelleen olemaan haasteita talouden tasapainon kanssa. Vuoden 2016 aikana saimme solmittua pitkäaikaisen palvelutuotantosopimuksen sosiaali- ja terveystaloudista. Tämä omalta osaltaan helpottaa jonkin verran taloudenhallintaa, koska sopimuksen myötä on kaupungin vuosittaisista kokonaismenoista selvillä noin 65 %. Tämä luonnollisesti koskee tämän päivän tiedon mukaan vain vuotta 2018. Mikäli valtakunnallinen maakuntahallintouudistus toteutuu, siirtyy sosiaali- ja

terveyspalveluiden järjestämisvastuu maakunnalle vuoden 2019 alusta lukien. Samalla tämä tarkoittaa sitä, että kuntien tuleva rahoitusjärjestelmä muuttuu radikaalisti ja tulevaisuuden taloussuunnittelu kohtaa uudenlaisia haasteita.

Nykyhetken tiedon mukaan ja valtiovarainministeriön ennakkolaskelmien perusteella kaikki kuntien tuloveroprosentteja lasketaan 12,47 prosenttiyksikköä. Tällöin Mänttä-Vilppulan kaupungin tuloveroprosentti olisi 9,53 %. Aluehallintouudistus muuttaa todennäköisesti myös kuntien yhteisöveron jako-osuutta siten, että kuntien saama vero-osuus pienenee. Lisäksi kuntien valtionosuusjärjestelmää tulee muuttumaan merkittäväällä tavalla. Valtiolla on ollut tämän aluehallintouudistuksen lähtökohtana, että se tapahtuisi kuntien näkökulmasta mahdollisemman kustannusneutraalisti. Toisin sanoen valtion lähtökohtana on, etteivät yksittäiset kunnat hyötyisi eikä toisaalta niiden rahoituksellinen asema myöskään heikkenisi suhteettoman paljon uudistuksen johdosta. Tämä johtaa siihen, että muutosvaiheen järjestelmä tulee olemaan kokonaisuudessaan monitahoinen sekä osin monimutkainen, joka pitää sisällään erillisen siirtymätasausjärjestelmän, jolla tasataan mahdollisesti syntyviä merkittäviä talouden muutosvaikutuksia.

Luonnollisesti kaupungin tulovirrasta poistuvat sosiaali- ja terveyspalveluiden valtionosuudet, kyseisten palveluiden asiakasmaksut sekä muut näihin palveluihin liittyvät tulot. Uusimpien ministeriöiden laskelmien mukaan Mänttä-Vilppulan kaupungin talous pysyisi kohtuullisen stabiilina uudistuksen jälkeen, mutta tosiasiaa kyse on pitemmällä aikavälillä siitä, miten kaupungille jäljelle jäävä palvelutuotanto voidaan toteuttaa laadukkaasti sekä kustannustehokkaasti.

Kaupunkimme on kuitenkin moneen naapurikuntaan verrattuna erilaisessa asemassa siten, että tulo- ja palvelurahoituksen puolella verotulot ovat toistaiseksi olleet merkittävästi suurempi erä kuin valtionosuudet. Toisaalta tämä kertoo elinvoimasta sekä työpaikoista, mutta toisaalta se luo joihinkin naapurikuntiin verrattuna huomattavasti haasteellisemmän lähtökohdan aluehallintouudistuksen toteutuessa. Kun lisäksi huomioimme, että työvoiman määrä on kaupungissamme koko ajan laskussa ja väestö sekä vähenee että vanhenee, niin tilanne muuttuu yhä vaikeammaksi. On selvää, että tätä demografista kehitystä ei muuteta yhdessä eikä kahdessa vuodessa, vaan se vaatii pitkäjänteisen suunnitelmallisen strategian. Alueen houkuttelevuuden lisääminen tulee olla jatkossa yksi selkeä painopiste ja uuden elinvoimakunnan päämäärä.

On selvää, että ilman talouden kasvunäkymiä kaupunki uhkaa velkaantua koko ajan, mikäli edessä on merkittäviä ja suuria investointeja. Tämä tarkoittaa sitä, että investoinnit tulee jatkossa pystyä rahoittamaan yhä suuremmissa määrin tulo- ja palvelurahoituksen kautta ja vuosikatteen avulla. Tästä seuraa se, että tulevaisuudessa investointeja tulee harkita yhä tarkemmin ja niiden ajoittaminen sekä kohdentaminen vaativat selkeää poliittista linjausta ja poliittisen tahtotilan hakemista. Uudella kesäkuussa aloittavalla valtuustolla on kokonaisuudessaan isoja asioita ratkaistavana niin valtakunnallisten uudistusten kuin paikallisten haasteiden johdosta.

Kaupungin tulee pystyä luomaan entistä enemmän edellytyksiä yrittäjyydelle sekä sitä kautta syntyville uusille sekä säilytettävälle työpaikoille. Tässä korostuu koko kaupunkikonsernin rooli ja panokset ja vain tällä toiminnalla tulevaisuuden näkymiä voidaan muuttaa positiivisemmiksi myös investointien näkökulmasta. Toisaalta on selvää, että koko kaupunkikonsernin oma palvelutuotanto pitää pystyä tuottamaan mahdollisemman optimaalisilla resursseilla.

3.2.6 Kaupungin henkilöstö

Mänttä-Vilppulan kaupungin koko henkilöstön määrä 31.12.2016 oli 417. Luvussa ovat mukana vakituiset, määräaikaiset sekä sijaiset ja palkkatuella palkatut. Koko henkilöstön määrän muutos edellisvuoteen oli viiden henkilön lisäys. Vakituksessa työsuhteessa olevia oli 31.12.2016 tilanteen mukaan 338, jossa on edellisvuoden lopun tilanteeseen lisäystä kaksi henkilöä. Vakinaisten osuus koko kaupungin henkilöstöstä oli 81,5 % eli samalla tasolla kuin edellisenä vuotena. Henkilöstökustannukset olivat kokonaisuudessaan pienentyneet liki 55 000 euroa vuodesta 2015 vuoteen 2016. Kaupungin henkilöstön keski-ikä oli vuoden lopussa 48 vuotta, mutta keski-ikä vaihtelee huomattavan paljon niin sukupuolten kuin eri palvelualueiden välillä.

Kuntaliitoksen jälkeen on noudatettu erillistä henkilöstöohjelmaa, jonka mukaan kuntaliitoksen jälkeisiä päällekkäisyyksiä on purettu. Eläköitymisten kohdalla on periaatteena ollut, että eläköitymisen jälkeistä tilannetta tarkastellaan niin kullakin vastuualueella ja palvelualueella kuin myös palvelualojen välillä. Tarkastelun näkökulmana on ollut, että onko paikan täyttäminen välttämätöntä vai voidaanko se järjestellä sisäisesti ilman hakuprosessia. Vuoden 2016 lopulla on täyttölupaprosessia hiottu toimivammaksi sekä selkeämmäksi siten, että jo luvan hakuprosessin alkuvaiheessa tulee täyttölupaa perustella entistä tarkemmin ja sitä pitää tarkastella entistä useammasta näkökulmasta. Ohjeistuksen mukaan kaikki täyttöluvat kulkevat henkilöstöpäällikön ja kunkin palvelualueen johtajan kautta.

Talousarvion liitteenä olevassa erillisessä henkilöstöraportissa on pureuduttu tarkemmin henkilöstörakenteeseen ja siinä tapahtuneisiin muutoksiin. Lisäksi henkilöstöraportissa on kuvattu muun muassa henkilöstökustannukset palvelualueittain, sairauspoissaolot sekä muita työkykyyn ja työhyvinvointiin liittyviä yksityiskohtia.

3.2.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista tekijöistä

Kaupungin ja kaupunkikonsernin riskeistä ja epävarmuustekijöistä on osa kaupungin omalla vaikutusalueella ja osa kaupungin vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella. Aluehallintouudistus muodostaa oman riskinsä jo tässä valmisteluvaiheessa sitä kautta, että selvitykseen aktiivisesti osallistuvien työpanos on kokonaisuudessaan rajallinen. Osallistujien on osattava jakaa aikaansa edunvalvontaan tulevaisuuden rakentamisessa ja toisaalta hoitaa omat perustehtävät sekä pohtia toiminnan paikallista kehittämistä.

Aluehallintouudistus tuo tullessaan laajalti epävarmuustekijöitä muun muassa eräisiin tukipalveluihin. Tällä hetkellä ei ole aivan tarkkaa tietoa siitä, miten esimerkiksi ruokapalvelut organisoituvat aluehallintouudistuksen myötä. Vielä hyväksymättömän lain perusteella tukipalveluhenkilöstö, jonka työajasta menee yli 50 % sosiaali- ja terveyspalveluihin, siirtyy maakunnan palvelukseen. Erityisesti ruokahuollon osalta se ei vaikuta tarkoituksenmukaiselta ja saattaa toteutuessaan aiheuttaa ongelmia palvelutuotannossa ja palvelutuotannon johtamisessa.

Henkilöstön eläköityminen ja organisaation virittäminen eläköitymisiin muodostaa oman riskinsä aina, kun henkilöt vaihtuvat. Viime vuosina on noudatettu tiukasti henkilöstösuunnitelmaa, jonka mukaan aina eläköitymisen yhteydessä tarkastellaan tehtävän täyttäminen tai täyttämättä jättäminen. On myös

todettava, että mahdollisissa rekrytoinneissa piilee myös aina oma riskinsä, että niissä onnistutaan parhaalla mahdollisella tavalla. Viime vuonna tehdyissä rekrytoinneissa voimme todeta onnistuneemme oikein hyvin. Henkilöstömitoitus liittyy osaltaan myös aluehallintouudistukseen. Siinä piilee se riski, että joiltain osin maakuntaan siirtyy sellaista osaamista, jota tarvitsisimme myös jatkossa kaupungin puolella. Toisaalta kaupungille jäävän henkilöstön mitoitus tulee myös olla sillä tasolla, että palvelutuotanto voidaan toteuttaa laadukkaasti ja samalla kustannustehokkaasti. Kaupungin taloudellinen asema ei parane uudistuksen myötä, joten resurssit tulee mitoittaa sen mukaisesti.

Rahoitusmarkkinoiden erikoinen historiallinen tilanne, missä lyhyet korot ovat negatiivisia aiheuttaa tulevaisuuteen aivan uudenlaista ja kuntakentässäkin ennennäkemätöntä epävarmuutta. Yleisesti kuntien, kuten myös oman kaupunkimme, lainakanta on rivakassa kasvussa. Korkomenot eivät tällä hetkellä näyttele isoa roolia tilikauden tuloksen ja tasapainon muodostumisessa. Tulevaisuudessa tilanne voi kuitenkin olla täysin toisenlainen. Kuluvalla nollakorkokaudella on syytä pitää mielessä se, että nykyinen korkotasoa ei ole ikuinen. Kuntien tulee varautua suunnitelmallisesti myös tulevaan korko- ja rahoitusmarkkinoiden palautumiseen ennalleen. Tällöin korkomenojen osuus kuntien menoista voi yllättäen nousta merkittäväksi menoeräksi ja nimenomaan luonnollisesti sinne huonompaan suuntaan talouden tasapainoa horjuttavaksi tekijäksi.

3.2.8 Ympäristötekijät

Seutuyhteistyö

Mänttä-Vilppula kuuluu Ylä-Pirkanmaan seutuun. Seudun muut kunnat ovat Juupajoki, Ruovesi ja Virrat. Seudullista yhteistyötä mainittujen kuntien kesken oli koordinoimassa Ylä-Pirkanmaan seutuyhdistys ry vuoden 2012 loppuun saakka.

Vuoden 2013 alusta lukien Ylä-Pirkanmaan seutuyhdistys ry:n toiminnot fuusioitiin Mänttä-Vilppulan kaupungin kehitysyhtiöön, MW-Kehitys Oy:öön. Ratkaisu toimintojen fuusioinnista syntyi kuntien yhteisillä päätöksillä vuonna 2012. Fuusiolla ei kuitenkaan perustettu seudullista kehitysyhtiötä vaan siinä siirrettiin seudulliset kehityshankkeet ja niiden hallinnointi Mänttä-Vilppulan kehitysyhtiön vastuulle. Seudun kukin kunta huolehtii muista omista elinkeinopalveluista itse päättämillään tavoilla. Seudullisissa kehityshankkeissa kunnat ovat tehneet erikseen sopimukset sitoutumisesta seudulliseen hanketoimintaan.

Muuta seudullista ja alueellista yhteistyötä tehtiin muun muassa Poko ry:n, Pirkanmaan liiton, Tampereen Ammattikorkeakoulun ja Sastamalan ammatillisen koulutuskuntayhtymän, SASKYn, kautta. Mänttä-Vilppulalla on myös Keuruun kaupungin kanssa merkittävää yhteistyötä maaseutuhallinnon, lomituspalveluiden sekä ympäristöterveydenhuollon sektoreilla. Keuruun kaupungin kanssa tehtävä yhteistyö on edellä mainituissa asioissa vaarassa aluehallintouudistuksen myötä. Todennäköisesti uudistus merkitsee yhteistyön loppumista nykyisessä muodossaan.

Kesällä 2015 saatiin päätökseen jo vuoden 2014 puolella alkanut kuntarakenneselvityksen ensimmäinen vaihe. Aihetta käsiteltiin vielä vuoden 2016 alkupuolella kertaalleen. Selvityksessä olivat mukana Keuruun kaupunki, Multian kunta sekä Mänttä-Vilppulan kaupunki. Kuntien sopimalla tavalla selvitystyötä hallinnoi Keuruun kaupunki ja selvitys päätettiin jakaa kahteen osaan. Ensimmäisessä vaiheessa oli päämääränä selvittää, onko kunnilla edellytyksiä edetä varsinaiseen kuntajakoselvitykseen vai jatketaanko selvitystä

pelkästään yhteistyöselvityksenä. Kuntien valtuustot käsittelivät selvityksen ensimmäisen vaiheen lopputulosta jo 29.6.2015. Mänttä-Vilppulan kaupungin valtuusto päätti selvänumeroisen äänestyksen jälkeen, että selvitystä voidaan suunnata varsinaiseen kuntajakoselvitykseen tietyin ehdoin. Ehdot olivat:

1. Yhdistynyt kunta sijaitsee Pirkanmaan maakunnassa, mikäli nykyiset maakuntarajat säilyvät selvityksen aikana ja sen jälkeen.
2. Yhdistynyt kunta kuuluu Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymään tai vastaavaan organisaatioon, mikäli sairaanhoitopiireillä tai niitä vastaavilla järjestelyillä ovat voimassa nykyiset aluerajat selvityksen aikana ja sen jälkeen.
3. Yhdistynyt kunta kuuluu TAYSin erwa-alueeseen, mikäli nykyinen erityisvastuualuejako on voimassa selvityksen aikana ja sen jälkeen.

Lisäksi valtuusto linjasi, että kuntarakennelain mukaista selvitystä voidaan suunnata mainittujen kolmen kunnan yhteistyön tiivistämiseen tähtäävään selvitykseen, mikäli Keuruun kaupunki ja Multian kunta eivät hyväksy yhdistyneen kunnan osalta yllä mainittuja suuntautumiseen liittyviä kriteerejä. Kaupunginvaltuusto kuitenkin päätti, se että harkitsee uudelleen osallistumista yhteistyön tiivistämiseen tähtäävään selvitykseen, mikäli alue laajenee tässä selvityksessä mukana ollutta kolmea kuntaa laajemmalle alueelle.

Keuruun kaupunginvaltuusto ja Multian kunnanvaltuusto päättivät, ettei varsinaiseen kuntarakenneselvitykseen ole edellytyksiä edetä ja että selvitystä voidaan jatkaa yhteistyön tiivistämisen merkeissä. Myöhemmin kävi niin, että mahdollisen yhteistyön tiivistämiseen tähtäävän selvityksen alue on laajentunut Keuruun kaupungin muihin naapurikuntiin. Tämän jälkeen Mänttä-Vilppulan kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 8.2.2016 (22 §), ettei se ole mukana siinä selvityksessä, mutta jatkaa nykyistä hyvin toimivaa yhteistyötä.

Maakuntatasolla yhteistyötä on tehty merkittäväällä tavalla aluehallintouudistuksen valmistelutyössä. Työskentelyyn on osallistunut niin luottamushenkilöitä kuin virnahaltijoita sekä työntekijöitä.

3.3 Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Toimintaa ja taloutta ohjataan hallintosäännön ja talousarvion kautta. Talousarviossa on täytäntöönpano-ohjeita koskien mm. toimialojen määrärahojen käytön sitovuutta, käyttösuunnitelmia, hankintoja ja investointeja. Talouden seuranta hoidetaan ja valvotaan keskitetysti talouspalvelujen toimesta ja lisäohjeistusta annetaan tarpeen mukaan. Lisäksi palvelualueille annetaan joulukuussa erillinen tilinpäätösohje.

Lautakunnat ovat päättäneet talousarvion määrärahojen tarkemmasta kohdentamisesta käyttösuunnitelmissaan valtuuston hyväksymän talousarvion mukaan. Toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista on lautakunnille annettu raportointivelvollisuus neljä kertaa vuoden aikana (3 osavuositarkastusta + tilinpäätös). Taloustoimisto kokoaa raporteista osavuositarkastuksen joka viedään tiedoksi valtuustolle. Muusta raportoinnista on ohjeistettu, että kaupunginhallitus ja lautakunnat päättävät itse raportointi-tili-tyydydestä, sen laajuudesta ja kattavuudesta.

Lisäksi talousarviossa on ohjeistettu tulosyksiköiden vastuuhenkilöistä jotka vastaavat määrärahojen käytöstä, budjettisidonaisuuden noudattamisesta ja tositteiden hyväksymisestä. Sähköisen laskunkierroksen osalta laskujen tarkastajat ja hyväksyjät on valittu erillisillä hallituksen ja lautakuntien päätöksillä. Kaupungin pankkitilien käyttöoikeuksista päättää kaupunginhallitus aina uuden talousarviovuoden alussa. Vuonna 2011 annettiin ohjeistus kaupungin luottokorttien käyttöön (KH 15.8.2011 § 212).

Kuntalakiin kesällä 2012 lisätyt säännökset kunnan ja kuntakonsernin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta tulivat voimaan vuonna 2014. Valtuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Kaupunginvaltuusto on käsitellyt ja hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet 15.12.2014 § 65. Voimassa oleva sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje on käsitelty ja hyväksytty kaupunginhallituksessa 7.12.2015 § 312.

3.4 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

3.4.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma	2016 1 000 €	2015 1 000 €	2014 1 000 €
Toimintatuotot*	20 529	19 360	15 009
Toimintakulut*	-86 633	-83 641	-78 097
TOIMINTAKATE	-66 104	-64 281	-63 088
Verotulot	40 519	41 718	40 345
Valtionosuudet	26 613	25 371	25 018
Korkotuotot	144	98	12
Muut rahoitustuotot	1 783	281	166
Korkokulut	-297	-287	-282
Muut rahoituskulut	-8	-9	17
VUOSIKATE	2 649	2 891	2 153
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 625	-2 345	-2 783
Satunnaiset erät			2 146
TILIKAUDEN TULOS	24	546	1 516
Poistoeron muutos	4	4	4
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	29	550	1 520

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT:	2016	2015	2014
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	23,7	23,1	19,3
Vuosikate/poistot, %	100,9	123,3	77,4
Vuosikate, euroa/asukas	253	273	200
Asukasmäärä 31.12.	10 453	10 587	10 738

Toimintakate on toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus. Toimintakate tarkoittaa myös nettomenoja. Kunnassa toimintakate on aina vahvasti negatiivinen ja se kertoo kuinka paljon kuluista jää katettavaksi verotulorahoituksella, eli verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikate on kunnan tulojen ja menojen erotus. Jotta kunnan talous olisi tasapainossa, tulisi vuosikatteen pitkässä juoksussa kattaa pitkävaikutteisten tuotannontekijöiden käytöstä aiheutuvat kulut ts. poistot. Vuosikate kuvaa myös kunnan tulorahoituksen riittävyyttä investointeihin. Jos vuosikate on isompi kuin nettoinvestointimenot kunta ei tarvitse ulkopuolista lainarahoitusta.

Tilikauden tulos muodostuu kaikkien tilikaudelle kuuluvien tuottojen ja kulujen erotuksesta. Tuloksessa huomioidaan siis vuosikatteen lisäksi myös tilikauden poistot ja satunnaiset erät.

3.4.2 Toiminnan rahoitus

RAHOITUSLASKELMA	2016	2015	2014
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
TOIMINNAN rahavirta			
Vuosikate	2 649	2 891	2 153
Satunnaiset erät	0	0	2 146
Tulorahoituksen korjauserät	158	-28	-1 893
INVESTOINTIEN rahavirta			
Investointimenot	-7 721	-9 965	-3 686
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 222	1 378	138
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	540	28	11 092
Käyttöomaisuuden myyntivoitot-tappiot	-158	44	382
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 309	-5 651	10 332
RAHOITUKSEN rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset		-863	-11 209
Antolainasaamisten vähennykset	93		
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	22 132	12 500	10 018
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 657	-2 300	-2 508
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-8 007	-504	-4 488
Oman pääoman muutokset			
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	45	-157	-34
Vaihto-omaisuuden muutos			
Saamisten muutos	-1 551	-1 522	-1 521
Korottomien velkojen muutos	710	-2 682	20
Rahoituksen rahavirta	5 764	-4 472	-9 721
Rahavarojen muutos	2 455	-1 179	-611
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12.	2 733	278	1 457
Rahavarat 1.1.	278	1457	846
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2016	2015	2014
Toiminnan ja invest. rahavirran kertymä 5 vuodelta,€	-4 254	-4 307	5 970
Investointien tulorahoitus, %	40,8	66,2	39,3
Lainanhoitokate	0,3	1,2	-0,6
Kassan riittävyys	9,7	1	5,2
Asukasmäärä	10 453	10 587	10 738

Rahoituslaskelmalla osoitetaan kuinka paljon kunnan toiminnan ja sen investointien rahavirta on ylijäämäinen tai alijäämäinen. Rahoituksen rahavirralla osoitetaan, miten alijäämäinen toiminnan rahavirta on rahoituksellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty rahoitusaseman ja investointien muuttamiseen.

Toiminnan rahavirta osoittaa, missä määrin kunta on pystynyt tilikauden aikana toiminnan (käyttötalouden) avulla saamaan rahavaroja toimintaedellytysten säilyttämiseen, uusien investointien tekemiseen ja lainojen takaisinmaksuun ulkopuolisiin rahoituslähteisiin turvautumatta.

Investointien rahavirrat osoittavat sen rahavarojen käytön, jonka kunta on käyttänyt palvelutuotannon edellytysten järjestämiseen ja tulevan rahavirran kerryttämiseksi pitkällä aikavälillä.

Rahoituksen rahavirrat osoittavat antolaina- ja muiden saamisten, toimeksiantojen varojen ja pääomien, vaihto-omaisuuden sekä oman ja vieraan pääoman muutokset tilikauden aikana.

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli käyttöomaisuuden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

3.5 Rahoitusasema ja sen muutokset

VASTAAVAA (1000 €)	2016	2015	2014
PYSYVÄT VASTAAVAT (1000 €)			
Aineettomat oikeudet	241	349	547
Muut pitkävaikutteiset menot	292	331	245
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	533	680	793
Maa- ja vesialueet	5 797	4 379	4 087
Rakennukset	23 574	18 192	18 258
Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 076	8 511	7 939
Koneet ja kalusto	800	701	958
Muut aineelliset hyödykkeet	100	83	71
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 587	4 603	1 321
AINEELLISET HYÖDYKKEET	41 934	36 469	32 635
Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöistä	3 108	3 471	2 996
Kuntayhtymäosuudet	9 151	9 183	7 183
Osakkeet ja osuudet osak.	2 636	4 412	4 411
Muut osakkeet ja osuudet	710	675	675
Osakkeet ja osuudet	15 605	17 740	15 265
Muut lainasaamiset	15 423	15 517	14 717
Muut saamiset	146	146	83
SIIJOITUKSET	31 174	33 403	30 065
PYSYVÄT VASTAAVAT	73 642	70 551	63 494
Valtion toimeksiannot		3	8
Lahjoitusrahastojen erityis			
Muut toimeksiantojen varat			
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		3	8
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Lainasaamiset	157	17	30
<i>Pitkäaikaiset saamiset yht.</i>	157	17	30
Myyntisaamiset	3 510	1 921	2 280
Lainasaamiset	830	930	838
Muut saamiset	1 397	1 359	1 182
Siirtosaamiset	3 052	3 167	1 540
<i>Lyhytaikaiset saamiset yht.</i>	8 788	7 377	5 841
SAAMISET	8 945	7 393	5 871
RAHOITUSARVOPAPERIT yht.	35	74	74
Rahat	1	1	1
Pankkisaamiset	2697	203	1 382
RAHAT JA PANKKISAAMISET	2 698	203	1 383
VAIHTUVAT VASTAAVAT	11 678	7 671	7 328
--VASTAAVAA	85 320	78 226	70 831

VASTATTAVAA (1000 €)	2016	2015	2014
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma	35 388	35 388	35 388
Arvonkorotusrahasto	0	442	439
Edellisten kausien yli-/ali	905	98	-1 422
Tilikauden yli-/alijäämä	29	550	1 520
OMA PÄÄOMA	36 322	36 479	35 926
POISTOERO JA VAPAAEHTOSET VARAUKSET	89	93	98
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT			
Valtion toimeksiannot	31		15
Lahjoitusrahastojen pääomat	124	125	270
Muut toimeksiantojen pääoma	27	14	15
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	182	139	302
VIERAS PÄÄOMA			
PITKÄAIKAINEN			
Lainat rahoitus- ja vakuut	39 357	25 693	15 350
Lainat julkisyhteisöiltä			7
Muut velat/Liittymismaksut			
PITKÄAIKAINEN	39 357	25 693	15 357
LYHYTAIKAINEN			
Lainat rahoitus- ja vakuut	3 016	10 157	10 800
Lainat julkisyhteisöiltä			11
Ostovelat	2 778	2 976	5 242
Muut velat/Liittymismaksut	339	338	342
Siirtyvät korot	11	21	21
Lomapalkkajaksotus	1 928	2 053	2 096
Valtionosuusennakot	65	50	107
Muut siirtovelat	1 233	218	528
Siirtovelat	3 237	2 343	2 753
LYHYTAIKAINEN	9 370	15 822	19 148
VIERAS PÄÄOMA	48 727	41 515	34 506
VASTATTAVAA	85 320	78 226	70 831

Taseen tunnusluvut	2016	2015	2014
Omavaraisuusaste	42,7	45,2	50,2
Suhteellinen velkaantuneisuus	56,0	47,9	42,9
Kertynyt yli- /alijäämä, 1000€	934	648	98
Kertynyt yli- /alijäämä €/as	89	61	9
Kaupunkin lainakanta 31.12., 1000€	42 373	35 857	26 060
Lainakanta €/as	4 054	3 388	2 437
Lainasaamiset 31.12. 1000€	15 423	15 516	14 716
Asukkaita	10 453	10 587	10 738

TASEEN TUNNUSLUVUT

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääristä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla.

Lainat euroa/asukas lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Lainasaamisilla 31.12. tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

3.6 Kokonaistulot ja -menot

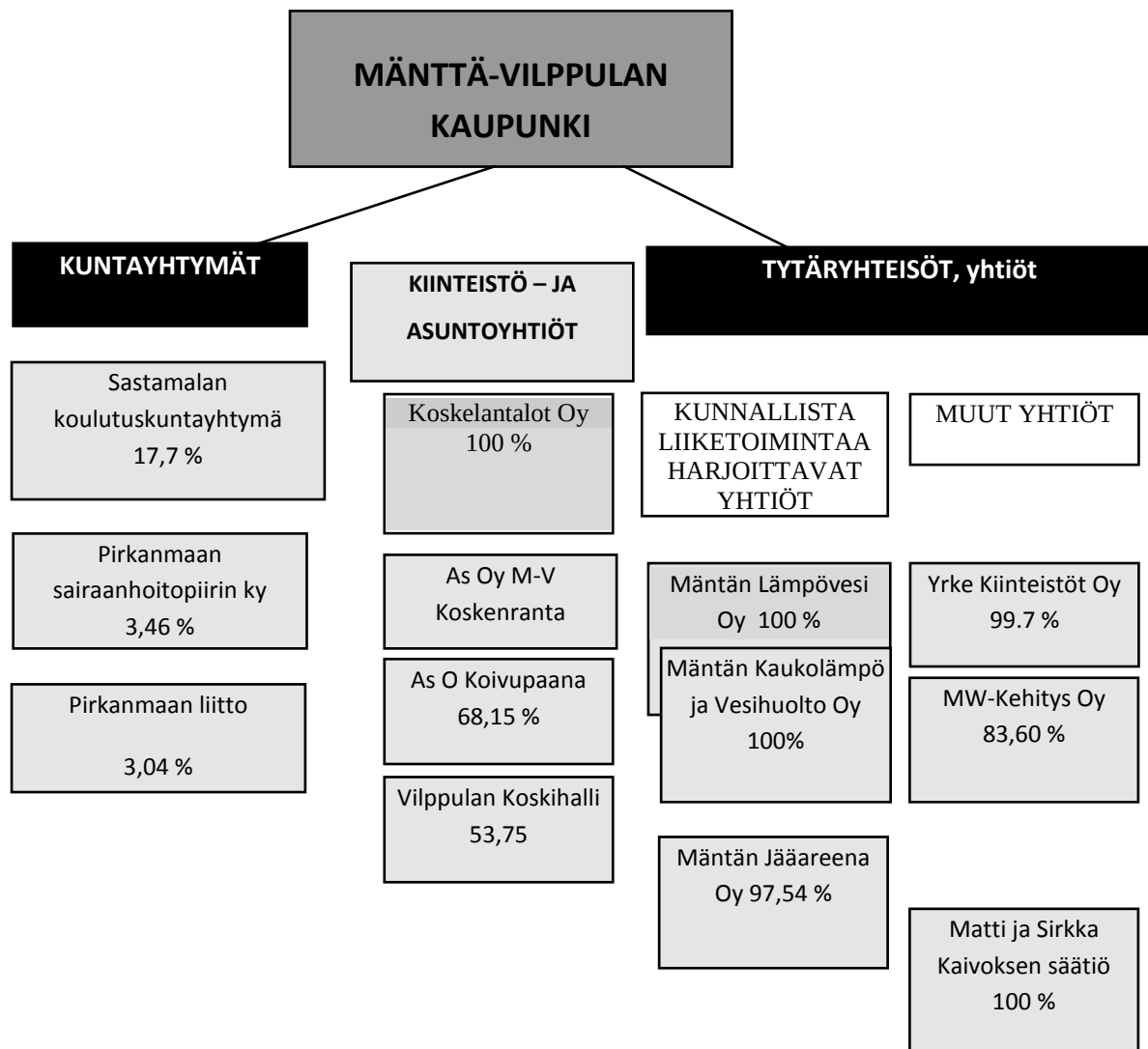
TULOT - varsinainen toiminta		2016
		(1.000 €)
Toiminta		
Toimintatuotot		20 529
Verotulot		40 519
Valtionosuudet		26 613
Korkotuotot		145
Muut rahoitustuotot		1 783
Satunnaiset tuotot		
Tulorahoituksen korjauserät		-47
- pysyvien vastaavien hyöd. luovutusvoitot		
Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin		1 222
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot		382
Satunnaiset tulot		
Tulorahoituksen korjauserät		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot		
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset		93
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		22 132
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		
Oman pääoman lisäys		
Tulot		113 371

MENOT - varsinainen toiminta	2016
	(1.000 €)
Toiminta	
Toimintakulut	86 633
- valmistus omaan käyttöön	
Korkokulut	297
Muut rahoituskulut	8
Satunnaiset kulut	
Tulorahoituksen korjauserät	
- Pakollisten varausten lisäys/vähennys	0
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	-205
Investoinnit	
Investointimenot	7 721
Rahoitustoiminta	
Antolainojen lisäys	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	7 657
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	8 007
Oman pääoman vähennys	0
Menot	110 118

3.7 Kuntakonsernin toiminta ja sen talous

3.7.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei Yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	4	
Kunnallista liiketoimintaa harj. yhtiöt	3	
Muut yhtiöt	3	
 Osuuskunnat		
 Yhdistykset		
Säätiöt	1	
 Kuntayhtymät	3	
Osakkuusyhteisöt	7	6
 Muut omistusyhteisyhteisö		
Yhteensä	21	6

OSAKKUUS-YHTEISÖT	Mäntänvuoren Terveys Oy 49 %	Mäntän Puhdistamo Oy 46 %	As Oy Rusinniemen Helmi 22,03 %
	Koy Vilppulan Sähkölä 30 %	Koy Kolhon Teollisuustalo 31,24 %	Koy Vilppulan säästökulma Lh1 44,50 %
	Mäntän Isonniemenpuisto 42,93 %		

3.7.2 Konsernin toiminnanohjaus

Kuntalaki asettaa kunnille veloitteen päättää kuntakonsernin keskeisistä tavoitteista ja konserniohjauksen periaatteista sekä määrää kunnan konsernijohtosta konserniohjauksen ja konsernivalvonnan järjestäjänä seuraavasti:

Kuntalain § 14 mukaan Kunnassa on valtuusto, joka vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa. Kuntalain § 6 a mukaan kunta tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin. Kunnan tytäryhteisö taas on yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolaissa (1336/1997 1 luku § 5) tarkoitettu määräysvalta. Eli käytännössä määräysvalta on osakkaalla joka esim. omistaa yhteisöstä yli puolet tai jolla on oikeus nimittää tai erottaa enemmistö yhteisön hallituksessa. Kuntalain § 48 mukaan kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja tai pormestari ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset. Hallintosäännössä määrätään konsernijohtoon tehtävistä ja toimivallan jaosta.

Kaupunkikonsernin toimintaa ohjataan konserniohjeella, talousarviolla ja yksittäisillä valtuuston ja hallituksen päätöksillä. Lisäksi konsernijohto käy tarvittaessa keskusteluja tytäryhtiöiden johdon kanssa konsernin sisäisen tiedonkulun edesauttamiseksi. Kaupungin voimassa oleva konserniohje on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 10.10.2011 § 48.

Konserniohjeella ohjeistetaan kaupunginvaltuuston tytäryhteisölle asettamien omistajapoliittisten linjauksien sekä toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteuttaminen. Ohjeella määritellään myös, miten tytäryhteisöjen ohjaus, seuranta, raportointi ja valvonta on järjestetty Mänttä-Vilppulan kaupunkikonsernissa.

Lisäksi vuosittain talousarviossa annetaan tilanteen mukaan ohjeita konserniyhtiöille. Lisäksi tytäryhteisöt käyvät raportoimassa kaupunginhallitukselle tiedonantoja säännöllisin väliajoin.

3.7.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Kaupungin vuokrataloyhtiössä, Koskelantalot Oy:ssä, on viime vuosina toiminnan sekä talouden suunnitelmallisuus lisääntynyt merkittäväällä tavalla uuden toimitusjohtajan myötä. Yhtiön taloutta on aloitettu tasapainottamaan muun muassa suunnitelmallisella asuntojen purkamisella. Vilppulan taajamasta purettiin vuonna 2015 kaksi ajallisen tiensä päässä ollutta kerrostaloa ja samaa suunnitelmallista purkamistoimintaa yhtiö jatkoi Mäntän taajamassa 2016 purkamalla yhden kerrostalokiinteistön. Koskelantalot Oy:ssä on tehty vuonna 2015 asuntokannan kehittämisohjelma, jonka mukaan asuntokanta on ”salkutettu” erilaisten toimenpiteiden sarjoihin. Yhtiö on toteuttanut tätä ohjelmaa sekä tehnyt siihen päivitystyötä vuoden 2016 aikana siten, että päivitetty ohjelma hyväksyttiin vuoden 2017 alkupuolella. Kaupunki toteutti omistamiensa yksittäisten vuokrahuoneistojen hallintaan oikeuttavien osakkeiden siirrot vuokrataloyhtiölle vuoden vaihteessa. Tällä toimella pyrittiin osaltaan tasapainottamaan ja vahvistamaan yhtiön taloutta.

Kehitysyhtiöistä MW-Kehitys Oy teki vuonna 2016 nollatuloksen. Kyseisen yhtiön toiminta perustuu pitkälti suoraan kaupungin rahoitukseen. Toki yhtiö saa osan tulorahoituksesta hankkeiden kautta, naapurikunnilta sekä yksittäisiltä toimijoilta, jotka ovat osallistuneet kehitysyhtiön hankkeisiin. Kuitenkin näiden muiden

tahojen rahoitus on merkittävästi pienempää kuin kaupungin maksama summa. On erikseen huomioitava, että kaupungin panostus MW-Kehitys Oy:lle on kokonaisuudessaan varsin merkittävä, vaikka se pitää sisällään myös kaupunkimarkkinoinnin lähes kokonaisuudessaan.

Yrke Kiinteistöt Oy:llä oli haasteellinen vuosi, koska yhtiö joutui tekemään erilaisia maksujärjestelyjä joidenkin yritysten kanssa. Nämä järjestelyt heikensivät yhtiön taloudellista asemaa merkittävästi ja yhtiön tulos painuikin negatiiviseksi ollen noin -55.000 euroa. Koska yhtiö toimii toimitilojen vuokraajana yrityksille, niin nämä maksujärjestelyt omalta osaltaan kuvaavat tiloissa toimivien yritysten markkinatilannetta. Kun poikkeaviin ja helpottaviin maksujärjestelyihin ajaututaan, niin yleensä se kertoo siitä, että näillä yrityksillä on markkinoilla normaalia hankalampi tilanne. Yhtiön tilanne on kuitenkin positiivinen siinä mielessä, että yhtiön hallinnoivien tilojen osalta käyttöaste on käytännössä maksimitasolla.

MW-Kehitys Oy:n ja Yrke Kiinteistöt Oy:n toimitusjohtajuudet muuttuivat vuoden 2016 aikana. Aiemmin molempien yhtiöiden toimitusjohtajana toiminut Ismo Korhonen siirtyi loppukesästä toisen työnantajan palvelukseen. Loppuvuoden aikana yhtiöiden toimitusjohtajuudet oli jaettu niin, että Antti Korkka toimi MW-Kehitys Oy:n toimitusjohtajana ja Pasi Mäkinen puolestaan Yrke Kiinteistöt Oy:n toimitusjohtajana. Vuoden 2017 alkupuolelta lukien molempien yhtiöiden toimitusjohtajana aloitti Otto Huttunen.

Mäntän Kaukolämpö ja Vesihuolto Oy toimivat nyt toisen toimintavuoden yhteisenä yhtiönä, joka huolehtii kaukolämmön lisäksi myös vesihuollosta. Yhtiö kirjasi tilikaudelta kokonaisuudessaan pienen tappion, joka oli noin -8.000 euroa. Yhtiön liikevoitto oli kuitenkin positiivinen eli yli 78.000 euroa. Toiminnallisuuden kannalta vesihuollon siirtäminen osaksi yhtiötä on osoittautunut hyväksi ratkaisuksi ja vesihuoltotoiminta on saanut muutoksen jälkeen selvää suunnitelmallisuutta sekä pitkäjänteisyyttä.

Mäntän Kaukolämpö ja Vesihuolto Oy neuvotteli vuoden 2016 aikana aktiivisesti uudesta lämmöntoimittamissopimuksesta Mäntän Energia Oy:n kanssa. Neuvottelujen lopputulos oli yhtiön näkökulmasta hyvä ja tulevaisuutta turvaava. Yhtiössä on myös panostettu innovaatioihin, joilla pyritään vastaamaan tuleviin muutoksiin sekä haasteisiin energia-alalla.

Vuosi 2016 oli Mäntän Jääareena Oy:n ensimmäinen kokonainen toimintavuosi. Yhtiöllä oli vuoden 2015 aikana osakeanti, jonka jälkeen kaupungin omistusosuudeksi jäi 97,54 %. Toisin sanoen kaupunki on edelleen yhtiön merkittävin omistaja. Mäntän Jääareena Oy omistaa ja hallinnoi kaupungin jäähallikiinteistöä. Lisäksi kaupunki on luovuttanut yhtiölle vanhan jäähallirakennuskiinteistön. Molemmat kiinteistöt ovat kaupungin vuokratontilla.

Mäntän Jääareena Oy:lle valittiin uusi hallitus kesällä 2016. Aiempi hallitus oli rakennusaikainen ja se koostui virkamiehistä. Yhtiön uusi hallitus päätti myydä vanhan jäähallin poissirrettävänä kohteena erälle ulkomaiselle toimijalle. Sopimuksen mukaan ostaja vastaa kiinteistön purkamisesta ja siirtämisestä. Erikseen on syytä mainita, että ostaja oli täysin tietoinen kohteen rakenteellisesta kunnosta.

3.7.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Koskelantalot Oy:ssä jatketaan edelleen yhtiön määrätietoista kehittämistä tehdyn ”salkutuksen” mukaisesti. Edessä on varmuudella joidenkin kokonaisten talojen purkamista, korjausta ja muita toimenpiteitä. Ikävä kyllä Koskelantalot Oy:n vuokrahuoneistojen käyttöaste on niin alhainen, että yhtiön oma tulo-rahoitus ei tule kattamaan suunnitteilla olevia purkukustannuksia. Ilman kaupungin tukea kehittämissuunnitelman mukaisia kokonaisten kerrostalojen purkamisia ei voida toteuttaa suunnitellulla aikataululla. Koska kaupungilla ei ole varaa avustaa purkamisia mittavilla summilla, niin yhtiöllä on edessään todennäköisesti vaihtoehto, jossa joitain taloja jätetään tyhjiilleen ja kylmilleen.

Kaupungin palveluksessa on aloittanut uutena henkilönä tilapalvelupäällikkö, jonka työpanosta on tarkoitus myydä myös Koskelantalot Oy:lle. Vaikka hänen ensisijainen tehtävä on suunnitella kaupungin kiinteistöjen tulevaisuutta, tulee hän omalla panoksellaan auttamaan myös vuokrataloyhtiötä tulevaisuuden suunnittelussa.

Kokonaisuudessaan Koskelantalot Oy:n taloutta siis rasittaa vuokrattavien huoneistojen alaiset käyttöasteet erityisesti kerrostalohuoneistoissa. Lisäksi eräänlaisena riskinä yhtiölle on SPR Hämeen piirin ylläpitämä turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskustoiminta. SPR oli vuokrannut yhtiöltä yhteensä 35 huoneistoa vuoden 2016 lopussa.

MW-Kehitys Oy jatkaa entisellä toimintamallilla avustaen alueen yritysten kehittämistä, järjestäen yritysneuvontaa niin alkaville kuin toimiville yrityksille, järjestää ja koordinoi omalta osaltaan alueen yritysten messuesiintymisiä sekä ylläpitää kaupungin matkailuinfoa. Lisäksi MW-Kehitys Oy vastaa jatkossakin kaupungin markkinoinnin kokonaisuudesta ja siihen liittyvistä toimista. Kehitysyhtiöllä on merkittävä rooli myös erilaisissa kehityshankkeissa ja niiden toteuttamisessa. Yhtiön tuoreella toimitusjohtajalla on uusia ajatuksia yhtiön toiminnan ja toimintamallin kehittämiseksi sekä uusien painopisteiden valinnaksi. Nämä ajatukset realisoitunevat kuluvan vuoden aikana. Uusi toimitusjohtaja on jo alkuvuonna kehittänyt yhtiön sisäistä yhteistyötä, joka on tuonut yhtiölle hyvää sisäistä dynamiikkaa. Lisäksi yhteistyö konsernijohtoon kanssa on ollut nyt erittäin sujuvaa.

Yrke Kiinteistöt Oy toimii myös jatkossa yritysten tukena toimitilaratkaisujen hakemisessa. Oma haaste yhtiöllä on siinä, että sen hallinnassa olevat tilat ovat käytännössä täynnä. Näin ollen uusien mahdollisten tilatarpeiden suhteen on edessä aina jonkinlainen investointi joko muiden omistuksessa olevien tilojen kautta tai uudisrakentamisen avulla. Tämä luonnollisesti tuo omat vaikeuskertoimet yhtiön taloudenhallintaan. Erityinen haaste yhtiöllä on ollut sellaisissa lunastussopimuksissa, joilla on sovittu ensin tilojen vuokraamisesta sekä lopulta niiden lunastamisesta. Joissain tapauksissa voi tilanne muodostua sellaiseksi, että sopimuksessa määritelty lunastushinta on pienempi kuin tilan tasearvo Yrke Kiinteistöt Oy:n taseessa. Tämä johtaa siihen, että tiloissa toimivan yrityksen käyttäessä lunastusmahdollisuutta, syntyy Yrke Kiinteistöt Oy:lle alaskirjaus, joka voi heikentää yhtiön taloudellista asemaa merkittävällä tavalla. Nyt kuluvan vuoden aikana on muutama Yrke Kiinteistöt Oy:n tiloissa toimiva yritys palannut normaaleihin maksujärjestelmiin, joka vakauttaa yhtiön taloudellista tilannetta.

Mäntän Kaukolämpö ja Vesihuolto Oy:n haasteena on ikääntyvä verkosto vesihuollon puolella. Lisäksi yhtiön kahtena ensimmäisenä toimintavuonna on havaittu, että vesihuollon suhteen toiminta on aiemmin ollut enemmän tai vähemmän sekavaa. Tämä on näkynyt muun muassa siinä, että aikoinaan Mäntän kaupungin ja Vilppulan kunnan vesihuolloissa on toimittu eri tavalla ja toimintatapoja ei ole kaikilta osin

yhdistetty. Yhtiöllä on ollut edessään ja on vielä jatkossakin merkittävää selvitystyötä ja kartoituksia ja niiden kautta löytää oikea sekä tehokas tapa toimia. Yhtiöllä on suunnitelmissaan vaihtaa vesimittarit etäluettaviksi kolmen vuoden vaiheittaisella työllä sekä vesihuollon automaattiosaneeraus viiden vuoden suunnitelmalla. Edelleen yhtiö pyrkii tekemään hulevesi-kartoituksia ja se on aloittanut verkostosaneerauksia niin vesihuolto- kuin kaukolämpöverkostossa. Toimet ovat osaltaan aiheuttaneet ja aiheuttavat jatkossakin investointeja, mutta toisaalta parantaa toimintavarmuutta ja mitattavuutta, jotka tuovat puolestaan yhtiölle erityisesti pitkällä aikajänteellä tuloja.

Mäntän Kaukolämpö ja Vesihuolto Oy:llä on haasteita tulevaisuudessa, koska erityisesti uudet energiainnovaatiot voivat johtaa asiakaskunnan pienenemiseen. Yhtiö on kuitenkin omissa suunnitelmissaan sekä innovaatioissaan pyrkinyt vastaamaan näihin haasteisiin. Tämä uusien innovaatioiden aktiivinen etsiminen on koko kaupunkikonsernin etu ja kaupunki kannustaa yhtiötä tähän toimintaan myös jatkossa. Mäntän Kaukolämpö ja Vesihuolto Oy:lle valmistuvat uudet ja asianmukaiset toimitilat Mäntän Mustalahteen. Uusiin tiloihin rakentuvat toimisto-, tauko-, työ- ja varastotilat ja yhtiön henkilökunta siirtyy sinne kuluvaan kevään aikana.

Mäntän Jääareena Oy:n toimintaa tulee kokonaisuudessaan selkiyttää ja tehostaa tulevaisuudessa. Tällä hetkellä kaupungin talousjohtaja toimii yhtiön toimitusjohtajana oman toimen ohella ja se ei ole yhtiön tulevaisuutta ja sen mahdollisuuksia silmällä pitäen parhain mahdollinen ratkaisu. Rakentamisvaiheen sekä yhtiön toiminnan alkuvaiheen aikana talousjohtajan toimitusjohtajuus on ollut perusteltua ja toimivaa. Jääareena on rakennettu ja toteutettu periaatteella, että se on monikäyttöinen ja ympärivuotisesti käytössä oleva tila. Jotta areena toteuttaisi nämä alkuperäisen tavoitteet, niin yhtiö tarvitsee jatkossa vääjäämättä toimitusjohtajan, jonka on mahdollista käyttää merkittävää ajallista resurssia yhtiön hyväksi.

Mäntän Jääareena Oy:n omistama ja hallinnoima uusi jäähalli pitää sisällään innovaatioita sekä ratkaisuja, joihin on käynyt tutustumassa toimijoita niin kotimaasta kuin ulkomailta. Osa ratkaisuksista on herättänyt erittäin vakavaa ja merkittävää kiinnostusta hyvin laajalti. Tämän myötä voidaan todeta, että yhtiöllä hallinnoitavanaan tuote, jonka toimintaa ja toimivuutta seurataan tarkkaan herkillä silmällä myös kaupunkimme ulkopuolella.

3.7.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kaupunkikonsernin toimintaa ohjataan konserniohjeella, talousarviolla ja yksittäisillä valtuuston ja hallituksen päätöksillä. Lisäksi konsernijohto käy tarvittaessa keskusteluja tytäryhtiöiden johdon kanssa konsernin sisäisen tiedonkulun edesauttamiseksi. Kaupungin voimassa oleva konserniohje on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 10.10.2011 § 48. Lisäksi kaupunginjohtaja on päätöksellään 5.10.2012 § 30 nimennyt konsernihallinnon edustajat merkittävimpiin tytäryhtiöihin.

Konserniohjeessa on määrätty konsernin ja konserniyhtiöiden tiedottamisesta, raportoinnista, tiedonantovelvollisuudesta, tilinpäätöksestä, ennakkolupamenettelystä, ulkoisesta ja sisäisestä tarkastuksesta, toimielimien valinnasta sekä hyvästä hallinto- ja johtamistavasta kaupunkikonsernissa.

Konserniohjetta on pääsääntöisesti noudatettu tytäryhteisöissä hyvin tarkasti. Konserniohjeen mukaisia keskitettyjä konsernitoimintoja on hyödynnetty siinä mittakaavassa, kun se on ollut järkevää ja mahdollista.

Talouden osalta tytäryhteisöt ovat toimineet konserniohjeen mukaisesti. Joissain yksittäisissä investoinneissa, rahoitus-, laina- ja takaus- ja vakuusasioissa tulee tytäryhteisöjen olla jatkossa vielä tarkempia, joskin tältäkin osin konserniohjetta on pääsääntöisesti noudatettu oikein hyvin.

Henkilöstöpolitiikan osalta tytäryhtiöt ovat noudattaneet konserniohjetta sinällään hyvin. Kuitenkin konsernilla on kokonaisuudessaan tässä jatkossa tarkastelun paikka, jotta koko konsernin yleiset henkilöstöpoliittiset suuntaviivat olisivat selkeämmät.

Viestinnän ja tiedottamisen osalta tytäryhteisöt ovat toimineet konserniohjeen mukaisesti. Konserniraportointi ja tiedonantovelvollisuuden osalta tytäryhteisöt ovat kokonaisuudessaan toimineet konserniohjeen mukaisesti. Ohjeessa määrätyn lisäksi konserniyhtiöiden toimitusjohtajat ovat käyneet raporttoimassa kaupunginhallitukselle tulevan vuoden talous- ja toimintasuunnitelmiaan sekä tilinpäätöksiään.

Konserniohjeen mukainen ennakkolupamenettely ohjeessa luetelluissa asioissa on toiminut ohjeenmukaisesti.

Vuoden 2016 taloussuunnitelmassa oli yhtenä toiminnallisena tavoitteena konserniohjeen päivittäminen. Tämä tavoite ei kuitenkaan toteutunut, koska kaupungin hallintosäännön tarkistus on vielä kesken. Näitä on syytä viedä mahdollisuuksien mukaan yhdessä eteenpäin. Joka tapauksessa konserniohjeen päivittäminen on tarpeen jo pelkästään sen vuoksi, että kuluvan vuoden kesäkuussa uuden valtuustokauden alkaessa astuu voimaa uusi kuntalaki, jonka mukaan kuntaa tullaan jatkossa korostamaan konserninäkökulmasta. Uusi lainsäädäntö tarkoittaa sitä, että konsernijohtoon ja konsernihallinnon rooli on muututtava entistä aktiivisemmaksi tytäryhteisöjen osalta. Toisin sanoen konserniohje tullaan tarkistamaan kuluvan vuoden aikana niin, että se vastaa uutta lainsäädäntöä.

Vuodelle 2016 konsernin sisällä on sovittu, että tytäryhteisöt tuottavat omat osavuosisiraporttinsa kaupungin osavuosisikatsauksiin. Tämä tavoite toteutui ja paransi omalta osaltaan konsernivalvontaa. Kaupunginjohtaja on pyrkinyt aikataulujen puitteissa konserniohjeen sallimalla tavalla osallistumaan yhtiöiden hallitusten kokouksiin asiantuntijana.

3.7.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernitase 2016

VASTAAVAA	2016	2015
	1000 €	1000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	765	837
Muut pitkävaikutteiset menot	686	716
Ennakkomaksut		4
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	7 536	5 756
Rakennukset	59 305	49 497
Kiinteät rakenteet ja laitteet	17 488	17 074
Koneet ja kalusto	2 383	2 208
Muut aineelliset hyödykkeet	199	98
Ennakkomaksut ja keskenerä. hank.	4 991	9 502
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	818	1 956
Muut osakkeet ja osuudet	3 117	3 523
Muut lainasaamiset	47	
Muut saamiset	151	160
PYSYVÄT VASTAAVAT	97 486	91 331
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	199	150
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	575	583
SAAMISET		
Pitkäaikaiset saamiset	230	76
Lyhytaikaiset saamiset	11 639	10 069
Rahoitusarvopaperit	180	218
Rahat ja pankkisaamiset	9 422	4 695
VAIHTUVAT VASTAAVAT	22 046	15 641
VASTAAVAA	119 731	107 122

VASTATTAVAA	2016	2015
	1000 €	1000 €
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	35 388	35 388
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	772	770
Arvonkorotusrahasto	11	453
Muut omat rahastot	628	810
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	195	-2 806
Tilikauden yli-/alijäämä	703	1 848
OMA PÄÄOMA	37 697	36 463
VÄHEMMISTÖOSUUDET	910	709
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset		
Muut pakolliset varaukset	1 273	1 219
PAKOLLISET VARAUKSET	1 273	1 219
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	532	417
Pitkäaikainen korollinen vieras p-oma	58 832	42 298
Pitkäaikainen koroton vieras p-oma	1 930	1 437
Lyhytaikainen korollinen vieras p-oma	4 845	11 703
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	13 712	12 876
VIERAS PÄÄOMA	79 319	68 314
VASTATTAVAA	119 731	107 122
Konsernitaseen tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	32	35
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	61	53
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	899	-958
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	86	-91
Konsernin lainakanta 31.12., 1000€	63 676	54 001
Konsernin lainat, euroa/asukas	6 092	5 101
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	47	0
Kunnan asukasmäärä	10 453	10 587

Konsernituloslaskelma 2016

	2016 1000 €	2015 1000 €
Toimintatuotot	57 123	58 055
Toimintakulut	-124 489	-120 784
Osuus osakkuusyht voitosta	-75	-51
Toimintakate	-67 441	-62 780
Verotulot	40 519	41 718
Valtionosuudet	32 786	28 942
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	20	116
Muut rahoitustuotot	1 826	307
Korkokulut	-709	-925
Muut rahoituskulut	-146	-153
Vuosikate	6 855	7 225
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 725	-5 445
Omistuksen eliminointierot	-39	249
Arvonalentumiset	-676	
Satunnaiset erät	509	
Tilikauden tulos	924	2 029
Tilinpäätössiirrot	16	22
Tilikauden verot	-75	-165
Laskennalliset verot	-9	-10
Vähemmistöosuudet	-153	-28
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	703	1 848

Konsernituloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot/toimintakulut, %	46	48
Vuosikate/poistot, %	107	135
Vuosikate, euroa/asukas	656	692
Kunnan asukasmäärä	10 453	10 587

Konsernirahoituslaskelma 2016

TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	2016	2015
	1000 €	1000 €
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	6 855	7 226
Satunnaiset erät	509	
Tulorahoituksen korjauserät	135	-224
TOIMINNAN RAHAVIRTA	7 499	7 002
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-9 899	-13 323
Rahoitusosuudet investointeihin	1 397	1 937
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	723	241
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-7 779	-11 145
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-280	-4 143
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainasaamisten lisäykset	-38	-62
Pitkäaik. lainojen lisäys	19 726	9 373
Pitkäaik. lainojen vähennys	-4 019	-4 019
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-6 858	-923
LAINAKANNAN MUUTOKSET	8 849	4 431
Oman pääoman muutokset	530	2 145
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-163	131
Vaihto-omaisuuden muutos	8	-32
Saamisten muutos	-1 729	-898
Korottomien velkojen muutos	-2 489	-3 439
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	-4 373	-4 238
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	4 968	2 274
RAHAVAROJEN MUUTOS	4 688	-1 868
RAHAVARAT 31.12.	9 601	4 913
RAHAVARAT 1.1.	4 913	6 781
RAHAVAROJEN MUUTOS	4 688	-1 868
Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut	2016	2015
Toiminnan ja inv. rahavirran kert. 5v, €	2 515 520	3 592 936
Investointien tulorahoitus, %	81	63
Lainanhoitokate	2	2
Kassan riittävyys (pv)	25	13

3.8 Keskeiset liitetiedot

3.9 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

3.9.1 Asiaa koskeva sääntely

Kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi (Kuntal 115 §).

Kaupungin taseessa oli ylijäämää viimeisimmässä tilinpäätöksessä 2015 yhteensä +97.961,83 euroa.

3.9.2 Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tuloslaskelman tulosta ennen varaus- ja rahastosiirtoja. Kirjaimellisesti tuloksen käsittely on ylijäämäisen tuloksen siirtämistä taseen vapaaehtoiseen varaukseen, rahastoon tai tilikauden ylijäämä -tilille.

Kuntalaki 115 §

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Mänttä-Vilppulan avaavassa taseessa 31.12.2015 oli ylijäämää yhteensä +648.324,67 euroa. Mänttä-Vilppulan kaupunginhallitus esittää, että vuoden 2016 tilikauden ylijäämä, yhteensä +28.687,09 euroa siirretään taseen oman pääoman eriin kohtiin tilikauden yli-/alijäämä.

Siirtojen jälkeen Mänttä-Vilppulan kaupungin taseessa olisi ylijäämää 31.12.2016 yhteensä +677.011,76 euroa, mutta tämän lisäksi ylijäämään tulee vaikuttamaan kaksi kertaluontoista ylimääräistä erää, joista selostus alla.

Selonteko kaupungin ylijäämään vaikuttavista kertaluontoisista kirjauksista

1. Kaupungin maa-omaisuuden arvonmääritys

Viitaten kaupunginvaltuuston päätökseen 19.12.2016 § 56, kaupungin maaomaisuuden arvo määriteltiin uudestaan. Maaomaisuuden kirjanpitoarvo oli 4.296.893,02 euroa, minkä lisäksi arvonkorotusrahaston summa oli 442.104,84 euroa. Arvonkorotusraho purettiin päätöksellä maaomaisuutta vastaan. Uusi arvo maaomaisuudelle, em. päätöksessä selostetun arvonmäärityksen perusteella, on 5.713.600 euroa. Ero vanhan tasearvon ja uuden arvon välillä ilman arvonkorotusrahaston osuutta oli reilut 1,4 milj. euroa.

Näin erotukseksi saadaan $5.713.600 - (4.296.893,02 - 442.104,84) = +1.858.811,82$ euroa. Tämä erotus kirjataan tilinpäätökseen oman pääoman tasetilille ”edellisten kausien yli-/alijäämä”.

2. Kolhon Teollisuustalo Oy:n alaskirjaus

Kaupunki omistaa useita osakesarjoja mainitusta kiinteistöyhtiöstä. Joidenkin osakesarjojen arvo on suhteettoman korkea ja ne eivät vastaa millään tapaa niiden realistista markkina-arvoa. Tämän tilinpäätöksen yhteydessä kahden osakesarjan tasearvoja alennetaan siten, että ne ovat lähempänä kyseisten osakkeiden hallinnoiminen tilojen realistista arvioita. Alaskirjaus, 1,5 miljoonaa euroa, kirjataan tasetilille tilille ”edellisten kausien yli-/alijäämä.

Tilinpäätöksen tuloksen siirron sekä edellä selostetun mukaisesti, kaupungin ylijäämä taseessa 31.12.2016 on yhteensä 905.177,65 euroa.

3.9.3 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kaupungin talous oli vuonna 2016 tasapainossa. Kaupungin talousarvio vuodelle 2016 oli alun perin +20.000 euroa ylijäämäinen ja muutettu talousarvio -1.018.752,00 alijäämäinen. Tilikauden tulos oli ylijäämäinen +28.687,09 euroa ja vuosikate oli positiivinen +2.624.529,55 euroa. Vuosikate riitti kattamaan poistot 100,9 prosenttisesti. Talousarvio ja taloussuunnitelma toteutuivat siten hieman talousarviota paremmin.

4 Talousarvion toteutuminen

4.1 Seurantaa koskeva sääntely

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota (Kuntal 110 §). Toteutumisvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen. Kuntalain 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa.

Kuntalain 110 § mukaan talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 § mukaan arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.

Kaupungin oma sääntely ja ohjeistus

Hallintosäännön § 44 mukaan valtuusto hyväksyy talousarviossa määrärahat, tuloarviot ja toiminnalliset tavoitteet vastuualueittain. Talousarvio sitoo vastuualueita toiminnallisesti ja taloudellisesti. Määrärahan sitovuus tarkoittaa sitä, että toimielin ei saa ylittää talousarviossa sille osoitettua määrärahaa. Talousarvion muuttamisesta päättää kaupunginvaltuusto kuntalain 65 §:n mukaisesti. Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle talousarviovuoden aikana. Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa. Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen talousarvion muutosehdotusta ei voida valtuustolle tehdä. Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnallisiin tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Vastaavasti toiminnallisia tavoitteita tai tuloarvioita koskevassa muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutus määrärahoihin (hallintosääntö § 45).

- valtuusto hyväksyy määrärahat, tuloarviot ja toiminnalliset tavoitteet vastuualueittain

- valtuustoon nähden sitova määrärahataso on vastuualuetaso

- määrärahojen sitovuudessa noudatetaan bruttoperiaatetta, mikä tarkoittaa, että valtuustoon nähden määrärahojen sitova taso vastuualueilla ovat bruttomenot

Jos talousarvion määrärahojen käyttö vaatii toimielimen erillisen päätöksen tai määrärahojen käyttö muusta syystä tuodaan päätettäväksi kaupungin toimielimiin, valmistelussa tulee ilmetä päätöstä ja täytäntöönpanoa varten menon kustannuspaikka ja summa. Valmistelijan tulee huolehtia, että päätös on mahdollista tehdä määrärahojen puitteissa. Muussa tapauksessa päätösehdotuksessa on esitettävä valtuustolle lisämäärärahapyyntö.

Käyttösuunnitelma ja laskujen hyväksyjät

Talousarvion määrärahat on tarkennettu käyttösuunnitelmissa. Käyttösuunnitelmia vahvistettaessa perustana on ollut kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio perusteluineen. Kukin toimielin voi tehdä

talousarvion käyttösuunnitelmaansa muutoksia kustannuspaikalta toiselle vastuualueen kokonaismenojen ja –tulojen puitteissa.

Palvelualuejohtajien ja vastuualueiden esimiesten tulee valvoa, että yksikön toiminnot hoidetaan hyväksyttyä talousarviota sekä siihen liittyviä toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita ja käyttösuunnitelmaa noudattaen. Mikäli seuranta osoittaa, että talousarviossa ei pysytä tai asetettuja tavoitteita ei saavuteta, palvelujohtajien ja vastuualuejohtajien tulee ryhtyä sopeuttamaan toimintaa siten, että talousarviossa pysytään ja tavoitteet saavutetaan. Lautakunnan on vuosittain määrättävä henkilöt, jotka niiden puolesta hyväksyvät laskut ja tositteet. Lautakunnan ja kunnanhallituksen alaiset laskujen hyväksyjiksi määrätty viranhaltijat ovat ensisijaisesti vastuussa budjettisidonnaisuuden noudattamisesta.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden raportointi

Lautakuntien tulee antaa kaupunginvaltuustolle selvitys, osavuositarkastus, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden sekä määrärahojen toteutumisesta neljännesvuosittain: 31.3., 30.6., 30.9. sekä 31.12. (tilinpäätös) tilanteesta. Taloustoimisto tekee raporteista kaupunginvaltuustolle yhteenvedon, joka koostuu talousjohtajan raportista ja palvelualueiden talousraporteista.

Raportti sisältää selvityksen toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta ja merkittävistä tapahtumista, talouden toteumaraportit, sekä ennusteet koko talousarviovuodelle. Lisäksi on esitettävä mihin toimenpiteisiin on ryhdytty mahdollisten poikkeamien ehkäisemiseksi.

Muilla osin kaupunginhallitus ja lautakunnat päättävät itse raportointi-työnsä, sen laajuudesta ja kattavuudesta käyttösuunnitelman hyväksymisen yhteydessä.

Erityismääräykset

Talousarvion toteuttamisessa noudatetaan tarvittaessa kaupunginhallituksen antamia tarkempia ohjeita. Kaupungin taloudellisen tilanteen niin edellyttäessä voi kaupunginhallitus määrätä määrärahojen käytön tarkemmin kuin mitä talousarviossa määrätään.

4.2 Tavoitteiden toteutuminen

Kuntalain 37 § mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta.

Kuntastrategian ottamisesta huomioon kunnan talousarvion ja -suunnitelman laatimisessa säädetään 110 §:ssä. Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa

Kuntalain 115 § mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa.

Toiminnalliset tavoitteet määritetään vuosittain talousarviossa ja ne on asetettu vuositasolla toteutettaviksi. Osavuositarkastusraportti sisältää selvityksen toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta ja merkittävistä tapahtumista. Lisäksi on esitettävä mihin toimenpiteisiin on ryhdytty mahdollisten poikkeamien ehkäisemiseksi.

4.3 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

4.3.1 Käyttötalouden toteutuminen

4.3.1.1 KAUPUNGINVALTUUSTO

Toimikaudella 2013-2017 on Mänttä-Vilppulassa 35-jäseninen kaupunginvaltuusto. Valtuuston arvioidaan kokoontuvan 9 kertaa vuonna 2016. Vuonna 2016 valtuusto kokoontui 10 kertaa.

Valtuuston sitovuustaso	TP2015	TA2016	Muutokset	Toteuma TP2016	Poikkeama	Tot %
Tulot						
Menot	-108 027	-111 826	-111 826	-107 512	-4 314	96,1
Netto	-108 027	-118 826	-111 826	-107 512	-4 314	96,1

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Valtuustoseminaarit aiheina mm. - kaupunkistrategian viimeistely - hyvinvointikertomus - taloussuunnitelma - päätösten ennakoarvointi	Kyllä/ei	- järjestetään vähintään neljä valtuustoseminaaria - kaupunkistrategia valmis 6/2016 - hyvinvointikertomus valmis 6/2016	Kyllä Ei, strategia valmis 9/2016 Ei, hyvinvointikertomus valmis 3/2017

4.3.1.2 KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Vuonna 2016 ei pidetty vaaleja.

Valtuuston sitovuustaso	TP2015	TA2016	Muutokset	Toteuma TP2016	Poikkeama	Tot %
Tulot	18 743					
Menot	-20 273			-385		
Netto	-1 530			-385		

4.3.1.3 TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tilintarkastajien tarkastuspäiviä kertyi vuoden 2016 aikana yhteensä 27.

Valtuuston sitovuustaso	TP2015	TA2016	TA+mu	Toteuma TP2016	Poikkeama	Tot %
Tulot						
Menot	-24 859	-30 033	-30 033	-26 794	-3 239	89,2
Netto	-24 859	-30 033	-30 033	-26 794	-3 239	89,2

4.3.1.4 YLEISJOHTO

YLEISHALLINTO - vastuualue**Toiminnan kuvaus**

Yleishallinnon vastuualueelle kuuluu kustannuspaikkoina kaupunginhallituksen toiminta, toimikunnat, asiantuntijat, jäsenmaksut, yleisavustukset, käyttövarausmääräraha, muu kaupunginhallituksen alainen toiminta, turvallisuus ja valmiustoiminta.

Kaupunginhallitus valmistelee kaupunginvaltuustossa käsiteltävät asiat, huolehtii valtuuston päätösten täytäntöönpanosta sekä johtaa kaupungin hallintoa ja taloutta.

Valtuuston sitovuustaso	TP2015	TA2016	TA+mu	Toteuma TP2016	Poikkeama	Tot %
Tulot	23 490			37 093	-37 093	
Menot	-867 454	-833 724	-1 141 288	-1 147 099	5 811	100,5
Netto	-843 964	-833 724	-1 141 288	-1 110 006	-31 282	97,2

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Yleisavustusten valmistelu, päätöksenteko ja maksuunpano	Kyllä/ei	4/2016 mennessä	Kyllä
Hallintosäännön päivittäminen	Kyllä/ei	Valmis 2016	Ei, päivitystyö vielä kesken
Konserniohjeen päivittäminen	Kyllä/ei	Valmis 2016	Ei, päivitystyö vielä kesken
Päätösten ennakkoarvioinnin käyttöönoton valmistelu	Kyllä/ei	Valmis 2016	Ei, aiheesta järjestettiin yksi valtuustoseminaari

ELINKEINOT, MATKAILU JA MARKKINOINTI -vastuualue**KEHITYSYHTIÖT****Yrke Kiinteistöt Oy**

Yrke Kiinteistöt Oy hallitsee omistamiaan yritysikiinteistöjä ja vuokraa niitä yrityksille Mänttä-Vilppulan kaupungin alueella. Lisäksi Yrke tarjoaa kaupungille sen omistamien yritysikiinteistöjen hallintapalveluita.

Yrke huolehtii, että elinkeinoelämällä on sen tarvitsemat tuotanto- ym. tilat, jos yritykset eivät löydä tarvitsemiaan tiloja vapailta markkinoilta. Tarvittaessa Yrke rakennuttaa asiakasyritykselleen sen tarvitsemat toimitilat ja tekee niistä yrityksen kanssa vuokra- tai ns. lunastussopimuksen. Yrken kehittämä toimintamalli on yritykselle taloudellisesti ja toiminnallisesti kilpailukykyinen ja sitouttaa yrityksen työllistämään ja toimimaan kaupungissa.

Yrke kehittää elinkeinoelämää Mänttä-Vilppulan kaupungin alueella myös mm. edistämällä yritysten rahoitusratkaisujen syntymistä, esim. investointi- ja käyttöpääoma-rahoitustarpeissa. Yrke on merkittävä toimija mm. Länsi-Suomen Kasvukolmio Oy:ssä, mikä vastaa pääomasijoitustoiminnasta ja sen kehittämisestä alueella.

Yrke Kiinteistöt Oy:n pääomistaja on Mänttä-Vilppulan kaupunki 99,7 prosentin osuudella, lisäksi omistajina on alueella toimivia suurimpia yrityksiä. Tällä hetkellä Yrke Kiinteistöt Oy:n hallussa on 12 hallia, joissa on yhteensä noin 30 000 neliötä. Yrityksiä halleissa toimii 28 kappaletta ja työntekijöitä yrityksissä on yhteensä n. 250.

Vuonna 2016 Yrke Kiinteistöt Oy:n liiketoiminta muodostui Mänttä-Vilppulan alueella tapahtuneesta toimitilojen vuokraamisesta pääosin teollisuusyrityksille. Yrke Kiinteistöt Oy:n omistuksessa olevien rakennusten kirjanpitoarvo 31.12.2016 oli yhteensä 5 119 630 euroa. Lisäksi Yrke Kiinteistöt Oy:llä on sijoituksia ja osakkuusomistuksia muihin yrityksiin yhteensä 446 970 euron arvosta.

MW-Kehitys Oy

MW-Kehitys Oy:n pääomistaja on Mänttä-Vilppulan kaupunki 83,6 prosentin osuudella. Lisäksi osakkaina on alueella toimivia merkittäviä yrityksiä. MW-Kehityksen perustehtävänä on kehittää alueen vetovoimaisuutta ja yritysten toimintaympäristöä. Kehitysyhtiön toiminnalla luodaan alueelle lisää työpaikkoja ja yrityksiä sekä varmistetaan yritysten työvoiman saatavuus. MW-Kehitys auttaa yrityksiä kehittämis- ja liiketoimintamahdollisuuksien etsimisessä ja osallistuu rahoitusratkaisujen rakentamiseen sekä sopivien toimitilojen löytämiseen. Aloittaville yrittäjille MW-Kehitys tarjoaa perustamisneuvontaa. MW-Kehitys Oy vastaa myös Taidekaupunki Mänttä-Vilppulan kaupunkimarkkinoinnista, asumisen markkinoinnista ja matkailun kehittämisestä sekä kaupungin matkailuinfon ylläpitämisestä osoitteessa Seppälän puistokatu 2. MW-Kehitys hallinnoi koko myös Ylä-Pirkanmaan laajuisia kehittämishankkeita ja vastaa korkeakouluasiamiestoiminnan koordinoinnista.

MW-Kehityksen toiminta keskittyi vuonna 2016 toimintasuunnitelmansa mukaisesti 1) yrityskehityspalveluihin, 2) yritysten sijoittumispalveluihin, 3) kaupunki- ja matkailumarkkinoinnin palveluihin sekä 4) aktiiviseen yritys- ja sidosryhmäviestintään. Vuoden aikana tiivistettiin erityisesti yrittäjäjärjestöyhteistyötä Mäntän ja Vilppulan Yrittäjät ry:n kanssa ja aktivoitiin erilaisia yrittäjä- ja

sidosryhmätilaisuuksia. Liiketoiminnan konsultointeja oli vuoden aikana kaikkiaan arvioilta noin 80 eri yrityksen kanssa. Vuonna 2016 aloittavan yrittäjän neuvonnassa asioi 30 yrityksen perustamista suunnittelevaa henkilöä ja näistä yrityksen perusti 15 yritystä. MW-Kehitys oli mukana myös muutamissa yritysten omistajanvaihdosprosesseissa. Neuvotteluja yritystoiminnan siirtymisestä Mänttä-Vilppulaan on käyty useiden tahojen kanssa. Yritysten koulutus- ja sidosryhmätilaisuuksia järjestettiin 9, joihin osallistui yhteensä n. 300 osallistujaa. Lisäksi kesäkuussa käynnistettiin Elävä kaupunkikeskusta –hanke palveluyrittäjien toiminnan aktivoimiseksi. Tässä verkostossa oli vuoden aikana mukana 25 yrittäjää. Lisäksi matkailun yritysryhmässä toimittiin 35 toimijan kanssa.

MW-Kehitys julkaisi vuonna 2016 kahdeksan uutiskirjettä. Kesäkuussa viestintää uudistettiin ja nykyaikaisestettiin uudella uutiskirjesovelluksella. MW-Kehityksen uutiskirje tavoittaa noin 1000 lukijaa kuukausittain. Näiden lisäksi toteutettiin useita artikkeleita paikalliseen sekä kansalliseen mediaan ja toteutettiin KVM-lehden kumppanuussivuyhteistyötä. Viestinnällisesti suurin kokonaisuus toteutettiin Mänttä-Vilppulan Rekrymessujen aikana syyskuussa. Kaupungin työllisyydenhoitopalveluiden kanssa yhteistyössä toteutettu tapahtuma keräsi kaupungintalolle 465 messuvierasta ja noin 100 avointa työpaikkaa. MW-Kehitys koordinoi myös yhteisosaston paikallisten yritysten kanssa Alihankinta-messuille syyskuussa.

Kuluneen vuoden strategiatyön kärkinä olivat kaupunkistrategian 2016–2026 valmistuminen syyskuussa ja kehitysyhtiön oman strategiatyön 2017–2026 valmistuminen joulukuussa. Matkailuyritysten ja MW-Kehityksen yhteinen matkailustrategia 2016–2020 valmistui helmikuussa. MW-Kehityksen strategiseksi yleistavoitteeksi asetettiin olla jatkossa Pirkanmaan aktiivisin kehitysyhtiö, jossa etsitään rohkeasti, luovasti ja ennakkoluulottomasti uusia tapoja toimia ja toteuttaa kehittämispalveluita yrityksille/asiakkaille. Toimintojen keskiöön nostettiin taidekaupungin vetovoimaisuuden kehittäminen (art), kannustavan toimintaympäristön edistäminen yrittämiselle (business) ja luovien kehittämiskäytäntöjen toteutustavat yrittäjille (creativity).

Elinkeinoyhteistyötä naapurikuntien kanssa (Ruovesi, Juupajoki ja Virrat) on toteutettu MW-Kehityksen koordinoimana Ylä-Pirkanmaan elinkeinoryhmässä ja Pirkanmaan itäisen alueen työllisyys- ja elinkeinoryhmässä yhdessä Pirkanmaan TE-toimiston ja ELY-keskuksen kanssa. Keuruun kanssa suunniteltiin syksyllä yhteinen aluekehittämishanke Keurusselkä Region toteutettavaksi keväälle 2017.

MATKAILU- JA KAUPUNKIMARKKINOINTI

Mänttä-Vilppulan kaupungin ja MW-Kehitys Oy:n tavoitteena on matkailun edistäminen ja kaupungin tunnettuuden lisääminen sekä matkailuyrittäjyyden kehittäminen ja matkailuyrittäjien yhteistoiminnan edistäminen. Mänttä-Vilppulaa markkinoidaan Taidekaupunkina, joka sisältää monipuolisia kulttuuri-, luonto- ja elämispalveluita. Markkinoinnin työvälineinä ovat toimineet internet-näkyvyys, sosiaalinen media, ilmoitukset eri julkaisuissa, esitteet sekä messuosallistumiset. MW-Kehitys Oy:n tehtävänä on suunnitella ja toimeenpanna markkinointiin liittyviä toimenpiteitä yhteistyössä kaupungin, valtuutetuista koostuvan kaupunkimarkkinoinnin toimikunnan, paikallisten yrittäjien ja tapahtumajärjestäjien kanssa.

Kaupunkimarkkinoinnissa keskityttiin vuonna 2016 erityisesti kaupungin verkkosivujen kehittämiseen ja muuttajalle palveluiden toteuttamiseen uusille asukkaille. Kaupungin kohdeopastusta parannettiin useassa kohteessa ja kaupunkiviirit uusittiin taiteellisella ilmeellä. Tontti- ja asumiskohteita markkinointiin erityisesti

Asta Rakentaja –messuilla Tampereella. KMV-lehden kanssa toteutettiin kesäkuun lopussa toritapahtuma asukkaille ja kesäasukkaille.

Vuonna 2016 koottiin Mänttä-Vilppulan oma matkailuesite viidellä eri kielellä ja oltiin samalla mukana Keurusselän Seudun yhteismarkkinoinnissa. Matkailumarkkinoinnin yhteistyötä jatkettiin Ylä-Pirkanmaan kuntien, Jämsän, Keuruun ja Oriveden kanssa Matkalla Suomen Sydämessä -verkostossa. Tälle yhteistyölle on saatu jatkoa myös vuodelle 2017 ja MW-Kehitys on toiminut verkoston koordinaattorina. Tampereen kaupunkiseudun elinkeino- ja kehitysyhtiö Tredea Oy:n kanssa on tehty myös yhteistyötä matkailun maakunnallisessa markkinoinnissa sekä ulkolaisten matkajärjestäjärühmien myyntitilaisuuksien toteuttamisessa. Paikallisten yrittäjien kanssa on osallistuttu Suomen Matkailuorganisaatioiden yhdistyksen kahdelle SUOMA-myyntikiertueelle ryhmämatkojen lisäämiseksi alueelle. Matkailun kuluttajamesuille on osallistuttu sekä Helsingissä että Tampereella. Serlachius-museoiden ja majoitustoimijoiden kanssa tehtävä yhteistyö tiivistyi mm. yhteisten majoituskampanjoiden muodossa. Kulttuurimatkailijoiden määrä pysyi vuonna 2016 hyvällä 97 000 kävijän tasolla (2015 110 000 kävijää, 2014 91 000 kävijää ja 2013 45 000 kävijää). Serlachius-museot ja MW-kehitys toteuttivat syksyllä 2016 matkailun tulo- ja työllisyys selvityksen. Matkailijat käyttivät vuonna 2015 kaupungissa yhteensä lähes 11,2 miljoonaa euroa (sis. alv), josta majoituspalveluihin käytettiin runsaat miljoona euroa, ravintolapalveluihin noin kaksi miljoonaa euroa ja ostoksiin polttoaineet mukaan lukien lähes seitsemän miljoonaa euroa. Kulttuuri- ja huvittelupalveluihin matkailijat käyttivät yli puoli miljoonaa euroa vuonna (tulokset julkaistiin helmikuussa 2017).

Matkailuinfon toiminta on jatkunut keväästä 2013 alkaen Seppälän puistotie 2:ssa. Info on toiminut matkatoimistona ja lipunmyyntipisteinä. Siellä on ohjeistettu asiakkaita neuvontatoimenpiteillä ja lipunmyyntiasiakkaita on palveltu myymällä erityisesti Mäntän Musiikkijuhlien lippuja ja Kuvataideviikkojen kausikortteja. Elokuun alusta matkailuinfo on toiminut myös väliaikaisena Matkahuollon lipunmyynnin asiamiehenä. MW-Kehitys on myös tehnyt kehittämistoimenpiteitä seudun matkailu- ja palvelualan yrityksissä ja tukenut heitä laadukkaiden matkailupalvelujen tuottamisessa ja markkinoinnissa.

MW-Kehitys on toteuttanut vuosittaisen toteuttamissuunnitelman (TOTSU 2016) mukaisesti matkailu- ja kaupunkimarkkinoinnin tuottamista kaupungille (kokonaisvastuu siirretty kehitysyhtiölle 1.1.2014 alkaen). Kaupunki on osoittanut kehitysyhtiölleen vuotuisen markkinointibudjetin, jota käytetään erityisesti matkailuneuvonnan järjestämiseen ja matkailumarkkinointiin sekä muuhun kaupunki- ja asumismarkkinointiin. Toteutusta ohjaa kaupunkimarkkinoinnin toimikunta ja operatiivinen markkinointitiimi.

KEHITTÄMISHANKKEET

Elinkeinotoiminnan, aluekehittämisen ja yritysten toimintaedellytysten kehittämisen taustalla ovat merkittävässä roolissa erilaiset hankkeet ja projektit. Kehittämisen resursseja kootaan eri lähteistä, kuten valtion budjetin määrärahoista, EU:n rakennepoliittisista ohjelmista sekä kuntien ja yksityisten tahojen rahoituksesta. MW-Kehityksen kautta on koordinoitu vuoden 2016 aikana kahta EU-rahoitteista sekä yhtä kuntien, elinkeinoyhtiöiden ja yritysten suorarahoituksella toimivaa hanketta.

MW-Kehitys Oy:n hallinnoimat hankkeet vuonna 2016:

- Matkailun markkinointiverkosto, Suomen Sydän –yhteismarkkinointi. Toteutusaika: 1.11.2015 – 31.10.2017. Hankealue: Ylä-Pirkanmaa (Juupajoki, Mänttä-Vilppula, Ruovesi, Virrat), Keuruu, Jämsä ja Orivesi. Rahoitus: hankealueen kunnat ja kehitysyhtiöt 50 % ja verkostoon osallistuvat yritykset 50 %.

Kokonaisbudjetti kahdelle vuodelle: 58 000 €. Markkinointiverkosto toteuttaa alueen yhteisesitteen, kansainvälistä matkailumarkkinointia ja kv-messuosallistumisia, aktivoi matkanjärjestäjäyhteistyötä ja yritystapaamisia sekä koordinoi kuntayhteistyötä.

- SUUNTA – mikro- ja pk-yritysten osaamisen ja innovointikyvyn uudistaminen Pirkanmaalla, Toteutusaika: 1.10.2014 – 31.3.2017. Hankealue: Ylä-, Etelä-, Lounais- ja Luoteis-Pirkanmaan seutukunnat. Rahoitus: Pirkanmaan ELY-keskus/ESR 57,1 %, kunnat ja hankkeeseen osallistuvat yritykset. Kokonaisbudjetti: 1 177 737 €, MW-Kehitys Oy: 177 505 €. Suunta-hankkeen kautta yläpirkanmaalaisissa yrityksissä on toteutettu ja osarahoitettu useampaa kymmentä liiketoiminnan kehittämistoimenpidettä.

- Mänttä-Vilppulan Elävä Kaupunkikeskusta –hanke (MEKKU). Toteutusaika: 1.6.2016 - 30.11.2017. Hankealue: Mänttä-Vilppula. Rahoitus: Manner-Suomen Maaseudun Kehittämisohjelma 2014-2020, Leader-ryhmä (PoKo ry / Pirkanmaan ELY-keskus). Hankkeen tarkoituksena on tehdä työtä vetovoimaisempien keskusta-alueiden toteuttamiseksi Mäntässä ja Vilppulassa aktivoimalla mm. tyhjien liikeytilojen käyttöä ja toteuttamalla markkinointikampanjoita alueen kivajalkayrittäjien kanssa sekä ylläpitämällä Pop-up –monitoimitilaa osoitteessa Länsitorikatu 11.

PoKo ry:n hankkeet

PoKo ry on yksi 55 Suomessa toimivasta Leader-ryhmästä. PoKo ry:n toimialueena on Ylä-Pirkanmaan seutukunta; Mänttä-Vilppula, Ruovesi, Virrat ja Juupajoki. Vuonna 2016 Mänttä-Vilppulan kuntaosuus oli noin 50 800 €.

Yhdistyksen tavoitteena on ruohonjuuritason kehittämishankkeita aktivoimalla ja rahoittamalla parantaa maaseudun elämänlaatua. Toiminnan päämääränä on omaehtoisen, ihmisistä itsestään lähtevän toiminnan käynnistäminen, ylläpitäminen ja edistäminen. PoKo ry:ltä voi hakea osarahoitusta sellaisiin uutta luoviin kehittämistoimenpiteisiin, jotka edistävät työllisyyttä, asumisviihtyvyyttä, maaseudun palveluiden uudelleen organisointia tai taloudellisestikin merkittävää kulttuuritoimintaa. Hankerahoitusta voidaan myöntää sekä yhteisöjen että pienten yritysten kehittämistöimiin. PoKo ry voi rahoittaa myös pienimuotoisia kuntien hankkeita. Tällöin hankekohtaisesti voi tulla myös toteuttajan kuntaosuutta.

Valtuuston sitovuustaso	TP2015	TA2016	Muutokset	Toteuma TP2016	Poikkeama	Tot %
Tulot						
Menot	-742 504	-880 280	-1 014 280	-987 394	-26 886	97,4
Netto	-742 504	-880 280	-1 014 280	-987 394	-26 886	97,4

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Säännölliset yrittäjätilaisuudet	Kyllä / Ei	9 tilaisuutta	Kyllä
300 uutta työpaikkaa vuoteen 2020	Kyllä / Ei	30 uutta työpaikkaa vuonna 2016	Kyllä

KAAVOITUSPALVELUT

Kaavoituspalveluiden tehtäviin kuuluu yleis- ja asemakaavoituksesta vastaaminen, poikkeamislupien ja suunnittelutarveratkaisujen valmistelutyö sekä kaupunkikuvaan ja kulttuuriympäristöhoitoon liittyvät tehtävät. Mänttä-Vilppulan kaupungin kaavoitustehtävien hoidosta on vastannut kaupunginarkkitehti. Kaavasuunnittelijan toimi täytettiin vuonna 2016. Kaavasuunnittelijan tehtäviin kuuluu osallistuminen asema- ja yleiskaavoitustyöhön sekä poikkeamislupien valmistelu. Kaavoitustyössä on avustanut suunnitteluavustaja. Kaupunginarkkitehti on osallistunut kaupunkikuvallisten hankkeiden ohjaustyöhön ja toiminut mm. puheenjohtaja kaupunkikuvatyöryhmässä.

Yleiskaavoitus

Vuonna 2016 jatkettiin Mänttä-Vilppulan keskustaajaman osayleiskaavan laatimista. Kaavoitustyö käsittää Mäntän ja Vilppulan keskustaajamien alueet lähiympäristöineen (6454 ha). Yleiskaavaluonnos valmistui vuoden 2015 lopulla ja se asetettiin nähtäville. Yleiskaavatyö on jatkunut selvitysten täydentämisellä ja luonnokseen on laadittu vastineet. Kaavaehdotus asetetaan nähtäville vuoden 2017 alkupuolella.

Asemakaavoitus

Vuoden 2016 aikana on ollut vireillä kolme asemakaavaa/asemakaavamuutosta. Isonniemen asemakaavamuutosehdotus asetettiin nähtäville vuoden 2016 joulukuussa. Sähköaseman asemakaava ja Kirkonpellon asemakaavamuutos olivat valmisteluvaiheessa. Vuoden 2016 aikana laadittiin Koivuniemen kulttuurihistoriallinen selvitys ja aloitettiin Vilppulan asemanseudun inventointi.

Poikkeamisluvat ja suunnittelutarveratkaisut

Poikkeamislupien tekninen valmistelu siirtyi takaisin kaavoituspalveluiden hoidettavaksi 2. rakennustarkastajan irtisanouduttua.

Keskustan kehittämissuunnitelma

Mäntän keskustan kehittämissuunnitelma valmistui. Hanke laadittiin teknisen osaston toimesta ja kaupunginarkkitehti osallistui sen ohjaamiseen. Hankkeessa laadittiin suunnitelmat Mäntän keskustan alueen yleisilmeen sekä kaupallisten ja toiminnallisten edellytysten parantamiseksi. Seppälän puistotien alueelle laadittiin toteuttamisen mahdollistavat, yksityiskohtaiset suunnitelmat. Toimenpiteillä halutaan paitsi parantaa asukkaiden viihtyvyyttä alueella, myös kohottaa ennen kaikkea taidekaupunki Mänttä-Vilppulan tunnettavuutta ja kiinnostavuutta matkailukohteena.

Muut maankäytön hankkeet

Kaupunginarkkitehti osallistui kaupunkikuvallisesti ja kaupungin kehittämisen kannalta tärkeiden hankkeiden valmisteluun. Näistä merkittävin oli päiväkodin suunnittelutyö.

Painopistealueet

Vuoden 2016 toiminnan painopistealueiksi oli asetettu keskustan kehittämissuunnitelma, joka saatiin valmiiksi vuoden lopulla. Mänttä-Vilppulan keskustaajaman osayleiskaavaa ei saatu vielä ehdotusvaiheeseen johtuen Sassin alueen suunnitelmien keskeneräisyydestä. Asemakaavoja ei valmistunut vuonna 2016. Isonniemen asemakaavaa saatiin ehdotusvaiheeseen ja se hyväksyttäneen alkuvuodesta 2017. Asumisen kärkihanketta valmisteltiin yleiskaavoituksen kautta. Asemakaavamuutoksen valmistelu aloitetaan 2017.

KAAVOITUS

Valtuuston sitovuustaso	TP 2015	TA2016	TA+mu	Toteuma TP2016	Poikkeama	Tot %
Tulot	2 566	5000	5 000	535	4465	10,7
Menot	-290 278	-323 008	-323 008	-237 747	-85 260	73,6
Netto	-287 712	-318 008	-318 008	-237 212	-80 796	74,6

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Keskustan kehittämissuunnitelma	Kyllä/Ei	Valmis 03 /2016	Kyllä 12/2016
Mänttä-Vilppulan osayleiskaava	Kyllä/Ei	Valmis 12/2016	Ei
Isonniemen asemakaavamuutos	Kyllä/Ei	Valmis 7/2016	Ei
Asumisen kärkihanke	Kyllä/Ei	Käynnissä	Ei

JOUKKOLIIKENNE

ASIOINTI- JA PALVELULIIKENNE

Asiointi- ja palveluliikenteen reitit oli kilpailutettu keväällä 2015, jolloin sopimus tehtiin neljälle vuodelle (+ 1 vuoden optio). Liikennöitsijänä on toiminut 3.8.2015 alkaen Jokilaakson Tilausliikenne Ky / Tapani Röman. Asiointi- ja palveluliikennettä ovat voineet käyttää kaikki maksavat asiakkaat. Periaatteena on ollut järjestää mahdollisuus päästä lähimpään keskustaajamaan kerran viikossa arkipäivänä. Vilppulan alueella asuvat voivat päästä Mäntän keskustaan ja Mäntän puolella asuvat voivat päästä Vilppulan keskustaan palvelubussilla perjantaisin. Asiointi- ja palveluliikenteen painettu aikataulu jaettiin joka kotiin kesäkuun alussa.

OSTETUT LINJA-AUTOVUOROT

Mänttä-Vilppulan kaupunki osti edelleen liikennettä yhteysvälille Mänttä – (Raja-aho) – Halli - Mänttä.

Lisäksi yhteistyössä Jämsän kaupungin kanssa aloitettiin elokuussa lukuvuoden alkaessa näiden kaupunkien välinen ostoliikenne tavoitteena helpottaa mm. ammatillisten oppilaitosten opiskelijoiden kulkemista. Toteutuneen ratkaisun myötä aamulla pääsee Vilppulasta Mäntän kautta Jämsään ennen koulupäivän alkamista ja vastaavasti Jämsästä Mänttään, molemmat suunnat kunnostettua kantatie 56:tta pitkin. Koulupäivän päättyessä on mahdollista päästä takaisin kotiin. Iltapäivällä liikenne on molemmista suunnista kulkenut Hallin kautta. Nämä uudet reitit ovat toteuttaneet Tilausliikenne Lampinen, Jyväskylän Liikenne ja Jokilaakson Tilausliikenne.

TAKSA-ALENNUSTEN OSTO

Kaupunki kuului Tampereen itäiseen seutulippualueeseen. Seutulippu on aiemmin ollut kaikkiin linja-autoihin kelpaava edullinen 30 pv:n älykortti, jolla on rajaton matkustusoikeus. Seutulipun hintaa ovat tukeneet valtio ja kaupunki. Lipputuotteita on ollut useita ja hinta riippuu käyttötarkoituksesta. Asiakas maksoi seutulipusta joko 50, 67, 87, 148 tai 172 €. Kaksi jälkimmäistä sisälsivät laajennuksen Tampereelle ja Tampereelta. Kaupungin seutulipusta perimää hintaa ei korotettu v. 2016.

Kesäkuussa 2016 päättyi Pirkanmaalla EU:n palvelusopimusasetuksesta johtuen joitakin siirtymäajan liikennesopimuksia ja tilalle on tullut uutta markkinaehtoista liikennettä, joihin seutulippu ei enää kelpaa.

Tällainen on ollut mm. Paunun liikenne Tampereen ja Mänttä-Vilppulan välillä. Koska sitä ovat käyttäneet monet työmatkaliikkuajat, heidän työmatkakustannuksensa nousivat huomattavasti.

Joukkoliikenteen kokonaiskustannukset olivat 143.204 euroa (v. 2015 178.335 euroa). Vähennystä edellisvuoteen on 35.131 €. Asiointiliikennekulut olivat 20.685 euroa (64.685 €), palveluliikennekulut 12.211 euroa (25.400 €) sekä ostettujen linja-autovuorojen kustannukset 95.169 euroa (78.979 €). Taksa-alennusten ostomenot (seutulippu) olivat 15.139 euroa (32.725 €). Joukkoliikenteen nettomenot olivat 115.668 euroa (142.593 € v. 2015 ja 193.396 € v. 2014). Valtionavustusta saatiin seutulippuihin 7.537 euroa (17.963 € v. 2015 ja 29.593 € v. 2014).

JOUKKOLIIKENNE

Valtuuston sitovuustaso	TP 2015	TA 2016	TA+muutos	Toteuma TP 2016	Poikkeama	Tot %
Tulot	35 742	48 330	48 330	27 534	-20 794	57,0
Menot	-178 335	--184 965	-184 965	-143 204	-41 761	77,4
Netto	-142 594	-136 635	-136 635	-115 668	-20 967	84,7

TYÖLLISYYDENHOITOPALVELUT

Työllisyydenhoitopalveluiden tavoitteena on tukea kuntalaisia löytämään ratkaisuja ongelmiin työllisyyden ja koulutuksen alalla. Vaikka useiden asiakkaiden kanssa ratkaisuja on löytynyt ja työttömien osuus työvoimasta kunnassamme on laskenut vuoden 2015 joulukuun tilanteesta 16,6% joulukuun 2016 tilanteeseen 14,5%, erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden tilanne pysyi myös vuonna 2016 vakavana (rakennetyöttömiä 12/2016 390 hlöä, 12/2015 429 hlöä, pitkäaikaistyöttömiä 12/2016 200 hlöä, 12/2015 235 hlöä).

Työllisyydenhoitopalveluiden yksi tehtävä on ohjata asiakas oikean palvelun ja etuuden piiriin. Työkyvyttömyyseläkkeiden hakemisessa tavoitteeksi asetettu 3 myönnettyä eläkettä täyttyi. Lisäksi asiakkaita avustettiin myös vanhuuseläkkeiden hakemisessa. Mäntänvuoren Terveiden palvelupakettiin uutena palveluna sovitut työttömien työkykyselvittelyt saatiin alulle vasta vuoden 2016 lopulla. Niitä tekee Dextran työterveyslääkäri. Koska selvittelyt ovat aikaa vieviä, tämän tärkeän yhteistyön tulokset näkyvät vasta vuonna 2017.

Työllisyydenhoidossa oli tavoitteeksi asetettu 50 pitkäaikaistyöttömän asiakkaan poluttaminen eteenpäin. Tämäkin tavoite saavutettiin (54 hlöä). Poluttaminen tarkoittaa ratkaisun löytymistä työttömyyteen palkkatai palkkatukityöstä. Opiskelu- tai työkokeilupaidat ovat myös työllistymistä pitkällä tähtäimellä edistäviä ratkaisuja. Neljä henkilöä siirtyi pitkälle sairauslomalle, joka jatkunee työkyvyttömyyseläkkeenä. Omalta paikkakunnalta vaihtoehtoa ei aina löytynyt, vaan jotkut asiakkaat muuttivat paikkakunnalta töiden tai opiskelujen perässä. Vastaavaa muuttoliikettä tapahtui myös Mänttä-Vilppulaan. Palveluohjaajalla oli 181 asiakasta. Suuresta asiakasmäärästä johtuen oli välttämätöntä, että myös KV-hankkeen yksilöohjaaja osallistui ohjaukseen ja jatkosuunnitelmien tekoon.

Vuoden aikana työllisyyspäällikkönä toimiva kaupunginlakimies teki 357 kuntouttavan työtoiminnan päätöstä (395 kpl/v 2015). Kuntouttava työtoiminta on viimesijainen palvelu, jota ennen kartoitetaan työpaikkojen, opiskelujen, TE-toimiston valmennusten jne. mahdollisuudet, joten määrän lasku on ilahduttavaa. Kuntouttavan työtoiminnan toimintapäiviä kertyi kaikkiaan 20 443 pv. Vertailu vuoteen 2015 ei ole mielekäs, sillä silloin kuntouttavaan toimintaan saattoi osallistua 5 päivänä viikossa. Työtoimintaan osallistui vuonna 2016 211 eri henkilöä, kun määrä vuonna 2015 oli 245 eri henkilöä.

Lakisääteinen Monialainen työllistymistä edistävä yhteispalvelu TYP Ylä-Pirkanmaa käynnistyi vuoden 2016 alusta. Toiminnan käynnistymisessä oli haasteita mm. toimijoiden nimeämisessä, mutta yhteistyö alueen

kuntien (Juupajoki, Mänttä-Vilppula, Ruovesi ja Virrat), Pirkanmaan TE-toimiston ja Kelan Keskisen alueen kesken ehti muotoutua hyväksi ja luottamukselliseksi. Toimintatapa, lomakkeet ja kunkin toimijan rooli yhteistyössä muotoutuu vain yhdessä tekemällä ja hiomalla, ja tässä työskentelyssä alkukankeudet on nyt voitettu ja yhteispalvelua tarvitsevia, työelämään suuntaavia asiakkaita osataan ohjata jatkossakin heidän tarvitsemaansa palveluun.

Pirkanmaan TE-toimisto suljettiin Mänttä-Vilppulassa loppuvuodesta 2015, jolloin kaupunki otti hoitaakseen Yhteispalvelupisteiden kaupungintalolla, mutta vasta vuosi 2016 oli varsinainen toimintavuosi. Palvelujen heikkeneminen Mänttä-Vilppulassa pystyttiin torjumaan ja henkilöstöhallinnon alaisuudessa toimiva kaupungin palveluneuvoja on yhteispalvelupisteessä työskennellessään ollut tärkeä Työllisyydenhoitopalvelujen yhteistyökumppani ja asiakkaiden opastaja esim. CV:n tekemisessä.

Työllisyydenhoitopalvelujen asiakkaille ja muille asiasta kiinnostuneille järjestettiin kaupungintalolla Talous hallussa –tilaisuus 29.11.2016, jossa talous- ja velkaneuvoja Kirsti Lattunen kertoi palveluistaan ja palvelujohtaja Alli Ruuhilehto perustoimeentulotuen siirtymisestä Kelaan. Tilaisuuden järjestämisen tarpeellisuudesta oli osoituksena, että sitä oli kuuntelemassa noin 130 henkilöä.

Etsivän nuorisotyön viides toimintavuosi Mänttä-Vilppulassa alkoi 1.8.2016. 1.8.2015 – 31.7.2016 välisenä aikana etsivä nuorisotyö tavoitti 31 asiakasta, joista naisia oli 11. Lisäksi yhteydenottoja ilman asiakkuuden alkamista on ollut neljä. Kaudelle asetettu asiakasmäärätavoite siis ylittyi. Etsivä nuorisotyöntekijä toimii myös Aikalisä! -ohjaajana. Niinpä kutsunnoissa tavoitettiin tänäkin vuonna mänttä-vilppulalaisten kutsuntavelvollisten poikien koko ikäluokka.

Toiminta asiakkaiden kanssa on ollut lähinnä yksilövalmennuksen tyyppistä keskittyen laaja-alaiseen elämänhallinnan tukemiseen sekä palveluohjaukseen. Asiakkaita on ohjattu esimerkiksi terveyspalvelujen piiriin, TE-toimiston toimenpiteisiin ja harrastustoimintaan, heidän kanssaan on tehty yksilöityjä tulevaisuudensuunnitelmia ja huolehdittu sovittujen asioiden toteutumisesta. Asiakkaita yhdistää erityisen tuen tarve, jonka vuoksi verkostolta saatu tuki on usein riittämätöntä. Nuorten ohjaamista leimaa palveluvaihtoehtojen rajallinen määrä alueella, mikä tekee asiakassuhteista pääsääntöisesti varsin pitkiä. Pitkäjänteinen työ nuorten vahvuuksia ja motivaatiota tukemalla tuotti kuitenkin positiivisia siirtymiä myös kuluneena vuonna.

Neuropsykiatristen asiakkaiden lisääntyneen määrän vuoksi etsivä nuorisotyöntekijä kouluttautui vuoden aikana myös ratkaisukeskeiseksi neuropsykiatriseksi valmentajaksi. Tällä pystytään jatkossa kohdentamaan etsivää nuorisotyötä paremmin myös neuropsykiatristen nuorten tarpeita vastaavaksi. Muu Pirkanmaa on seurannut asiassa Mänttä-Vilppulan esimerkkiä, ja tänä vuonna esimerkiksi Tampereen ja Lempäälän etsiviä nuorisotyöntekijöitä koulutetaan neuropsykiatrisiksi valmentajiksi.

Nuorten työpajan kohderyhmänä oli suunnitellusti alle 29-vuotiaat nuoret, yksi ehti täyttää 29 vuotta valmennuksen aikana. Tavoitteena oli pitäytyä pääasiassa vailla ammatillista koulutusta olevissa asiakkaissa, mutta palveluun voitiin ohjata myös koulutuksen suorittaneita.

Asiakkaiden kokonaismäärätavoitteena vuodelle 2016 oli 27 henkilöä, tavoite ylittyi lähes tuplaten kokonaisasiakasmäärän ollessa 48. Tavoitteena oli, että asiakkailla vain alle puolella olisi toisen asteen ammatillinen koulutus. Vuoden 2016 asiakkailla puolella oli koulutus (24henk). Nuorten työpajatoiminta on osittain seinättömän pajan toimintaa ja osa nuorista sijoittuu työkeskukseen. Työkeskuksessa työtoiminnassa suunniteltiin olevan noin 15-20 nuorta, tavoitteena oli lisätä nuorten osallisuutta. Tavoitteeseen ei aivan päästy, työkeskuksessa oli vuoden 2016 aikana 14 nuorta työssäoppimassa tai työtoiminnassa. Seinättömän pajan työkokeiluun työpaikoille tai kuntouttavaan työtoimintaan tavoiteltiin sijoittuvaksi 6 nuorta, tarkasteluvuonna ko. toiminnassa oli 24 nuorta. Toisen asteen koulutukseen tavoiteltiin saatavan 2 – 4 henkilöä. Tavoite saavutettiin, 7 henkilöä aloitti. Vapaille työmarkkinoille tavoiteltiin 1 – 2 henkilöä. Eripituisiin palkkatyöjaksoihin pääsi vuoden 2016 aikana 8 asiakasta, joista yksi on

oppisopimuksessa. Tuloksellisuuden indikaattoreina voidaan pitää nuorten etenemistä tavoitteidensa mukaisesti. Asiakkaista 14 ei pystynyt sitoutumaan aloitettuun toimintaan (työtoiminta keskeytyi) tai eivät osanneet nimetä tavoitetta tai heillä on päihde- ja/tai mielenterveysongelmia, jotka estävät tällä hetkellä tavoitteellista toimintaa.

Vuonna 2016 jatkettiin nuorten matalankynnyksen arjenhallintaa tukevaa toimintaa yhteistyössä Pirkanmaan Sininauha ry:n päivätoiminnan kanssa.

Nuorten työpajatoiminnalla oli ohjausryhmä, joka kokoontui kaksi kertaa.

Kaupunki viihtyisäksi – hanke (KV-hanke) oli kaupungin ja Pirkanmaan TE-toimiston yhdessä rahoittama työllisyyspoliittinen hanke, joka toimi työttömyyden vähentämiseksi Mänttä-Vilppulassa. Hankkeessa toimivat hankevastaava sekä hanketyöntekijä. Kohderyhmänä hankkeessa olivat pitkäaikaistyöttömät, osatyökykyiset ja nuoret työttömät työnhakijat. Vuonna 2016 oli yhteensä 74 asiakasta. Heistä 13 henkilöä työllistyi palkkatuetuun työhön kaupungin eri yksiköihin, kuten puistotyöhön ja maanmittaustoimeen. Hankevastaava toimi lisäksi yksilöohjaajana yli 29-vuotiaille työttömille asiakkaille. Asiakkaiden kanssa mm. etsittiin työkokeilupajakoja tai ohjattiin asiakkaita oikeiden palvelujen piiriin, kuten mielenterveys- ja päihdepalveluihin. Hankevastaava osallistui kaupungin edustajana myös kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain mukaisten aktivointisuunnitelmien tekoon.

Hanketyöntekijän vastuualueena oli yritys yhteistyö, jossa tarkoituksena oli tiedottaa yrittäjiä palkkatukeen ja kuntalisän käyttöön liittyvistä mahdollisuuksista pitkäaikaistyöttömiä ja osatyökykyisiä työllistettäessä, sekä piilotyöpaikkojen etsiminen hankkeen asiakkaille sekä muille työllisyydenhoidon asiakkaille jatkopolkuja varten. Syksyllä 2016 pidettiin Mänttä-Vilppulan ensimmäiset rekrymessut, joiden järjestämisessä hanketyöntekijällä oli merkittävä rooli. Työllisyydenhoitopalvelut palkkasi rekrymessuille avoimena olevia työpaikkoja kartoittamaan toimistotyöntekijän kuukaudeksi sekä vastasi pääosin rekrymessujen kustannuksista. Järjestelyissä hyvää yhteistyötä tehtiin yhteispalvelupisteen palveluneuvojan ja MW-Kehityksen tiedottajan kanssa.

Hanketyöntekijä aloitti myös kaupungin työtoiminnan yksiköiden opinnollistamisen. Opinnollistamisen avulla asiakkaan työkokemus saadaan paremmin näkyväksi. Asiakas saa osaamistodistuksen, joka on kirjoitettu hänen taitojensa perusteella. Osaamistodistuksesta voi olla hyötyä, kun asiakas lähtee suorittamaan alan ammattiopintoja tai hän voi käyttää sitä työnhaussa yksityiskohtaisena todistuksena osaamisestaan.

Kolmevuotinen Kaupunki viihtyisäksi – hanke loppui 31.12.2016. KV-hankkeen jatkoksi Pirkanmaan TE-toimistolta saatiin työllisyyspoliittinen avustus uuteen Steppi – askeleita työelämään –hankkeeseen. KV-hankkeen ohjausryhmä kokoontui kolme kertaa.

Työkeskus tarjosi asiakkailleen ammatillista taitoa ylläpitävää työtoimintaa tekemällä alihankintatöitä yrityksille ja yksityishenkilöille. Myös kaupungin eri osastoille tehtiin tilaustöitä, joista esimerkkinä piha- ja puisto-osaston koneiden ja laitteiden kunnossapito- ja huoltotyöt.

Alihankinnan laskutusasiakkaita oli 269 kpl. Kasvua edelliseen vuoteen 59 %. Työkeskuksen henkilöstö- vahvuus oli 4 henkeä: työkeskuksen johtaja, yksilövalmentaja, jolle kuului alle 29-vuotiaat asiakkaat, sekä metalli- ja puuosaston ohjaajat. Lisäksi oli yksi vakituinen puutyöntekijä sekä kaksi kaupungin velvoite-työllistettyä. Kuntouttavassa työtoiminnassa oli 30 eri henkilöä, joista 1 ulkopaikkakuntalainen. Palvelukotien asukkaita oli 3, joista 1 ulkopaikkakuntalainen. Kaupungin kesätyöntekijöitä oli 2 henkilöä. TOP-jaksolla oli 4 Sastamalan koulutuskuntayhtymän oppilasta. Rikosseuraamusvirastosta oli 1 asiakas. Kaksi asiakasta työllistyi vapaille työmarkkinoille. Työkeskuksen työtoimintaan osallistui 43 henkilöä. Viisi työkeskuksen asiakasta suoritti tulityökorttitutkinnon ja neljä työturvallisuustutkinnon. Käyttöpäiviä kertyi kaikkiaan 3262 pv. Tässä näkyy kuntouttavan työtoiminnan viikon lyheneminen viidestä neljään päivään.

Ympäristön parantamistyöt 2016 –hanke toimi kahdessa ryhmässä, jotka olivat kiinteistöryhmä ja puistoryhmä. Kummassakin oli palkkatuella palkattu työsuunnittelija, jotka toimivat työhön osallistuvina ohjaajina, sekä 4-5 henkilöä kuntouttavassa työtoiminnassa. Puistotöissä oli haravointia, nurmikkojen leikkausta, lumitöitä, y.m. vuodenajan mukaisia tehtäviä. Kiinteistöryhmää työllistivät mm. muutot, tuolitukset, tavaroiden siirtelyt ja jouluvalojen kunnostukset. Projektiryhmä kokoontui kolme kertaa.

TYÖLLISYYDENHOITOPALVELUT

Valtuuston sitovuustaso	TP 2015	TA 2016	TA+Muutos	Toteuma TP 2016	Poikkeama	Tot %
Tulot	672 352	572 400	572 400	595 256	-22 856	103,9
Menot	-1 497 445	-1 538 383	-1 538 383	-1 4448 518	-89 865	94,1
Netto	-825 093	-965 983	-965 983	-853 261	-112 721	88,3

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Työkeskuksen toiminta	Asiakaspäivien määrä	5300	3262
Työkeskuksen toiminta	Työntekijäin siirtyminen koulutukseen tai vapaiden työmarkkinoiden käyttöön	2 – 4 työntekijää	2
Pitkäaikaistyöttömyyden hoito	Asiakkaiden poluttaminen eteenpäin työuralla	50 asiakasta/vuosi	54
ELMA -selvittelyjen tuloksellisuus	Myönnetyt työkyvyttömyys-eläkkeet	2-3 kpl/vuosi	3
Etsivän nuorisotyön toimivuus	Yksilöllisten ratkaisujen löytäminen	25 – 30 nuorta/vuosi	31
Nuorten työpaja	Asiakasmäärätavoite	27 nuorta/vuosi	48
Nuorten työpaja	2. asteen koulutukseen siirtyvät	2 – 4 nuorta	7
Koululaisten kesätyöpaikat	Työllistyvien nuorten määrä	30 nuorta kesässä, 3 vk/nuori	41

YLEISJOHDON PALVELUALUE YHT.

Valtuuston sitovuustaso	TP 2015	TA 2016	TA+Muutos	Toteuma TP 2016	Poikkeama	Tot %
Tulot	734 150	625 730	625 730	660 420	-34 690	105,5
Menot	-3 658 540	-3 902 219	-4 343 783	-4 098 652	-245 131	94,4
Netto	-2 924 390	-3 276 489	-3 718 053	-3 438 232	-279 821	92,5

4.3.1.5 HALLINTOPALVELUT

TOIMISTOPALVELUT - vastuualue

Toimistopalveluiden tehtäväalueella on ollut tavoitteena valmius hoitaa tehokkaasti ja luotettavasti kaupungin keskusarkistoa, keskushallinnon asiakirjatuotantoa ja hallintoa ja ohjata hallintokuntien asiakirjatuotantoa ja arkistointia sekä lisäksi hoitaa keskitetysti kaupungin neuvontapiste, toimistotarvikehankinnat, posti-, monistus- ja kulunvalvontapalvelut sekä julkisten kuulutusten ilmoitustaulu.

Vuoden 2016 painopistealueena oli arkistojen järjestäminen ja seulominen, jota toteutettiin suunnitelmallisesti. Tiedonhallintasuunnitelman laatimista ei päästy vielä käynnistämään täydellä teholla vuoden 2016 aikana. Toimistopalveluiden esimies vaihtui lokakuussa 2016 kun hallintopäällikkö rekrytoitiin hoitamaan toimistopalveluiden vastuualueen esimiestehtävää.

Lähettilpalvelut ostettiin Itella Oyj:ltä ja puhelinvaihteen palvelut KMV-Turvapalvelut Oy:lta.

TOIMISTOPALVELUT

Valtuuston sitovuustaso	TP2015	TA2016	TA+mu	Toteuma TP2016	Poikkeama	Tot %
Tulot						
Menot	-247 688	-242 470	-257 353	-247 081	--10 272	96,01
Netto	-247 688	-242 470	-257 353	-247 081	--10 272	96,01

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Tiedonhallintasuunnitelmien laadinta tehtäväluokitusten perusteella	Kyllä/Ei	Tehtäväluokitukset v 2016 alkupuolella ja tiedonhallintasuunnitelmatyön käynnistäminen sen jälkeen	kesken
Asiakirjahallinnon ja arkistotoimen toimintaohje, sisältäen kirjaamisohjeet	Kyllä/Ei	Valmistuu vuonna 2016	kesken
Arkistojen aineistojen järjestäminen, seulonta ja hävittäminen säilytysaikojen mukaisesti jatkuu.	Kyllä/Ei	Jatkuu vuonna 2016	kyllä
Arkistojen sijaintien ja niiden sisältöjen luettelointi	Kyllä/Ei	Vuonna 2016	kesken

HENKILÖSTÖPALVELUT -vastuualue

Henkilöstöpalveluiden vastuualueelle kuuluvat kustannuspaikkoina työsuhde- ja palkkahallinto, työterveyshuolto, työpaikkaruokailu, työsuojelu ja TYKY-toiminta sekä yhteinen koulutus. Henkilöstöpalveluiden henkilöstöresurssi on henkilöstöpäällikkö, kaksi (2) vakinaista palkkakirjanpitäjää ja palveluneuvoja.

Vuoden 2016 aikana resurssi on ollut kolme palkkakirjanpitäjää, jotta osaaminen saadaan siirrettyä ja palveluntuotanto varmistettua vuoden 2017 alussa tapahtuvan yhden palkkakirjanpitäjän eläköitymisen myötä. Henkilöstöpäällikkö eläköityi vuoden 2016 keväällä. Uusi henkilöstöpäällikkö rekrytoitiin 6/2016 alkaen.

Vuodelle 2016 asetetut toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

Laajan esimieskoulutuksen toteuttaminen 2016

Esimiehet osallistuivat kevään 2016 aikana ulkoisen palveluntuottajan järjestämään esimieskoulutusohjelmaan. Ohjelman pääteemat olivat:

- Johtaminen ja esimiehen roolit
- Johtaminen ja työhyvinvointi
- Osaamisen johtaminen
- Työturvallisuus
- Neuvottelutaidot ja viestintä

Syksyllä 2016 koulutusohjelmaa jatkettiin yhdistämällä ohjelman teemoihin kaupungin sisäisiä toimintamalleja ja käytäntöjä. Koulutusohjelma toteutettiin käytännössä tasaisin väliajoin pidettävänä esimiesten iltapäivinä, joissa läsnä olivat vastuualueiden ja työyksiköiden esimiehet. Koulutusohjelman jatko ja esimiesosaamisen kokonaisvaltainen kehittäminen on myös henkilöstöpalveluiden 2017 talousarvion tavoitteena.

HENKILÖSTÖPALVELUT

Valtuuston sitovuustaso	TP2015	TA2016	TA+mu	Toteuma TP2016	Poikkeama	Tot %
Tulot	129 813	124 900	124 900	156 113	-31 213	124,99
Menot	-656 675	-709 166	-743 373	-747 494	-4 121	100,55
Netto	-526 862	-584 266	-618 473	-591 381	-27 091	95,62

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Laajan esimieskoulutuksen toteuttaminen 2016	Kyllä / Ei	Valmis 6 / 2016	Toteutui ja koulutusohjelmaa jatkettu 12/2016

TALOUSPALVELUT - vastuualue

Talousspalveluiden tehtäväalueelle kuuluvat taloushallinnon eri tehtävät mm. kirjanpito, raha- ja maksuliikenne, rahoitus ja verotukseen liittyvät tehtävät. Talousspalveluissa valmistellaan kaupungin talousarvio ja taloussuunnitelma sekä tilinpäätös. Tehtävänä on lisäksi tuottaa organisaatiolle ja johdolle ajantasaista, oikeata ja luotettavaa tietoa kaupungin taloudellisesta tilanteesta ja talousarvion toteutumisesta.

TALOUSPALVELUT

	TP 2015	TA 2016	TA+muutos	Toteuma TP 2016	Poikkeama	Tot%
Tulot	10 000	10 000	10 000	10 000		100,0
Menot	-678 313	-684 004	-684 004	-666 536	-17 467	97,45
Netto	-678 313	-674 004	-674 004	-656 536	-17 467	97,45

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Tilinpäätöksen 2015 valmistelu	Kyllä/Ei	Valmis 3 / 2016	Kyllä
Raportointi- ja seurantajärjestelmän käyttöönotto	Kyllä/Ei	Valmis 12 /2016	Käyttöönotto toteutettiin 2017 alkupuolella

TIETOHALLINTOPALVELUT - vastuualue

Tietotekniikan tehtäväalueella tavoitteena 2016 oli:

- Outlook Exchange viestintäjärjestelmän käyttöönotto
- Microsoft Office järjestelmän käyttöönotto
- oppilaitosten verkkoympäristön laajentaminen tukemaan langatonta käyttöä

Exchange sähköpostipalvelut ja Office-ohjelmistojen käyttöönotto eivät toteutuneet vuoden 2016 aikana. Syynä tähän oli yhteistyökumppanin päätöksen venyminen omassa organisaatiossaan.

Päätöstä odotettiin lokakuuhun saakka, jolloin päätettiin tehdä kilpailutus vain kaupungin osalta.

Kilpailutuksen jälkeen Exchange-palveluiden asennus aloitettiin välittömästi ja järjestelmä oli asennettuna joulukuussa.

Järjestelmää ei kuitenkaan ehditty testata riittävällä tavalla tuotantokäyttöä varten, joten käyttöönotto siirrettiin tapahtumaan 1.2.2017

Office järjestelmän käyttöönottoa on tehty portaittain ja näillä näkymin asennukset ovat saatettu loppuun 05/2017.

TIETOHALLINTOPALVELUT

	TP 2015	TA 2016	TA+muutos	Toteuma TP 2016	Poikkeama	Tot%
Tulot	19 973	16 740	16 740	31 249	-14 509	186,7
Menot	-299 769	-319 593	-325 048	-321 944	-3 104	99,0
Netto	-279 796	-302 853	-308 308	-290 695	-17 613	94,3

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Outlook Exchange käytössä	Kyllä / Ei	Valmis 2016 aikana	Ei
Microsoft Office käytössä	Kyllä / Ei	Valmis 2016 aikana	Ei
Oppilaitosten verkko tukee langatonta käyttöä	Kyllä / Ei	Valmis 2016 aikana	Kyllä

TURVAPAIKANHAKIJAT - vastuualue

Vuodesta 2009 asti perustuen kaupunginvaltuuston 9.3.2009 § 15 päätökseen Mänttä-Vilppulan kaupunki on valmis vastaanottamaan turvapaikan hakijoita, joiden iät vaihtelevat 0 - 17 vuoden välillä. Kaupungin tehtävänä on hallinnoida alaikäisten turvapaikkahakijalasten sijoittamista sekä ostaa turvapaikkahakijalapsille tarvittavat lastensuojelulain mukaiset palvelut. Lasten määrä voi olla enintään 20. Tarjouskilpailun perusteella kaupunki valitsi Siivet Oy:n turvapaikkahakijalasten ryhmäkotipalvelujen tuottajaksi. Siivet Oy aloitti toimintansa alaikäisten turva-paikanhakijoiden ryhmä- ja perheryhmäkotina 7.4.2009. Mänttä-Vilppulan kaupunginhallitus hyväksyi Mänttä-Vilppulan kaupungin sekä Siivet Oy:n välisen päivitetyn sopimuksen 18.8.2014 § 236.

ELY-keskuksen ja kaupungin välisen sopimuksen mukaan kaikki vastaanottotoiminnan ja toimintaan liittyvät muut sopimuksessa eriteltyt kulut sekä hallintokulut korvataan kaupungille täysimääräisesti. Mänttä-Vilppulan kaupunki tekee ELY-keskukselle lopullisen selvityksen toteutuneista korvattavista kustannuksista seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä. Selvityksen perusteella ELY-keskuksen ja kaupungin väliset tulonsiirrot oikaistaan sopimustenmukaisiksi. Sopimusta tarkastetaan kustannusten osalta vuosittain ja tarvittaessa useamminkin.

TURVAPAIKANHAKIJAT

	TP 2015	TA 2016	TA+muutos	Toteuma TP 2016	Poikkeama	Tot%
Tulot	1 578 409	2 081 165	2 081 165	2 100 245	-19 080	100,9
Menot	-1 507 511	-2 024 615	-2 024 615	-1 956 145	-68 470	96,6
Netto	70 898	56 550	56 550	144 100	-87 550	254,8

HALLINTOPALVELUT YHTEENSÄ

	TP 2015	TA 2016	TA+muutos	Toteuma TP 2016	Poikkeama	Tot%
Tulot	1 738 195	2 232 805	2 232 805	2 297 606	-64 801	102,9
Menot	- 3 389 956	-3 979 848	-4 034 393	- 3 939 201	-95 192	97,6
Netto	-1 651 761	-1 747 043	-1 801 588	-1 641 595	-159 993	91,4

4.3.1.6 SOTE –PALVELUT

Mänttä-Vilppulan kaupunki ja Juupajoen kunta perustivat yhdenmukaisin valtuustojen päätöksin 30.6.2014 sosiaali- ja terveyspalveluiden yhteistoiminta-alueen siten, että palveluiden järjestämisvastuu siirtyi Mänttä-Vilppulan kaupungille 1.1.2015. Mänttä-Vilppulan kaupungin hallintosääntö ja organisaatio on muutettu vastaamaan yhteistoiminta-alueen muodostamista koskevaa sopimusta. Kaupungissa on toiminut 1.1.2015 alkaen peruspalvelulautakunta, joka on kuntalain 77 §:n mukainen Mänttä-Vilppulan ja Juupajoen yhteinen lautakunta. Lautakunnassa on 7 jäsentä; Mänttä-Vilppulasta 4 ja Juupajoelta 3. Lautakunnan yksilöjaosto kolmesta jäsenestä 2 on Mänttä-Vilppulasta ja 1 Juupajoelta. Lautakunta kokoontui vuonna 2016 seitsemän kertaa (asioita 39) ja yksilöjaosto kokoontui neljä kertaa (asioita 19).

Mänttä-Vilppulan kaupunki on järjestänyt sosiaali- ja perusterveydenhuollon palvelut ulkoistettuna ostopalveluna 1.1.2013 lukien viranomaistoimintaa lukuun ottamatta. Tämän jälkeen valituksista johtuneiden oikeusprosessien vuoksi kaupunki on toiminut Pihlajalinna Terveys Oy:n kanssa tehdyn väliaikaisen sopimuksen puitteissa 31.7.2016 asti. Viimeinen kilpailutusta koskeva valitusasia päättyi, kun Attendo-ryhmittymä veti pois valituksensa markkinaoikeudesta huhtikuussa 2016. Mänttä-Vilppulalla on ollut 1.8.2016 lukien voimassa oleva 15 vuoden palvelusopimus Pihlajalinna-ryhmittymän kanssa. Vuoden 2016 syksyn aikana palveluntuottaja toteutti uuden sopimuksen haltuunottoprojektin.

Juupajoen kunta kilpailutti vuonna 2014 Juupajoen kunnan sosiaali- ja terveyspalvelut siten, että vuosina 2015–2017 palvelut tuottaa Pihlajalinna Oy/Mäntänvuoren Terveys Oy/Dextra Oy -ryhmittymä. Palvelujen tuottamista koskeva hankintasopimus siirrettiin yhteistoiminta-alueen perustamisen myötä 1.1.2015 lukien vastuukuntana toimivan Mänttä-Vilppulan ja sen peruspalvelulautakunnan hallinnoitavaksi. Mänttä-Vilppulan voimassa oleva palvelusopimus on kilpailutettu siten, että Juupajoki liittyy Mänttä-Vilppulan sopimuksen piiriin 1.1.2018 lukien, kun sen oma palvelusopimus päättyy.

Palvelualue sisältää sosiaali- ja terveyspalveluiden hallinnon lisäksi

Sosiaalilainsäädännön mukaiset palvelut

- lastensuojelu
- aikuis- ja perhesosiaalityö
- toimeentulotuki
- vammaispalvelut
- vanhuspalvelut

Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palvelut

- terveyskeskuksen vastaanottopalvelut
- terveysneuvonta
- hammashuolto
- vuodeosasto
- kuntoutus
- äitiys- ja lastenneuvola
- mielenterveystyö
- päihdehuolto
- puhe- ja toimintaterapia
- erikoissairaanhoido

Juupajoen kilpailutettu palvelukokonaisuus sisältää myös työmarkkinatuen kuntaosuuden, nuorisotyön projektin ja kuntouttavan työtoiminnan. Kummassakin kunnassa lasten päivähoido sisältyy sivistystoimeen ja ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkinnän palvelut Mänttä-Vilppula hankkii Keuruulta ja Juupajoki Tampereelta.

Mänttä-Vilppulan sosiaali- ja perusterveydenhuollon tilinpäätös sisältää myös eläkemenoperusteisia maksuja kaupungin omista ja purettujen kuntayhtymien työsuhteista, joiden velvoitteet ovat syntyneet ennen vuotta 2005. Nämä maksut eivät sisälly ulkoistetun palvelutuotannon sopimukseen, vaan ne ovat kaupungin vastuulla olevia menoja.

Juupajoen vastaavat eläkemenoperusteiset maksut sisältyvät kilpailutettuun palvelukokonaisuuteen, mutta ne toteutuvat suoraan sosiaali- ja terveystoimen menoiksi Juupajoen omaan kirjanpitoon.

Kaupungin palveluksessa oleva sosiaali- ja perusterveydenhuollon henkilöstö oli 31.12.2015-2016 seuraava:

	2016	2015
Hallintojohtaja / 1.5.2016 tilaajohtaja	1	0,5
Johtava lääkäri	0,4	0,4
Koulutuksesta vastaava lääkäri, terveyskeskus	0,3	0,3
Koulutuksesta vastaava lääkäri, hammashuolto	0,3	0,3
Palvelujohtaja	1	1
Sosiaalityöntekijä (1 Juupajoella)	4	4
Sosiaalineuvoja/Lastenvalvoja	1	1
Sosiaaliasiainhoitaja	-	1
Etuuskäsittelijä	2	2
Toimistosihtööri (Juupajoella)	1	1
YHTEENSÄ (työpanoksena)	11	11,5

Sosiaalipalvelut ja perusterveydenhuolto

Juupajoella suurin muutos oli vanhainkodin muutostyön suunnitelman valmistuminen. Vuoden 2017 lopulla valmistuvan muutostyön jälkeen Juupakodista tulee 22 paikkainen tehostetun asumisen yksikkö eikä Juupajoelle jää laitospaikkoja. Hankkeelle saatiin tammikuussa 2017 ARA:n 40 % investointiavustus.

Suurin muutos Mänttä-Vilppulan palveluissa oli 60-paikkasen Sarahelmen tehostetun asumisen yksikön valmistuminen kesällä 2016 Sarapihan palvelukeskuksen yhteyteen. Sarahelmelle saatiin ARA:n 35 % n investointiavustus.

Erikoissairaanhoito

Erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa kummallekin yhteistoiminta-alueen kunnalle pääosin Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä. Vuoden 2016 palvelusopimuksen sopimusneuvotteluissa syksyllä 2015 ei päästy sopimukseen, vaan PSHP laskutti palveluiden käytön toteutuneiden suoritteiden mukaan. Ns. sopimukseton tilanne ei aiheuttanut ongelmia palveluiden saatavuudessa.

Mänttä-Vilppulan ostot Pirkanmaan sairaanhoitopiiristä vähenivät edellisvuodesta n. 0,6 Milj.€ eli 6,1 %.

Juupajoen ostot Pirkanmaan sairaanhoitopiiristä lisääntyivät edellisvuodesta n. 60.000 € eli 2,5 %.

Sosiaali- ja terveystalvet yhteensä

	TP 2015	TA 2016	TA+muutos	Toteuma TP 2016	Poikkeama	Tot%
Tulot	6 957 636	15 082 293	15 082 293	13 790 807	-1 291 486	91,4
Menot	-47 975 787	-54 451 013	-55 351 013	-55 037 831	313 182	101,1
Netto	-41 017 151	-39 368 720	-40 268 720	-41 247 023	-978 303	104,8

Talousarvion toteutuminen kunnittain:

MÄNTTÄ-VILPPULA	TP 2015	TA 2016	Muutos	Lopullinen TA 2016	TP 2016	Poikkeama
Toimintatulot palveluista	6 659 461	7 200 000		7 200 000	6 937 930	-262 070
Muut tuotot (Rahoitustuotot) (=Osinko / MVT Oy)	98 000			0	1 592 500	1 592 500
TULOT YHTEENSÄ	6 757 461	7 200 000	0	7 200 000	8 530 430	1 330 430
Sosiaali- ja perusterv.huolto	-32 267 862	-32 050 000		-32 050 000	-33 472 365	-1 422 365
Erikoissairaanhoido / Palvelut	-14 420 212	-15 000 000		-15 000 000	-14 734 282	265 718
MENOT YHTEENSÄ	-46 688 074	-47 050 000	0	-47 050 000	-48 206 647	-1 156 647
PALVELUIDEN NETTOMENOT YHT (ilman eläkemenoperust)	-39 930 613	-39 850 000	0	-39 850 000	-39 676 217	173 783
Eläkemenoperust. maksut	-1 221 037	-1 128 650		-1 128 650	-1 125 900	2 750
MÄNTTÄ-VILPPULAN NETTOMENOT YHTEENSÄ	-41 151 650	-40 978 650	0	-40 978 650	-40 802 117	176 533

JUUPAJOKI	TP 2015	TA 2016	Muutos	Lopullinen TA 2016	TP 2016	Poikkeama
Tulot						
Toimintatulot palveluista	875 041	800 000	0	800 000	926 305	126 305
TULOT YHTEENSÄ	875 041	800 000	0	800 000	926 305	126 305
Sosiaali- ja perusterv. huolto	-4 691 234	-4 672 746		-4 672 746	-4 866 411	-193 665
Erikoissairaanhoido	-2 436 877	-2 477 500		-2 477 500	-2 496 436	-18 936
MENOT YHTEENSÄ	-7 128 111	-7 150 246	0	-7 150 246	-7 362 847	-212 601
Toimintakate (nettomenot) Mänttä-Vilppulan kirjanpidossa	-6 253 070	-6 350 246	0	-6 350 246	-6 436 542	-86 296
Lisäksi Juupajoen kirjanpidossa toteutuu:						
Sosiaali- ja perusterv. tuloja	0	0		0	877	877
Sosiaali- ja perusterv. menoja	-455 451	-484 330		-484 330	-417 847	66 483
Erikoissairaanhoidon menoja	-113 123	-123 500		-123 500	-104 564	18 936
JUUPAJOEN NETTOMENOT YHTEENSÄ (= SOPIMUS)	-6 821 644	-6 958 076	0	-6 958 076	-6 958 077	0
JUUPAJOEN NETTOMENOT YHTEENSÄ (= SOPIMUS)						
Sosiaali- ja perusterv. huolto	-4 271 644	-4 357 076	0	-4 357 076	-4 357 077	0
Erikoissairaanhoido	-2 550 000	-2 601 000	0	-2 601 000	-2 601 000	0
YHTEENSÄ	-6 821 644	-6 958 076	0	-6 958 076	-6 958 077	0

4.3.1.7 SIVISTYSTOIMI

Sivistystoimen hallinto

Mänttä-Vilppulan sivistyslautakunta kokoontui 10-jäsenisenä 10 kertaa ja pykälä kertyi yhteensä 65. Sivistysjohtajan päätöksiä Dynasty –ohjelmaan tuli yhteensä 139 (henkilöstö- 93, salaisia henkilöstö- 5, ja oppilaspäätöksiä 46). Webtallennukseen kertyi henkilöstöpäätöksiä yhteensä 299.

Sivistystoimi koulupuolella on toiminut aktiivisesti lisävaltionavustusten hakemisessa ja seuraavista avustuksista on saatu päätökset vuonna 2016 tai niiden loppumisvuosi tai toiminta-aika on vuonna 2016:

<i>Hanke</i>	<i>Summa €</i>	<i>Käyttöaikataulu / loppuraportti</i>
Vieraskielisten oppilaiden/opiskelijoiden opetukseen myönnettävä täydentävä valtionavustuspäätös vuodelle 2016	ei vielä päätöstä	2016, maksetaan takautuvasti 2017
OKM, Erityisavustus perusopetuksen ryhmäkoon pienentämiseen	44 700	2015 - 2016 / 31.3.2017 selvitys tehty
OKM, Esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin, erityisopetuksen laadun kehittämiseen, siihen liittyvään koulunkäyntiavustajien palkaamiseen ja opetusryhmien pienentämiseen	51 667	2016 – 2017 / 30.3.2018
Osaava-ohjelma, AVI, Pienkoulut laadukkaiden opetuspalvelujen tuottajana III	30 000	1.9.2015 - 31.12.2016 / 9.2.2017 selvitys tehty
Osaava-ohjelma, AVI, Pienkoulut laadukkaiden opetuspalvelujen tuottajana IV	30 000	2016 - 2017 / 29.9.2017
Kerhotoiminnan kehittäminen 2015-2016 OPH	22 000	1.9.2015 - 31.12.2016 / 31.1.2017 selvitys tehty
Kerhotoiminnan kehittäminen 2016 - 2017 OPH	18 000	2016 - 2017 / 31.1.2018
Erityisavustus opettajien pedagogiseen ICT-ohjaukseen, OPM	5 900	2014 - 2016 / 31.3.2017 selvitys tehty
Erityisavustus, OKM, Perusopetuksen opetusryhmien pienentämiseen 2015 -16	44 700	2015 - 2016 / 31.3.2017 selvitys tehty
Erityisavustus, OKM, Esi- ja perusopetuksen toimintakulttuurin kehittämiseen vastaamaan tulevaisuuden vaatimuksia	4 200	2015 - 2016 / 31.1.2017 hankkeeseen pyydetty ja saatu lisäaikaa vuoden 2017 loppuun /28.2.2018
Erityisavustus, OKM, Koulunkäyntiavustajien palkkaamiseen erityisopetuksen laadun kehittämiseksi	16 200	2015 - 2016 / 31.1.2017 selvitys tehty
Erityisavustus, OKM, Vaativaan erityisopetukseen liittyvän opetushenkilöstön ja koulunkäynti-avustajien koulutukseen osallistumisen kustannusten kattamiseen	6 200	2015 - 2016 / 31.1.2017 hankkeeseen pyydetty ja saatu lisäaikaa vuoden 2017 loppuun /30.3.2018

Kulttuurisalkku, Culture bag, OPH	6 000	2016 – 2017 /väliselvitys 2.6.2017, loppuselvitys 28.2.2018
Yhdessä osallistuen, varhaiskasvatus, OPH	10 460	2016 – 2017/väliselvitys 30.6.2017, loppuselvitys 30.6.2018
Liikkuva Taidekaupunki, AVI	15 000	2016 – 2017 / 31.10.2017
Tutoropettajien koulutus ja osaamisen kehittäminen, OPH	3 600 (päätös 12.12.2016)	2017 / 1.3.2018
Tutoropettajien toiminta, OPH	10 000	2017 / 1.3.2018

Valtionavustusta on haettu kerhotoiminnan kehittämiseen vuodesta 2009 lähtien. Yhteyshenkilönä ja koordinaattorina on toiminut rehtori Leena Ekola. Avustusta saatiin lukuvuodelle 2015 - 2016 22 000 euroa ja lukuvuodelle 2016 - 2017 18 000 euroa. Kerhonohjaajina ovat toimineet koulun henkilökunnan lisäksi kolmannen sektorin ohjaajat esim. shakkiseuralta, kalastusseuralta ja Mäntän nuorisosirkuksesta.

Ongelmanratkaisukykyä lisääviä kerhoja on lisätty; oppimispeljä ja tv:n hyväksikäyttöä. Eriaiheisten luovuuskerhojen osuus on olennainen osa taidekaupungissa. On pidetty koko lukuvuoden kestäviä kerhoja ja muutaman kerran kestäviä teemakerhoja. Kerhojen arvioinnin pohjalta on nopealla aikataululla pystytty kehittämään kerhotoimintaa ja muuttamaan kerhoja.

Kohdennettua valtionavustusta perusopetusryhmien pienentämiseen vuodelle 2015 - 2016 saatiin 44 700 euroa ja lukuvuodelle 2016 – 2017 51 600 euroa. Saadut euromäärät ovat pohjautuneet tarkkoihin tuntilaskelmiin, jotka on saatu kouluilta.

Osaava –ohjelman avulla kehitetään pienten koulujen opettajien koulutusta valtakunnallisesti. Pienkouluverkostoon kuuluu noin 80 kuntaa. Mänttä-Vilppulan sivistystoimi hallinnoi hanketta. Koordinaattorina toimii tutkija, KL Lauri Wilen. Osaava ”Pienkoulut laadukkaiden opetuspalveluiden tuottajana IV” –ohjelmalle tukea saatiin 30 000 euroa. Vuosittain on järjestetty valtakunnallinen seminaari, johon on saatu luennoitsijoiksi mm. Opetushallituksen pääjohtaja, Kuntaliiton johtaja ja sivistysvaliokunnan puheenjohtaja. Vuonna 2016 seminaari pidettiin Tampereella.

Liikkuva taidekaupunki -hankkeeseen saatiin 15 000 euroa. Savosenmäen koulun luokanopettaja Kristiina Lamminpää koordinoi hanketta. Kaikki peruskoulut ovat mukana hankkeessa. Kouluille on ostettu liikuntavälineitä. Nyt on keskitytty välituntitoiminnan kehittämiseen ja ns. joukotauot kesken koulupäivän ovat mahdollistaneet eri lajien kokeiluja varsinkin alakouluilla.

KuntaKesusta Mänttä-Vilppulan KovaKehu

Koulutus ja tutkimus kehittämissuunnitelma 2012 – 2016 linjaa valtakunnalliset painopistealueet, jotka koulutuspoliittisesti on päätetty nostaa keskeisiksi kehittämisen kohteiksi. Paikallinen koulutuksen järjestäjän kehittämissuunnitelma eli KuntaKesu, meillä KovaKehu yhdistää kunnan omat kehittämistarpeet valtakunnallisiin kehittämislinjauksiin, joista muodostuu tavoitteellinen kokonaisuus. KovaKehu tarkoittaa koulutoimen ja varhaiskasvatuksen kehittämissuunnitelmaa.

Viime vuosina kunnissa on pääasiassa keskusteltu vain sosiaali- ja terveystoimen asioista ja koulutus on jäänyt sivuseikaksi. Kehittämissuunnitelman kautta lisätään yleistä mielenkiintoa sivistystoimen asioihin ja luodaan yhteiset tavoitteet ja linjaukset koulutukseen ja varhaiskasvatukseen sitouttaen mukaan sekä luottamus-, virkamies- ja muu henkilöstö.

Mänttä-Vilppulan kehittämissuunnitelman eli KovaKehun ovat laatineet yhteistyössä varhaiskasvatuksen johtaja, Vilppulankosken koulun rehtori ja sivistysjohtaja. Kehittämissuunnitelma on aloitettu arvojen määrittelyllä ja liitetty opetussuunnitelmatyöhön. Syyslukukauden lopussa KovaKehun pohjalta laadittiin arviointisuunnitelma, joka viedään lautakunnan hyväksyttäväksi.

Vuoden 2015 lopussa sivistyslautakunta päätti jalkautua kouluille. Sivistyslautakunnan ”jalkautumisviikko” päätettiin pitää kevätlukukauden alkupuolella. Valitettavasti läheskään kaikki jäsenet eivät päässeet vierailulle kouluihin töiden yms. esteiden vuoksi.

Loppuvuonna voitiin hakea avustusta tv:n tutoropettajien koulutukseen ja toimintaan ja tukea saatiin.

Sivistystoimen hallinto yhteensä

Sivistyslautakunnan toteumaprosentti on 95,9 ja sivistystoimiston 99,7 prosenttia.

SIVISTYSTOIMEN HALLINTO YHTEENSÄ

TOIMINTA/TUNNUSLUVUT

Sivistyslautakunnan kokoukset/päätökset
Sivistysjohtajan päätökset

TA 2016

11 / 110
150, ei web-päätöksiä

Toteutunut 2016

11 / 64
139 + 299 web-päätöstä

	TP 2015	TA 2016	TA+muutos	Toteuma TP 2016	Poikkeama	Tot%
Tulot						
Menot	-220 364	-221 951		-218 361	-3 590	98,4
Netto	-220 364	-221 951		-218 361	-3 590	98,4

VARHAISKASVATUS

Varhaiskasvatuksen vastuualueeseen kuuluvat kunnan järjestämä lakisääteinen päivähoito ja kotihoidon tuki. Kotihoidon tuen päätökset ja maksut perheille hoitaa Kela. Päivähoitoa järjestettiin perhepäivähoidossa, ryhmäperhepäivähoidossa ja päiväkodeissa, vuorohoitoa järjestettiin Mäntän ja Vilppulan ryhmäperhepäivähoidoissa.

Lapsia päivähoidossa 31.12.2016 oli 293 (44,8 % ikäryhmästä 0-6 v), mikä on 1 lasta enemmän kuin vuonna 2015 vuonna (292 lasta, 50,7 % ikäryhmästä 0-6v).

Päiväkotihoidossa 31.12.2016 lapsia oli 217, vuorohoidossa ja ryhmäperhepäivähoidossa 48 ja perhepäivähoidossa 28. Perhepäivähoitolaisten varahoito järjestettiin päiväkodeissa ja ryhmäperhepäivähoidossa.

Esiopetusta täydentävää osapäivähoitoa tarvitsevia esioppilaita on ollut 46 (54,7 % ikäryhmästä). Esioppilaiden osapäivähoitoa järjestettiin esiopetuksen yhteydessä päiväkodissa, aamu- ja iltapäivähoitona koulun esiopetuksen että päiväkodin tiloissa. Esioppilaiden erilaisiin osapäivähoitopaikkoihin vaikuttivat kaupungin eri alueiden erilaiset tilat ja käytettävissä oleva henkilöstö.

Vuorohoidon tarve vaihteli vuoden aikana, yhtäaikaista hoitosuhteita oli kuukaudesta riippuen 45–60, jonka vuoksi henkilökunnan tarpeen arvioiminen on ollut haastavaa. Ajoittain jouduttiin tekemään myös tilapäisiä työjärjestelyjä lapsimäärä lisääntyneenä äkillisesti. Viikonloppuisin ja kesäajan lomapäivystyksen aikana vain toinen yksikkö on ollut avoinna eli kaikki hoitoa tarvitsevat lapset ovat siirtyneet yhteen yksikköön. Vuoden 2016 aikana linjattiin, että vuorohoito 24/7 tulee toimimaan uudessa päiväkodissa ja Vilppulankosken päiväkodin aukioloaikoja laajennetaan.

Pohjaslahdella päivähoitopaikkojen kysyntä on ollut vakaata ja 2014 elokuussa perustetussa Pohjaslahden ryhmäperhepäivähoitoyksikkö on toiminut koko vuoden. Tilat on vuokrattu Pohjaslahden kyläyhdistykseltä. Yhteistyö kyläyhdistyksen kanssa on sujuvaa ja toiminta on hyvin vastannut kylän tarpeisiin. Pohjaslahden ryhmäperhepäivähoitoyksikön tarvetta arvioidaan jatkossakin vuosittain.

Vaikeasti arvioitavan kotihoidon tuen kustannukset jäivät ennakoitua pienemmiksi. Yksityisen hoidon tuen korvaukset toteutuivat arvioidun mukaisesti. Yksityisiä perhepäivähoitajia on kunnassa kolme, joilla on hoidossa sekä mänttä-vilppulalaisia että naapurikuntien lapsia.

Henkilöstö

Kustannukset vuosilomasijaisten osalta kasvoivat 20 400 € vuodesta 2015. Asiakasperheet käyttivät pitkän kesäajan poissaolon maksuhyvitystä tasaisesti koko ajanjakson aikana. Maksuhyvityksen pitkä aikajakso 1.5 – 30.9 aiheuttaa sen, että henkilökunnan vuosilomia ei pystytäkään järjestelemään niin, että sijaisten käyttö olisi mahdollisimman vähäistä ja näin taloudellinen hyöty maksuhyvityksestä jää vähäiseksi sijaistalustusten vuoksi.

Varhaiskasvatuksen henkilöstön sairaslomien sijaistalustukset olivat vuonna 2016 noin 63 000 €, vuonna 2015 ne olivat lähes 80 700 €. Talustusten säästöön ovat vaikuttaneet eläkepäätökset ja aktiivinen varhaisen tuen toimintamallin käyttö työkykyongelmissa.

Toiminta

Vuosi 2016 oli ison muutoksen aika varhaiskasvatuksessa. Päivähoitokäsikirja jäi historiaan ja alettiin puhua varhaiskasvatuksesta. Toiminnasta tuli lakisääteistä ja ohjaus siirtyi Opetushallituksen alaisuuteen.

Uuden varhaiskasvatustalustuksen mukaiset lapsimäärä- ja henkilöstömitoitukset otettiin käyttöön 1.8.2016 Mänttä-Vilppulassa. Silloin astui voimaan myös lapsen oikeus varhaiskasvatukseen 20 tuntia viikossa.

Vuosi on ollut varhaiskasvatuksessa Daisy- mobiilijärjestelmän toiminnan opettelua. Järjestelmän toiminnassa on ollut puutteita ja sitä on muokattu vuoden aikana paremmin toimivaksi. Tuntiperusteista päivähoitolaskutusta ei kehitetty vuoden 2016 aikana, koska tiedossa oli, että uusi varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki tulee mahdollisesti edellyttämään tuntiperusteista laskutusta. Uusi varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki hyväksyttiin 29.12.2016 ja tulee voimaan 1.3.2017.

Varhaiserityiskasvatusta on kehitetty vuoden aikana vastaamaan tarvetta. Käyttöön otettiin tuen kolmiportaaisuuden malli lapsen toiminnan tukemisessa ja vahvistettiin varhaiskasvatuksen paikkakertoimet lapsille päiväkodin ryhmiä muodostettaessa.

Mäntän uuden päiväkodin rakentaminen aloitettiin elokuussa 2016. Päiväkodin nimestä järjestettiin nettikysely kuntalaisille. Vastausten perusteella sivistyslautakunta valitsi uuden päiväkodin nimeksi Miinanhelmen päiväkoti. Päiväkodin peruskivi muurattiin 23.11.2016.

Sivistyslautakunta päätti varhaiskasvatuksen esimiesten organisaatiomuutoksesta, joka toteutetaan aluksi vuoden kokeiluna 1.8.2017 alkaen. Varhaiskasvatuslaki painottaa lapsen oppimisen tavoitteellista ohjausta. Tästä syystä haluttiin uuden päiväkodin valmistumisen myötä kehittää esimiestyötä niin, että Mänttä-Vilppulan varhaiskasvatuksessa on 1.8.2017 alkaen kolme päiväkodin johtajaa, joista kaksi on yksiköiden lähiesimiehiä ja yksi vastaa koko kaupungin pedagogisesta toiminnasta.

Opetushallitus myönsi ensimmäistä kertaa valtionavustusta varhaiskasvatuksen kehittämiseen. Avustusta haettiin yhteishankkeena Juupajoen kunnan varhaiskasvatuksen kanssa. Opetushallitus myönsi avustusta Yhdessä osallistuen- hankkeelle 10 460 € toimintakaudelle 1.8.2016 – 31.12.2017. Hankkeen vastuuhenkilönä toimii vs. varhaiskasvatuksen johtaja Mervi Eerikäinen. Hankkeen tavoitteena on kehittää ja lisätä lasten, perheiden, työntekijöiden, päättäjien ja kuntalaisten osallisuutta ja tietoisuutta varhaiskasvatuksen toiminnasta. Tavoitteena on myös päivittää hankkeessa mukana olevien kuntien varhaiskasvatussuunnitelmat vastaamaan nykyistä varhaiskasvatuslakia. Hankkeeseen liittyy koko henkilökunnan koulutus ja ammattiryhmien tapaamiset. Tämän koulutusprosessin vetäjänä toimii ulkopuolinen kouluttaja LTO, KT Piia Roos.

Mänttä-Vilppulan varhaiskasvatus osallistuu myös valtakunnalliseen varhaiskasvatuksen kehittämisverkosto Loistoon sekä **Tampereen seudun opetus- ja kasvatusalan henkilöstölle suunnattuun osaamisen kehittämispalvelu Osakkeen toimintaan.**

Henkilökunta on osallistunut muihin koulutuksiin tarpeen mukaisesti ja yksiköillä oli vuoden aikana omia sisäisiä koulutuksellisia teemailtoja. Yksi esimies koulutautui päiväkodin johtajan koulutuksessa ja yksi johtamisen erikoisammattitutkinnon jatkokoulutuksessa sekä työyhteisösovittelijakoulutuksessa.

LASTEN PÄIVÄHOITO YHTEENSÄ

TOIMINTA / TUNNUSLUVUT	Toteutunut2016	Toteutunut 2015
Läsnäolopäivät		
Päiväkodit	42 154	38 960
Perhepäivähoito, sis.ryhmäperhepäivähoidon	19 921	12 402
Läsnäolopäivät yhteensä	62 075	51 362
Hoitopaikat		
Perhepäivähoito	36	40
Vuorohoito	52	40
Ryhmäperhepäivähoito	8	8
Päiväkotipaikat	257	234

Tunnuslukujen suuri muutos johtuu tilastointijärjestelmän muuttumisesta. Vuosi 2015 tilastointiin ProConsona järjestelmällä. Varhaiskasvatuksessa otettiin käyttöön Daisy järjestelmä 2016 vuoden alusta ja ylläolevat luvut on kerätty tästä järjestelmästä.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Suunnitelma hallitusta muutoksesta varhaiskasvatussyksikköjen yhdistyessä	Kyllä / Ei	Suunnitelma valmis 06/2016 ja käytössä toimintavuonna 2016-2017	Kyllä

Valtuuston sitovuustaso	TP2015	TA2016	Muutokset	Toteuma TP2016	Poikkeama	Tot %
Tulot	540 564	557 500		521 632	35 868	93,6
Menot	-3 906 677	-4 179 870		-3 897 060	-282 810	93,2
Netto	-3 366 113	-3 622 370		-3 375 428	-246 942	93,2

ESIOPETUS

Esiopetusta järjestettiin peruskouluissa erillisryhmissä ja päiväkodissa erillisryhmässä. Päiväkodin yhteydessä olevien esiopetusryhmien käytännön asioita hoiti myös päiväkodin johtaja, mutta hallinnollisesti ryhmät kuuluvat Savosenmäen kouluun. Esiopetus toteutettiin koulun henkilöstöllä Savosenmäen koulussa yhdessä ryhmässä ja Sarapuiston päiväkodissa varhaiskasvatuksen henkilöstöllä kahdessa ryhmässä. Savosenmäessä ei päivähoitoa järjestetä, sen sijaan Sarapuistossa järjestetään.

Esiopetuksen henkilöstö kuuluu koulujen henkilöstöön koulujen toteuttamassa esiopetuksessa Vilppulankosken, Kolhon sekä Savosenmäen koulun esiopetuksessa. Yleisesti esiopetuksen ja perusopetuksen yhteistyötä täytyy edelleen kehittää.

Esiopetusoppilaita oli 84, mikä on 3 oppilasta vähemmän kuin edellisvuonna. Esiopetuksessa oli 21 kuljetusedun saanutta oppilasta ja 6 esikoululaista on maksullisessa kuljetuksessa.

ESIOPETUSOPPILAAT

Tilastointipäivä 20.9.16

Ennuste

	14-15	15-16	16-17	17-18	18-19	19-20
Vilppulankosken koulu	44	31	31	30	39	26
Kolhon koulu	7	10	8	10	8	11
Savosenmäen koulu	53	46	45	51	40	46
Yhteensä	104	87	84	91	87	83

Sarapuiston esiopetuksen toteumaprosentti on 91,13 prosenttia. Savosenmäen esiopetuksen toteumaprosentti on 83,42 prosenttia. Vilppulankosken esiopetuksen toteumaprosentti on 100,83 prosenttia ja Kolhon esiopetuksen 88,24 prosenttia.

ESIOPETUS YHTEENSÄ

TOIMINTA/TUNNUSLUVUT **TP 2015** **TA 2016** **TP 2016**

Esiopetus €/oppilas	5109	6162	5 802
Sarapuisto	4746	6216	5558
Savosenmäki	4496	5595	4913
Vilppulankoski	5041	6072	6122
Kolho	8049	7435	7289

VARHAISKASVATUS YHTEENSÄ

	TP 2015	TA 2016	TA+muutos	Toteuma TP 2016	Poikkeama	Tot%
Tulot	540 564	557 500	557 500	521 632	35 868	93,5
Menot	-3 906 677	-4 179 870	-4 179 870	-3 897 060	--282 810	93,2
Netto	-3 366 113	-3 622 370	-3 622 370	-3 375 428	-246 942	93,1

PERUSOPETUS

Oppilasmäärän kehitys

Oppilaita oli 31 oppilasta vähemmän kuin edellisvuonna. Maahanmuuttajaoppilaita oli 13 tilastointipäivänä 20.9.2016. Mamu-oppilaita oli 14 lasta vähemmän kuin edellisvuonna. Yhteensä perusopetusoppilaita oli 922 (mukana mamu-oppilaat).

OPPILASMÄÄRÄT KOULUITTAIN

Tilastointipv. 20.9.16, M=maahanmuuttajaoppilaat

Ennuste

	14-15	M	15-16	M	16-17	M	17-18	18-19	19-20
Vilppulankosken koulu	196	10	199	27	194	13	192	193	206
Kolhon koulu	70		66		70		65	62	56
Savosenmäen koulu	319		306		306		292	292	280
Vilppulan yhteiskoulu	152		145		143		132	124	125
Koskelan yläkoulu	191		190		180		171	161	162
Pienryhmä =Harjaantumisop.	20		20		16		15	15	15
Yhteensä	948	10	926	27	909	13	867	847	844

Savosenmäen koulu = Savosenmäen koulu ja Koskelan alakoulu

Vilppulan yhteiskoulun oppilasmäärä aleni 2 oppilaalla, Koskelan yläkoulun 10 oppilaalla ja Kolhon koulun 4 oppilaalla. Vilppulankosken koulun oppilasmäärä aleni 5 oppilaalla ja maahanmuuttajien valmistavan opetuksen oppilasmäärä 14 oppilaalla. Savosenmäen koulun oppilasmäärä pysyi ennallaan.

OPH julkaisi uudet opetussuunnitelmaperusteet 22.12.2014. Paikallista opetussuunnitelmatyötä jatkettiin keväällä. Paikallinen opetussuunnitelma hyväksyttiin kesäkuussa lautakunnassa ja se astui voimaan alaluokilla elokuun alusta lähtien joitakin oppiaineita lukuunottamatta. Yläkoulussa tuli vasta uuden opetussuunnitelman mukainen toimintakulttuuri voimaan.

Opetusjärjestelyistä

Valmistavaa opetusta on järjestetty Vilppulankosken koululla lukuvuoden 2014 - 2015 alusta lähtien.

Valmistavaan opetukseen tulevien lasten lukumäärä väheni syyslukukauden alusta 2016, koska vastaanottokeskuksen väki väheni. Valmistavassa opetuksessa tarvittiin kolme opettajaa lukuvuonna 2015 – 2016, mutta syyslukukaudesta 2016 lähtien tarvittiin vain kaksi opettajaa.

Savosenmäen koulua kävi 24 maahanmuuttajataustaista lasta, jotka eivät enää saa valmistavaa opetusta, mutta jotka tarvitsevat S2-opetusta ja muita tukitunteja. S2-opettaja on palkattu maahanmuuttajalapsia varten. Samoin Koskelan yläkoulussa opiskelevalle 14 maahanmuuttajanuorelle on järjestetty lisää kielen tunteja ja heidän opetustaan on eriytetty tarvittaessa. Koskelan yläkouluun on palkattu resurssiopettaja lähinnä mamu-oppilaita varten. Mamu-lasten opetusjärjestelyt ovat vaatineet aikaa ja vaivaa monella eri taholla sekä hallinnossa että kouluissa, mutta nyt maahanmuuttajien opetus on arkipäivää ja siihen on totuttu.

Viroista

Vilppulankosken luokanopettajan virkaan tuli 14 hakemusta, Vilppulankosken erityisluokanopettajan virkaan tuli 11 hakemusta, Savosenmäen koulun luokanopettajan virkaan tuli 26 hakemusta.

Yhteensä virkoihin saapui 51 hakemusta. Kaikkiin virkoihin valittiin muodollisen kelpoisuuden omaavat henkilöt, mutta Vilppulankosken koulun virkaan valittu henkilö eikä varalle valittu henkilö ottaneet virkaa vastaan. Niinpä virka laitettiin määräajaksi auki ja siihen saatiin muodollisesti pätevä henkilö eri haulla.

Koulujen budjettien toteumaprosentit

Vilppulankosken koulu: Tehokkuus- ja taloudellisuustavoitteet saavutettiin, toteuma on 96,28 prosenttia.

Kolhon koulu: Tehokkuus- ja taloudellisuustavoite saavutettiin, toteuma on 93,50 prosenttia.

Savosenmäen koulu: Tehokkuus- ja taloudellisuustavoite saavutettiin, toteuma on 98,46 prosenttia.

Pienryhmät (Harjaantumisopetus): Tehokkuus- ja taloudellisuustavoite saavutettiin, toteuma on 94,89 prosenttia.

Vilppulan yhteiskoulu: Tehokkuus- ja taloudellisuustavoite saavutettiin, toteuma on 97,50 prosenttia.

Koskelan yläkoulu: Tehokkuus- ja taloudellisuustavoite saavutettiin, toteuma on 98,59 prosenttia.

Muiden yhteisten toimintojen toteumaprosentti oli 61,33 prosenttia. Prosenttia pienentää toimintatuottojen kasvu 290 312 eurolla (tulot yhteensä 542 313 €). Uusia tukia ja avustuksia korvamerkittynä koulupuolelle saatiin n. 131 000 euroa vuonna 2016 ja lisäksi aiemmin saatuja avustuksia oli käytettävissä n. 174 000 euron verran. Matkustus- ja kuljetuspalveluihin eli oppilaiden kuljetuksiin kului esi- ja perusopetuksessa 593 007 euroa ja maahanmuuttajien valmistavan opetuksen kuljetuksiin 16 583 euroa. Esi- ja perusopetuksen kuljetukset alenivat 4 654 euroa ja valmistavan opetuksen kuljetukset kasvoivat 4 793 euroa edellisvuoteen verrattuna.

Esi- ja perusopetuksen oppilaskuljetukset on kilpailutettu vuosille 2015 - 2018 mahdollisella yhden vuoden optiolla. Valitut yrittäjät jatkoivat palvelua; Mäntän Tilausliikenne Oy kuutta reittiä, Matka Mäkelä Oy yhtä, taksipalvelu Mika Roponen yhtä ja Töysän linja Oy yhtä reittiä. Sivistystoimi järjesti koulukuljetuksen 194 perusopetuksen oppilaalle. Koulukuljetuskriteerit voi lukea perusopetuksen [www-sivuilla](http://www.sivuilla). Valituksia koulukuljetuksesta ei tullut.

AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINTA

Kunnat voivat järjestää aamu- ja iltapäivätoimintaa 1-2-luokkalaisille ja erityisoppilaille, mutta pakkoa ei ole. Toimintaan saa valtionosuutta.

Aamu- ja iltapäivätoimintaan osall.	31.12.10	31.12.11	31.12.12	31.12.13	31.12.14	31.12.15	31.12.16
Vilppulankosken koulu	22	22	24	18	18	33	23
Kolhon koulu	9	11	11	11	15	13	4
Savosenmäen koulu	37	40	47	40	36	38	32
Harjaantumisopetus	7	8	7	7	7	6	7
Yhteensä	75	81	89	76	76	90	66

Vilppulankosken aamu- ja iltapäivätoiminnan (apip-toiminnan) toteuma on 67,97, Kolhon koulun 75,16, Savosenmäen koulun 83,17 ja Savosenmäen pienryhmien (=harjaantumisopetuksen) 97,39 prosenttia.

PERUSKOULUTUS YHTEENSÄ

TOIMINTA / TUNNUSLUVUT	TP 2015	TA 2016	Toteutunut 2016
Perusopetus €/oppilas	8 215	8 459	8 309
Vilppulankosken koulu	7 391	7 330	7 159
Kolhon koulu	9 413	9 689	8 789
Savosenmäen koulu	6 719	7 063	6 946
Vilppulan yhteiskoulu	9 940	10 570	10 376
Koskelan yläkoulu	8 736	8 842	8 957
Pienryhmät (=Harjaantumisopetus)	17 869	18 044	19 018

Oppilaat TA2016= 20.9.15 oppilaat TP2016= 20.9.15 ja 20.9.16 keskiarvo

Koulukuljetuskustannukset eivät ole mukana.

Aamu- ja iltapäivätoiminta ei ole mukana €/oppilas tunnusluvuissa.

Valtuuston sitovuustaso	TP2015	TA2016	Muutokset	Toteuma TP2016	Poikkeama	Tot %
Tulot	549 383	288 320		634 274	-345 954	220,0
Menot	-9 404 586	-9 510 433		-9 407 432	-103 001	98,9
Netto	-8 855 203	-9 222 113		-8 773 159	-448 954	95,1

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Kaikki perusopetuksen oppilaat saavat päättötodistuksen	%	100 %	99,06 %
Mänttä-Vilppulan esiopetus- ja perusopetussuunnitelma on valmis ja hyväksytty ennen elokuuta 2016	Opetussuunnitelmat hyväksytty sivistyslautakunnassa ennen elokuuta 2016	Kaupungin uusi esiopetus- ja perusopetussuunnitelma astuvat voimaan 1.8.2016	Kyllä
Mäntän lukion opetussuunnitelma on valmis ja hyväksytty ennen elokuuta 2016	Opetussuunnitelma hyväksytty sivistyslautakunnassa ennen elokuuta 2016	Kaupungin uusi lukion opetussuunnitelma astuu voimaan 1.8.2016	Kyllä

Koskelan yläkoulussa oli 65 oppilasta laskentapäivänä 20.9.2016. Päättötodistuksen sai 64 oppilasta 4.6.2016 ja yksi oppilas myöhemmin kesäkuussa.

Keväällä 2016 Vilppulan yhteiskoululla oppilaita oli 9. luokalla 42 oppilasta, joista 4.6.2016 sai päättötodistuksen 41 oppilasta. Yksi oppilas jatkaa edelleen 9. luokalla oman oppimissuunnitelman mukaisesti painopistealueittain.

Edellä kerrottu kuvastaa joustavia opetusjärjestelyjä. Näin ollen päättötodistuksen sai 106 oppilasta ja koulunkäynti jatkuu yhden oppilaan kohdalla.

LUKIOKOULUTUS

MÄNTÄN LUKIO

Tavoitteena edelleen on, että toisen asteen opiskelijat jäisivät omalle seutukunnalle opiskelemaan. Kaupunginvaltuusto on päättänyt strategialinjauksessa, että lukiota kehitetään taidepainotteiseen suuntaan.

Lukion oppilasmäärä laski seitsemällä (7) opiskelijalla edellisvuodesta. Opiskelijakohtaiset menot lukiossa olivat vuonna 2015 Mänttä-Vilppulassa 9 552 €/opisk., koko maassa 7 692 €/opisk., (Opetushallituksen raportti K06Z6OS).

OPPILASMÄÄRÄT LUKIO

Tilastointipäivä 20.9.16

Ennuste

	14-15	15-16	16-17	17-18	18-19	19-20
Opiskelijat	121	117	109	100	106	116
Etäopiskelijat	2	2	3	4	4	4
Yhteensä	123	119	112	104	110	120

LUKIOKOULUTUS YHTEENSÄ

TOIMINTA/TUNNUSLUVUT

TP 2015

TA 2016

Toteutunut 2016

€/opiskelija

9439

9 702

9 573

Valtuuston sitovuustaso	TP2015	TA2016	Muutokset	Toteuma TP2016	Poikkeama	Tot %
Tulot	23 917	20 000		17 252	2 748	86,26
Menot	-1 166 048	-1 174 564		-1 122 987	-51 577	95,61
Netto	-1 142 131	-1 154 564		-1 105 735	-48 829	95,77

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Hyvät oppimistulokset	Vuosittaiset ylioppilaskirjoitukset suhteutettuna opiskelijoiden lähtötasoon	Pysyminen vuosien 2012 - 2015 tasossa verrattaessa samantyyppisiin lukioihin	Toteutui tavoitteen mukaisesti
Mäntän lukion opetussuunnitelma on valmis ja hyväksytty ennen elokuuta 2016	Opetussuunnitelma hyväksytty sivistyslautakunnassa ennen elokuuta 2016	Kaupungin uusi lukion opetussuunnitelma astuu voimaan 1.8.2016	Kyllä

TUKI- JA OSTOPALVELUT

HENKILÖSTÖN OTTO

Kevät- ja syyslukukaudella työnohjausta sai yksi henkilö yksilöohjauksena. Lisäksi yhdelle koulun ryhmälle järjestettiin työnohjausta pari kertaa syyslukukaudella heidän pyynnöstään.

AMMATTIOPETUS

Eläkeperusteiset KuEl-maksut, 98 764 euroa johtuvat aiemmin Mäntän kaupungin omistuksessa olleen kauppapaoppilaitoksen eläkemaksuista.

KURAATTORIT

Uusi oppilas- ja opiskelijahuoltolaki tuli voimaan 1.8.2014. Laki edellytti oppilaitoksen sijaintikuntaa järjestämään psykologi- ja kuraattoripalvelut kaikille kunnassa sijaitseville oppilaitoksille, siis myös toisen asteen oppilaitoksille. Näin ollen vastaava kuraattori hoitaa toisen asteen opiskelijat Saskyn toimipisteessä ja lukiolla sekä Vilppulan yhteiskoulussa. Syksystä hän otti hoitaakseen myös Kolhon koulun. Toiselle kuraattorille kuuluu Savosenmäen ja Vilppulankosken koulu sekä Koskelan yläkoulu. Juupajoen kunta ostaa meiltä kuraattoripalvelun yhtenä päivänä viikossa.

Lakia kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (1704/2009) muutettiin §:n 41 a osalta (30.12.2013) siten, että kuraattori- ja psykologipalveluista vastuussa oleva kunta voi laskuttaa ko. palvelujen käyttämisestä aiheutuneet oppilas- tai opiskelijakohtaiset henkilöstökustannukset oppilaan kotikunnalta.

TVT-TUKIHENKILÖ

Huhtikuun alusta saatiin palkata tvt-tukihenkilö koulupuolelle. Hänen työnsä on erityisen tärkeää, koska uusi opetussuunnitelma vaatii tvt-välineiden käyttöä koulussa. Hän myös suunnittelee ja kehittää tietotekniikkaa yhdessä tvt-ryhmän kanssa.

TUKI- JA OSTOPALVELUT

Valtuuston sitovuustaso	TP2015	TA2016	Muutokset	Toteuma TP2016	Poikkeama	Tot %
Tulot	3 651	2 000		8 530	-6 530	426,5
Menot	-202 255	-208 900		-198 324	-10 576	94,9
Netto	-198 605	-206 900		-198 794	-17 106	91,7

MUUT SIVISTYS- JA OPETUSPALVELUT

Kirjastotoimi on ollut aktiivinen hankehaussa. Vaikka saadut summat eivät ole kovin suuria, niillä on kuitenkin ollut vaikutusta yhteisen hyvän tuottamiseen. Myös Autere –opisto on saanut tukea opintosetelin käyttöön. Nuorisotoimi aloitti mopoprojektin tuen avulla. Vuoden 2016 aikana on ollut käynnissä tai saatettu loppuun seuraavat hankkeet:

Hanke	Summa €	Käyttöaikataulu / Loppuraportti
Opintoseteliavustus, Autere-opisto (Opetushallitus)	4000	2014 - 15 / 30.6.2016
Kirjasto, laatuhanke yli maakuntarajan, AVI	4700	1.4.2015 - 31.12.2016 / 31.1.2016 selvitys tehty
Nuorten mopoprojekti Mini-Leader /Poko ry	3000	1.11.2015 - 31.12.2016
Opintoseteliavustus, Autere-opisto (Opetushallitus) 2015	3000	1.7.2015 - 2016 / 30.6.2017
Avustushakemus kirjastotoiminnan kehittämiseen AVI, Härvelit nykyaikaan	4500	3.4.2016 - 31.12.2017 /
Avustushakemus kirjastotoiminnan kehittämiseen AVI, Infotaulu ikkunaan, automaatti avuksi	ei vielä päätöstä	1.5.2017-31.12.2018

Käyntejä kirjastoissa oli yhteensä 79605 eli tavoite ylittyi 6605:llä. Lainoja oli 161745 eli tavoite ylittyi 4745:llä. Asukasta kohden käyntejä oli 7,5 ja lainoja 15,3. Kirjastoissa järjestettiin 24 näyttelyä ja 40 tapahtumaa. Laajinta julkisuutta sai Mäntän kirjaston Juice-aiheinen Piällysmies-näyttely avajaisineen. Koulujen ja kirjastojen yhteistyösuunnitelma kirjattiin uuteen Opetussuunnitelmaan.

Mäntän kirjaston avoinna ollut kirjastovirkailijan paikka täytettiin vakituisella työntekijällä palkkatuetun sijaan.

Kirjaston painopistealueena oli tilojen viihtyisyyden lisääminen. Mäntän kirjaston ala-aula sai värikkäämmän ilmeen mm. seinien maalaamisella ja uusilla kalusteilla. Lisäksi kirjastosaliin hankittiin nojatuoleja ja läppäripöytiä. Pienillä muutoksilla saatiin myös Vilppulan kirjastoon uutta ilmettä.

Kirjastotoimella oli yhdessä neljän muun kirjaston kanssa valtionavustus Laatuhanke yli maakuntarajan -

projektiin ja hankkeen myötä valmistui verkkojulkaisu ”Yhteistyöllä hyvään kirjastoon : Pienten kirjastojen pieni laatukäsikirja”, jota voi käyttää apuna kirjastojen arviointiin ja kehittämiseen.

Autere -opiston toteuma on 95,67 prosenttia. Autere -opiston tunteja oli 5 530 ja opiskelijoita 1 435 henkilöittäin laskettuna. Ruovesi päätti ostaa kansalaisopistopalvelut ostopalveluna Mänttä-Vilppulasta myös vuonna 2016.

Kulttuuripalvelujen toteuma oli 100,89 prosenttia.

Mänttä-Vilppulan imagona on taidekaupunki. Kuvataideviikot on koko Suomessa tunnettu taidetapahtuma, joka sai myönteistä huomiota mm. valtakunnallisten sanomalehtien palstoilla (esim. Helsingin Sanomat) myös vuonna 2016. Musiikkijuhlat on myös vakiinnuttanut paikkansa korkeatasoisena kulttuuritapahtumana. Kaupunki avusti Kuvataideviikkojen vuoden 2016 näyttelyä 30.000:lla eurolla.

Musiikin ostopalveluista on tehty sopimus Merikanto -opiston kanssa ja toiminta sujui entiseen tapaan hyvin. Musiikin ostopalvelujen toteumaprosentti on 103,32 prosenttia. Koko opiston opetustunteja pidettiin n. 19 100 ja oppilaita oli 820. Mänttä-Vilppulasta oppilaspaikan sai 18 uutta oppilasta. Mänttä-Vilppula on suurin palvelun ostaja Merikanto -opistolta, vuoden 2016 kuntaosuus oli 82 000 euroa. Muun musiikkitoiminnan (musiikkijuhlat) toteumaprosentti on 90,00 prosenttia. Avustuksena maksettiin Mäntän Musiikkijuhlien tuki ry:lle 27 000 euroa. Kaupungilla on sopimus Mäntän Musiikkijuhlien Tuki ry:n kanssa.

NUORISOTOIMI

Nuorisotilojen käyttäjämäärät pysyttelivät suurin piirtein edellisvuoden tasolla ja toimintaa kehitettiin yhä enemmän teemallisen kerhotoiminnan suuntaan. Nuorten Akatemiasta saatiin vuoden mittaan Mahis-rahoitusta viiteen eri kerhokohteeseen. Erilaisia tapahtumia ja retkiä järjestettiin aikaisempaan tapaan, mm. seurakunnan kanssa tehtiin yhteisretki Ähtäriin. Tapahtumajärjestelyitä nopeasykkeisessä elämänmenossa syntyy nopeasti, ennakoon suunnittelematta. Järjestelyissä noudatettiin joka tapauksessa ehdottoman matalaa kustannustasoa. Yhdistyksille annettiin asiantuntija-, järjestely- ja esimerkiksi äänentoistolaiteapua, mistä ei kuluja kertynyt. Aiempien vuosien leirit jouduttiin korvaamaan teemallisilla päiväleireillä. Toivotaan tulevaisuudessa löytyvän sopiva leiripaikka.

Poikkihallinnollisena yhteistyömuotona nuoriso-ohjaajat jalkautuivat oppilaitoksiin. Tukioppilastoiminnassa oli nuorisotoimi vahvasti mukana ja 6. ja 7.-luokkalaisten ryhmätykset järjestettiin entiseen tapaan yhdessä seurakunnan kanssa. Huippu-urheiluakatemian toiminnassa nuorisotoimi antoi omaa valmennusapuaan - missä tahansa koulutyön tehtävässä apuvoimia tarvittiin, oli nuorisotoimi käytettävissä.

Avustuksiin oli talousarviossa varattuna 4750 euroa, josta maksettiin kohdeavustuksina nuorisotila Länskan siivouksesta 1925 euroa ja 2200 euroa toiminta-avustuksina Mäntän Valo:lle, Mäntän Nuorisosirkukselle ja Mäntänvuoren Partiolaisille.

MUUT SIVISTYS- JA OPETUSPALVELUT

TOIMINTA / TUNNUSLUVUT	TP 2015	TA2016	Toteutunut 2016
Kirjasto, €/laina	4	4	4
Kirjasto, €/asukas	60	62	61
Autere-opisto, €/opetustunti	67	70	68
Kulttuuri, €/asukas	12	14	14
Musiikkiopetus, €/opetustunti	29	28	28
Musiikkiopetus, €/oppilas	752	601	719

Valtuuston sitovuustaso	TP2015	TA2016	Muutokset	Toteuma TP2016	Poikkeama	Tot %
Tulot	234 023	231 379		231 349	30	100,0
Menot	-1 718 567	-1 767 983		-1 722 637	-45 346	97,4
Netto	-1 484 549	-1 536 604		-1 491 288	-45 316	97,1

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuminen
Kuntalaiset käyttävät kirjastoa	Lainojen määrä	157 000 lainaa	161 745 lainaa
	Käyntien määrä	73 000 käyntiä	79 605 käyntiä
Autere –opisto myy opiston palveluja edelleen Ruovedelle	Kyllä/Ei	Yhteisessä sopimuksessa pysytään	Kyllä

SIVISTYSTOIMI YHTEENSÄ

Valtuuston sitovuustaso	TP2015	TA2016	Muutokset	Toteuma TP2016	Poikkeama	Tot %
Tulot	1 351 538	1 099 199	1 099 199	1 413 036	-313 837	128,5
Menot	-16 618 497	-17 063 701	-17 063 701	-16 566 800	-496 900	97,0
Netto	-15 266 959	-15 964 502	-15 964 502	-15 153 764	-810 737	94,9

4.3.1.8 TEKNISET PALVELUT

TEKNINEN HALLINTO -vastuualue

Teknisen hallinnon vastuualueeseen on kuulunut osavastuualueet (kustannuspaikat) *tekninen lautakunta* ja *tekninen toimisto*. Lisäksi teknisen lautakunnan alla toimivat myös liikuntapoliittinen neuvottelukunta ja tiejaosto, joka käsittelee yksityistieasioita. Tekninen johtaja eläköityi 1.4.2016. Uusi tekninen johtaja toimi aluksi viransijaisena 25.8.2015-31.3.2016. Teknisen johtajan lisäksi vastuualueen henkilökuntaan on kuulunut toimistos sihteeri.

Teknisen palvelukeskuksen henkilöstösuunnittelutyö, johon liittyvät olennaisesti mitoitukset, on ollut merkittävä tehtäväkokonaisuus koko vuoden ajan ja työ jatkuu edelleen vuoden 2018 loppuun asti. Ensimmäisessä vaiheessa valmistui henkilöstöselvitys, jonka pohjalta laadittiin toimenpideohjelma, mitä on toteutettu vuoden aikana. Uusi organisaatio astui voimaan 1.6.2016. Organisaatiouudistuksessa vastuu- ja osavastuualueet määriteltiin uudelleen. Valtuuston päätöksen mukaisesti tämä vuosi raportoidaan vielä vanhan organisaatorakenteen (vastuualueet ja kustannuspaikat) mukaisesti. Organisaation kehittäminen jatkuu edelleen.

TOIMINTA/TUNNUSLUVUT	TA 2016	Toteutunut 2016
Lautakunnan kokouksia [kpl]	12	16
Käsiteltyjä asioita [kpl]	150	104
Teknisen johtajan viranhaltijapäätöksiä [kpl]	50	72
Yleislaskuja [kpl]	950	871
Henkilöstö [hlö]	2	2

TEKNINEN HALLINTO

Valtuuston sitovuustaso	TP 2015	TA 2016	TA+muutos	Toteuma TP 2016	Poikkeama	Tot%
Tulot	23 252	12 000	12 000	12 327	-327	102,7
Menot	-307 686	-249 202	-287 911	-253 446	-34 464	88
Netto	-284 161	-237 202	-275 911	-241 119	-34 791	87,4

RAKENTAMIS- JA TEKNISET PALVELUT -vastuualue

Rakentamis- ja tekniset palvelut -vastuualueeseen kuuluivat kustannuspaikat 7111 Suunnittelu, 7112 Rakennuttaminen, 7113 Kaavatiet, 7115 Varasto ja sosiaalityöt ja 7117 Muut tehtävät. Rakentamis- ja tekniset palvelut vastuualueen henkilöstöresursseina on ollut maanrakennusmestari ja kiinteistömestari. 1.6.2016 tuli voimaan uusi vastuualue: Infrapalvelut. Infrapalveluihin kuuluvat kadut, puistot, satamat, yleiset alueet, metsät ja yksityistiet. Infrapalvelut -vastuualueen esimieheksi siirrettiin maanrakennusmestari ja tehtävänimike muutettiin infrapalvelupäälliköksi. Kunnossapitotyöntekijäksi kuluva vuonna valittiin uusi henkilö eläköityneen tilalle.

Pienten kunnossapitohankkeiden suunnittelutehtävät laadittiin kaupungin omana työnä ja isoimmat suunnittelutehtävät kilpailutettiin. Investointien toteuttaminen tapahtui lähinnä urakkakilpailujen pohjalta. Pienempiä hankkeita toteutettiin omana työnä sekä omajohtoisesti urakoiden. Hankkeiden ja hankintojen tarkempi erittely käy ilmi toimintakertomuksen investointiosasta.

Kaavateiden kunnossapidossa ei tapahtunut oleellista muutosta edellisiin vuosiin verrattuna.

Talvikunnossapito hoidettiin Mäntässä kaupungin omalla kalustolla ja ulkopuolisten urakoitsijoiden toimesta, Vilppulassa ja Kolhossa pääasiassa ulkopuolisten urakoitsijoiden toimesta. Kesäkunnossapito hoidettiin Mäntässä pääasiassa omalla kalustolla, Vilppulassa omalla kalustolla ja ulkopuolisten urakoitsijoiden toimesta, Kolhossa pääasiassa ulkopuolisten urakoitsijoiden toimesta kohteen etäisyydestä johtuen. Korvausvaatimuksia katujen kunnosta johtuen ei ole esitetty.

Katuvalojen yösammutuksia klo 00.00 - 04.00 välisenä aikana jatkettiin säästösyistä. Osittain säästöä tulee myös siitä, kun katuvalaisimia on vaihdettu vähemmän energiaa kuluttaviin. Katuvalopisteiden määrä on muuttunut tarkentuneiden laskelmien johdosta ja myös siitä, että saneerattaville kohteille tulee pääsääntöisesti aiempaa tiheämpään valaisimia, jotta päästään tiettyyn valaistusluokkaan. Lisäksi määrää on lisännyt uusien katuvalaistuksien rakentaminen kaduille, joilla ei ole ollut valaistusta. Katuvalaisimien uusimisien tavoitteisiin ei päästy taloudellisista syistä.

Muut tehtävät -kustannuspaikalle varattuja määrärahoja käytettiin muun muassa kaatopaikkojen velvoitetarkkailujen kustannuksiin ja maantäyttöpaikan ylläpitoon.

TOIMINTA/TUNNUSLUVUT	TA 2016	Toteutuminen 2016
Hoidettava tiestö [km]	102	102
Hoidettavat yksityistiet [km]	18	18
Aurattavat yksityistiet [km]	8	8
Erilliset kevyen liikenteen väylät [km]	20	20
Pintausaste [%]	62	62
Katuvalopisteet [kpl]	2 930	3054
Henkilöstö [hlö]	3	3

RAKENTAMIS- JA TEKNISET PALVELUT

Valtuuston sitovuustaso	TP 2015	TA 2016	TA+muutos	Toteuma TP 2016	Poikkeama	Tot%
Tulot	13 675	7 500	7 500	7 151	348	95,3
Menot	-828 134	-817 582	-817 582	-729 383	-88 198	89,2
Netto	-814 459	-810 082	-810 082	-722 232	-87 849	89,1

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Sähköenergian säästäminen katuvalojen yösammutuksilla ja katuvaloverkoston saneeraamisella	euro	30 000 €	20 000 €
Katuvaloverkoston saneeraaminen vuosina 2014-2018	Uusittu valaisin määrä	400 valaisinta/vuosi	80 (investointimäärärahan vähäisyys)
Telalahdentien perusparannus	Kyllä/ei	Valmis 2016	Kyllä (ilman päällystystä)

SIIVOUS- JA RUOKAPALVELUT -vastuualue

Siivous- ja ruokapalvelut on viime vuodet toiminut suurten muutosten myllerryksessä. Apuna on ollut osaava, joustava ja ammattitaitoinen henkilöstö. Siivous- ja ruokapalveluissa oli vuoden aikana kuntouttavan työtoiminnan ja työllisyysyksikön henkilöitä. Yksikön työntekijät ovat panostaneet heidän ohjaukseensa ja saaneet heistä suuren avun. Siivous- ja ruokapalvelut on mukana uuden päiväkodin suunnittelutoimikunnassa. Jäsenenä ovat ruokapalveluohjaaja ja siivous- ja ruokapalvelupäällikkö.

Yksiköiden pesu- ja puhdistusaineet ja pehmapaperit -sopimusta jatkettiin KL - hankintojen kanssa kaudelle 2016-2020. Siivous- ja ruokapalvelut ottaa entistä enemmän huomioon toiminnallisissa muutoksissa yhdistelmätyöntekijöiden käytön palveluiden tuottamisessa. Tulosvastuualueena siivous- ja ruokapalvelut on yhtenäinen. Vuonna 2016 ruokapalveluiden tulos oli sote- ja sivistyspuolen keittiöiden osalta miinuksella johtuen mm. Sarahelmen ruokapalveluiden perustamiskustannuksista, sijaistalutuksista ja Punatulkun patojen hankinnasta. Siivousyksikön tulos jäi miinukselle, mikä johtui suurista sijaistalutuksista ja arvioitua suuremmista vuokramenoista.

SIIVOUSKESKUS

Siivousyksikkö tuottaa puhtauspalveluja kaupungin eri hallintokunnille. Rakennusten ja kiinteistöjen siivouksella ja ylläpidolla luodaan viihtyisät ja turvalliset puitteet monenlaiseen toimintaan. Toiminnallisesti siivouskeskus saavutti asetetut tavoitteet.

Siivousyksikön uusia kohteita on kaupungin Pop-up toimisto vuoden 2017 loppuun. Toisen siivoustyönohjaajan, vastuualueena Vilppula ja Kolho, tehtäväkuvaa ja nimike muuttuivat elokuun alusta. Tehtäväkuvasta poistettiin lähiesimiehen tehtävät ja uusi tehtävänimike on siivouspalveluvastaava. Toisen siivoustyönohjaajan vastuualueena on Mänttä ja lähiesimiehen tehtävät koko yksikön osalta.

Siivouskeskuksessa on henkilötyövuosia 24,61, joka on jakaantunut seuraavasti:

- ½ hallinto
- 2 siivoustyönohjaajaa (elokuussa1)
- 21 siivoojaa (1oppisopimus)
- 4 yhdistelmätyöntekijää (26.14 %, 39.22 %, 73.86%, 50 %)

RUOKAPALVELUKESKUS

Ruokapalveluiden tavoitteet kustannustehokkaasta ja asiakaslähtöisestä toiminnasta saavutettiin. Suoritemäärät pysyivät samalla tasolla kuin edellisenä vuonna. Uusi hoivakoti Sarahelmi aloitti toimintansa 1.10.2016 ja ruokaa toimitetaan hoivakotiin Sarapihan keittiöstä. Toiminnan aloitus myöhästyi suunnitellusta, joka vaikutti arvioituun suoritemäärään. Sarapihan työsuojelutarkastus oli suunniteltu vuodelle 2015. Se tehtiin vuoden 2016 alussa remontin vuoksi. Punatulkun ja Sarapihan keittiöt toimittivat ateriapalvelut Mäntänvuoren Terveys Oy:lle. Toimitettava osuus on yli puolet ruokapalvelujen toiminnasta. Mänttä-Vilppula kuuluu elintarvikehankintarenkaaseen yhdessä Keuruun kaupungin kanssa. Sopimus on voimassa 2016 vuoden loppuun.

Ruokapalvelukeskuksessa oli henkilötyövuosia 30,54, joka jakaantuu seuraavasti:

- ½ hallinto
- 1 ruokapalveluohjaaja
- 1 ruokapalveluesimies
- 5 ruokapalveluvastaavaa
- 20 ruokapalvelutyöntekijää
- 4 osa-aikaista (0,78; 0,5; 0,5; 0,6)
- 4 yhdistelmätyöntekijää (0,5; 2 x 0,78; 0,22)

TOIMINTA/TUNNUSLUVUT	TA 2016	Toteutunut 2016
Siivottava pinta-ala [m ²]	41 200	41 200
Henkilöstö/siivousyksikkö [htv]	25,6	25,41
Suoritteet/vuosi, ruokapalveluyksikkö [kpl]	730 000	660 000
Henkilöstö, ruokapalv.yksikkö [htv]	30,5	30,5

SIIVOUS- JA RUOKAPALVELUT

Valtuuston sitovuustaso	TP 2015	TA 2016	TA+muutos	Toteuma TP 2016	Poikkeama	Tot%
Tulot	3 211 308	3 133 682	3 133 682	3 209 786	-79 104	102,4
Menot	-3 078 340	-3 026 389	-3 131 593	-3 127 643	-3 949	99,9
Netto	132 968	107 293	2 089	82 143	-80 053	3932,1

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Siivoustyön mitoituksen tarkistaminen ja uuden ohjelman hankinta	Kyllä/Ei	Lopullinen valmistuminen 2016	Kyllä
Palvelusopimuksien/kuvauksien laatiminen yhteistyötahojen kanssa ruoka- ja siivouspalveluissa	Kyllä/Ei	Valmis 2016-2017	Ei (jatkuu keväälle 2017)
Tehostetun palveluasumisyksikön ruokapalveluiden järjestäminen	Kyllä/Ei	Valmis 2016	Kyllä

KIINTEISTÖ- JA MITTAUSPALVELUT -vastuualue

Kiinteistö- ja mittauspalveluiden henkilöstöstä siirrettiin toinen maanmittausteknikko 1.6. lukien infrapalveluihin. Muutos oli osa teknisen palvelukeskuksen organisaatiomuutosta ja sen myötä siirtyivät yksityistieasiat ja kaupungin metsien hoito infrapalveluiden vastuualueelle. Kiinteistö- ja mittauspalveluiden tehtäviä hoitivat kesäkuun alusta lähtien maankäyttöinsinööri, paikkatietosuunnittelija, maanmittausteknikko sekä kartoittaja ja mittausmies. Kiinteistöinsinöörin tehtävistä vastaa Jämsän kaupungin kanssa tehdyn sopimuksen perusteella Jämsän kiinteistöinsinöörinä toimiva henkilö.

Kiinteistö- ja mittauspalveluiden vastuualueena ovat kaupunkimittaus ja maa- ja vesialueet. Tehtäväkokonaisuuksia ovat paikkatieto, maastomittaus, kiinteistönmuodostus Mäntän asemakaava-alueella, maaomaisuuden hankinta ja luovutus. Kaupungin tärkein paikkatietoaineisto on pohjakartta, jonka ylläpito on jatkuvaa uuden ja vanhan tiedon päivittämistä. Johtokartan tuottaminen ja näiden aineistojen ylläpito ja perusparannustyö hoidetaan kiinteistö- ja mittauspalveluissa. Maankäyttöinsinööri osallistuu kaupungin maapolitiikkaan ja on mukana mm. maankäyttötiimissä, jossa pohditaan maanpoliittisia asioita ja luodaan strategisia linjauksia. Yhteistyötä tehdään erityisesti kaavoituksen, rakennusvalvonnan ja Mäntän Kaukolämpö ja Vesihuolto Oy:n kanssa. Mäntän Kaukolämpö ja Vesihuolto Oy ostaa vastuualueelta johtokartan ylläpidon sekä mittauspalvelut.

KAUPUNKIMITTAUS

Mustanlahden asemakaavamuutosalueen korttelien 663, 664, 665 ja 666 tonttijaot/tonttijaon muutokset tulivat voimaan kesäkuussa. Tonttijaot koskivat kaikkiaan 16 tonttia. Yleisen alueen lohkomisia suoritettiin yksi, Joenniementie, ja tontinlohkomistoimituksia yksi. Tontin lohkomisella muodostettiin ns. tehtaan tontti. Kiinteistörekisterinpitäjän päätöksellä korjattiin kiinteistörekisterissä olevan kahden tontin sijaintivirhettä. Kaupungin maaomaisuuden arviointityö jatkui koko vuoden ja saatiin päätettäväksi loppuvuodesta. Kaupunkimittauksen henkilökunta osallistui yleiskaavan laatimistyöhön.

Kaupungin vuokra-alueiden vienti paikkatietojärjestelmään valmistui muutamia tarkistuksia lukuunottamatta. Tonttipörssin kehittäminen jatkuu. Pohjakartta-aineistosta tehtiin sopimuksia operaattoreiden kanssa. Pohjakartta-aineistoa myytiin yhteensä 4.424 ha alueelta ja opaskartta-aineistoa yhteensä 4600 ha alueelta.

Kunnallistekniikan rakentamisen suurimmat kohteet olivat Telalahdentien saneeraus ja Tammikankaan alueen putkistosaneeraus. Katuvalaistusta parannettiin Ratakadun ympäristössä ja Monhanrinteen alueella. Sähköverkon maakaapeloinnin yhteydessä on merkitty maastoon useita puistomuuntamon paikkoja. Näihin ja moniin muihin pienempiin kohteisiin kiinteistö- ja mittauspalvelut teki tarvittavat mittaukset.

MAA- JA VESIALUEET

Omakotitontin varauksia tehtiin yksi, joka oli Vilppulan Lampisenniemen alueelta. Rusinniemen alueella olevan tontin 508-1-118-12 osoitteessa Kotirannantie 2, tarjouskilpailun mukaisesta mynnistä tehtiin myös päätös. Tontin myyminen siirtyi seuraavan vuoden alkuun. Mustanlahden asemakaavamuutosalueen maankäyttö sopimukseen liittyvät aluevaihdot Finsilva Oyj:n kanssa allekirjoitettiin joulukuussa. Kaupunginhallitus teki myös päätöksen Hyytiäniemestä myytävän kiinteistön Kankaanpää II noin 7.5 ha:n suuruisen määräalueen myymisestä luonnonsuojelualueeksi. Kiinteistökauppoja tehtiin koko Mänttä-Vilppulan alueella lähes edellisen vuoden tavoin. Suurin osa kaupan kohteista oli Vilppulan alueella. Johtojen sijoituslupia haettiin edelleen aktiivisesti; lupapäätöksiä tehtiin 18.

METSÄT

Talousarviossa oli metsänmyyntituloa 60.000 €, mutta todelliset hakkuutulot olivat 242.000 €, koska sääolosuhteista johtuen edellisen vuoden pystyhakkuut siirtyivät vuodelle eteenpäin. Pystyhakkuuta tehtiin Vilppulan Huopioniemessä, Likasensuolla ja Kinnaskosken vieressä sekä Kolhon Loilanniemessä. Hankintahakkuuta tehtiin Vilppulassa vanhainkodin ympäristössä ja Kirkkotien varressa, Kolhon keskustassa Keuruuntien varressa sekä Mäntässä Telalahdentien varressa ja Isoniemen teollisuusalueella. Taimien istutusta tehtiin 6,3 hehtaarin alueelle. Kääntömätästystä tehtiin 11,2 hehtaarin alueelle seuraavan kesän istutuksia varten. Kaikki hankintahakkuut ja metsänhoitotyöt tehtiin ostopalveluina. Puistometsien raivaustöitä tehtiin Mäntän Mustalahden ja Vilppulan paloaseman välillä tienvierialueella.

YKSITYISTIET

Kunnossapitoavustuksia maksettiin 90 tiekunnalle yhteensä 97.433 €. Perusparantamisavustusta maksettiin Halikon tiekunnalle 1.363 €. Tiejaosto piti yhden tietöimituksen, jossa yhdistettiin Kolho-Salmelan ja Kurenniemen tiekunnat. Jatkettiin valmistelua eräiden yksityisteiden kunnossapidon siirtämiseksi kaupungilta tiekuntien tai tieosakkaiden vastuulle ja hoidettavaksi. Kuudelle kaupungin hoidossa olevalle tiekunnalle tehtiin uudet tieyksikkölaskelmat otettavaksi käyttöön myöhemmin pidettävien yksityistietöimituksien yhteydessä.

TOIMINTA/TUNNISLUVUT	TA 2016	Toteutunut 2016
Tontin lohkomistoimituksia [kpl]	6	4
Yleisen alueen lohkomistoimituksia [kpl]	15	1
Rasitetoimituksia [kpl]	1	0
Rakennusten maastoon merkitsemisiä [kpl]	20	25
Puuston myynti [m3]	1 800	3 700
Maa-alueet [ha]	1 410	1 410
Talous- ja puistometsiä [ha]	650	650
Vuokratut tontit yhteensä [kpl]	47	59
Henkilöstön määrä [hlö]	6	6 (5 1.6. lukien)
Kiinteistö- ja mittauspalveluiden viranhaltijapäätöksiä		70

KIINTEISTÖ- JA MITTAUSPALVELUT

Valtuuston sitovuustaso	TP 2015	TA 2016	TA+muutos	Toteuma TP 2016	Poikkeama	Tot%
Tulot	290 745	239 200	239 200	405 021	-165 821	169,3
Menot	-511 438	-544 946	-551 214	-552 614	1 400	100,2
Netto	-220 693	-305 746	-312 014	-147 592	-164 421	47,3

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Yleisten alueiden lohkomistoimitukset	Kyllä/ei	väh. 15 toimitusta 2016	Ei (toteutunut 1)
Yksityistieavustuskäytäntöjen uusiminen ja yhdenmukaistaminen	Kyllä/ei	Valmis 2016	Ei (yksiköinti valmis)
Mustanlahden asemakaava-alueen tonttijakojen ja toimituksien tekeminen	Kyllä/ei	Valmis 2016	Kyllä (tonttijaot) Ei (lohkomet; Vaihtokirja allekirjoitettiin 12/2016, jolloin lainhuudot ovat valmiit 2017)
Maapoliittisen ohjelman laatimista varten viedään aineistoja paikkatietojärjestelmään. Kaupungin paikkatietoaineistojen julkaisu ja käyttöönotto ArcGis Online –sovelluksessa.	Kyllä/ei	Väh. 4 aineistoa/vuosi	Kyllä (toteutui 6, joista osa Mäntän Kaukolämpö ja Vesihuolto Oy:lle ja osa Koskelantalot Oy:lle)

LIKUNTAPALVELUT -vastuualue

Toimintansa kesken vaalikauden aloittanut liikunnan asiantuntijaelin, liikuntapoliittinen neuvottelukunta kokoontui kuluneena vuonna neljä kertaa. Lisäksi neuvottelukunta järjesti yhden yleisötilaisuuden, joka oli avoin kaikille kuntalaisille.

Kaupunkikonserniin kuuluva Mäntän Jääareena Oy ja kaupunki ovat solmineet jäähallista hoitosopimuksen. Liikuntapaikkojen hoidon mitoitus on käynnissä. Organisaatiossa on kolme tehtävää täytetty määräaikailla työntekijöillä, kunnes resurssitarve on selvillä. Vilppulan Vankilan kanssa käynnistettiin yhteistyö, jonka

kautta 1-2 henkilöä on ns. projektiluonteisissa tehtävissä liikuntapalveluiden käytössä. Yksi vakituisista työntekijöistä on pitänyt säästövapaitaan 1.1.2016 – 31.3.2016 ja 1.11.2016 – 31.12.2016.

Liikuntapaikoilla hoito- ja kunnossapitotyöt jatkuivat suunnitelmien mukaisesti. Talvi oli jälleen lauha, ja varsinkin luonnonjäiden osalta käyttöaika jäi lyhyeksi. Pohjaslahdella jatkettiin hoitosopimusta kyläyhdistys Puhurin kanssa. Kolhossa Vihuri jatkoi hoitotöitään sopimuksen mukaan. Mäntänvuoren kentän toiminta on vakiintunut. Parkkivuoren urheilukenttä on ollut suljettuna remontin vuoksi. Yksi jalkapallon harjoituskenttä menee rakennettavan päiväkodin käyttöön.

Uimahallin kävijämäärä v. 2016 on vielä selvityksessä. Talouslukemien perusteella myynti on ollut koko lailla edellisten vuosien luokkaa. Uuden kulunvalvonnan kanssa on ollut syksyn aikana haasteita. Kahviota hoitanut kahvila Vellamo sanoi hoitosopimuksensa irti, ja se päättyy 28.2.2017. Kahden vakituisen henkilön lisäksi uimahallilla on ollut yksi sijainen hoitamassa uinninvalvojan tehtävää.

Uusi jäähalli avattiin 10.9.2015. Liikuntapalvelut myyvät hoitosopimukseen perustuen liikuntapaikkojen hoitajien resursseja Mäntän Jääareena Oy:lle.

TOIMINTA/TUNNUSLUVUT	TA 2016	Toteutunut 2016
Liikuntapaikkoja yht. [kpl]	81	81
Liikuntasalien määrä [kpl]	7	7
Hoidettavia latuja [km]	42 (+ jääladut)	37 (+ jääladut)
Uimahallin kävijämäärä [kpl]	50 000	44 000 (arvio)
Jäähallin kävijämäärä [kpl]	50 000	(ei mitata)
Henkilöstön lukumäärä [htv]	12,7	13,7

LIIKUNTAPALVELUT

Valtuuston sitovuustaso	TP 2015	TA 2016	TA+muutos	Toteuma TP 2016	Poikkeama	Tot%
Tulot	247 747	350 375	350 375	280 179	70 196	79,9
Menot	-1 493 430	-1 786 819	-1 786 819	-1 777 622	-9 196	99,4
Netto	-1 245 683	-1 436 444	-1 436 444	-1 497 443	61 000	104,2

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Uimahallin lipunmyyntijärjestelmän uusiminen	Kyllä/ei	Käyttöönotto valmis 2016	Ei (järjestelmä ei toimi oikein)
Kuntoratojen perusparannus, suunnitelma valmis 2015	Kyllä/ei	v:sta 2016 eteenpäin yksi rata/vuosi	Ei (rakennuttamisen organisointi ei ole onnistunut liikuntapaikkojen osalta; tekninen johtaja)
Uuden tilavarausjärjestelmän käyttöönotto	Kyllä/ei	Käyttöönotto valmis 2016	Ei

TILAPALVELUT -vastuualue

Tilapalvelut –vastuualueen rakenne muuttui organisaatiomuutoksen yhteydessä 1.6.2016. Vastuualueen esimiehenä toimii tilapalvelupäällikkö, jonka virka täytettiin kolmeksi kuukaudeksi syksyllä 2016. Viran

hoitaminen päättyi koeaikapurkuun, minkä jälkeen selvitettiin, olisiko tilapalvelupäällikön tehtävät voitu hoitaa ostopalveluna kaupunkikonsernin Koskelantalot Oy:ltä, missä oli kiinteistöpäällikön rekrytointi kesken. Lopulta Koskelantalot Oy ei rekrytoinut ketään ja päätettiin täyttää kaupungin tilapalvelupäällikön virka. Tekninen johtaja ja kiinteistömestari ovat hoitaneet toistaiseksi tilapalvelupäällikön tehtäviä. Kiinteistömestari on toiminut tilapalvelujen henkilöstön lähiesimiehenä.

Tilapalvelut vastaa kaupungin ja osittain kaupunkikonsernin kiinteistöistä ja rakennuksista; hallinto, hoito, kunnossapito ja rakennuttaminen. Tilapalvelut ostaa Koskelantalot Oy:ltä asuntojen vuokrauksen hallinnoinnin ja siihen liittyvät toimituspalvelut. Tilapalvelut on myynyt palveluja Mäntän aluesairaualalle, Mäntän Kaukolämpö ja Vesihuolto Oy:lle ja Koskelantalot Oy:lle.

Asunto-osakkeiden siirto kaupungilta Koskelantalot Oy:lle ei toteutunut suunnitellusti vuoden 2016 aikana. Osittain sen vuoksi taloudelliset tavoitteet eivät toteutuneet, koska osakkeiden vuokratuloja saatiin ja vastikkeita maksettiin suunniteltua enemmän. Lisäksi kunnassapitokustannukset kasvoivat budjetoitua suuremmiksi.

Puistot ja leikkipaikat –osavastuualue, joka sisältää puistot, torit, pihat, leikkipaikat ja venesatamat, siirtyi infrapalvelut vastuualueelle organisaatio uudistuksessa 1.6.2016. Toiminnassa on pyritty luomaan painopiste erityisesti kesäaikana keskustojen siisteyteen ja sen parantamiseen. Talvisin on toimittu normaaliin tapaan huolehtien kiinteistöjen ja piha-alueiden talvihoidosta. Torien ja venesatamien toiminnassa ei ole tapahtunut muutoksia.

TOIMINTA/TUNNUSLUVUT	TA 2016	Toteutunut 2016
Rakennusten lämmin tilavuus [m3]	253 070	262 476 *
Rakennusten lämmin pinta-ala [m2]	54 352	63 851 *
Henkilöstö [hlö]	17	19
* kaupungin kiinteistöt; kiinteistönhoidon mitoituksen yhteydessä ovat tiedot tarkentuneet, rakennusvalvonnan rekisterin mukaiset määrät		

TILAPALVELUT YHTEENSÄ

Valtuuston sitovuustaso	TP 2015	TA 2016	TA+muutos	Toteuma TP 2016	Poikkeama	Tot%
Tulot	4 135 467	3 851 029	3 851 029	4 091 421	-240 392	106,2
Menot	-3 642 804	-3 622 840	-4 004 012	-4 007 906	3 894	100,1
Netto	492 663	228 189	-152 983	83 515	-236 498	-54,5

TOIMINNALLISET TAVOITTEET			
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Avainjärjestelmän uusinta	Kyllä/ei	1 kiinteistö/vuosi	Kyllä
Leikkipaikkojen peruskorjaus/rakentaminen	Kyllä/ei	1 kpl/vuosi	Kyllä (toteutui yhteensä 4 kpl)
Kiinteistönhoidon mitoitus	Kyllä/ei	Valmis 2016	Ei (jatkuu keväällä 2017)

YMPÄRISTÖPALVELUT -vastuualue**PALO- JA PELASTUSTOIMI**

Palo- ja pelastustoimi kuuluu Tampereen aluepelastuslaitokseen ja siinä Pohjois-Pirkanmaan toimialueeseen. Kuntien maksuosuudet perustuvat asukaslukupohjaiseen kustannusjakoon. Vuoden 2016 maksuosuudesta saatiin palautusta 31.335 €, jolloin maksettu maksuosuus oli 717.485 €.

RAKENNUSVALVONTA

Rakentaminen Mänttä-Vilppulan kaupungissa on ollut tilivuotena lukumääräisesti hieman edellisiä vuosia matalammalla tasolla. Myönnettyistä uudisrakennusluvista oli 2 kpl omakotitaloja, 6 kpl vapaa-ajan asuntoja, päiväkotia ja muutamia maatalousrakennuksia. Loput uudisrakennukset olivat pieniä talousrakennuksia.

Rakennusvalvonnassa on toiminut kaksi päätoimista rakennustarkastajaa elokuun loppuun asti. Loppuvuonna on ollut yksi rakennustarkastaja ja kansliassa on ollut työkokeilussa ollut henkilö. Rakennustarkastajat ovat sijaistaneet toinen toisiaan, joten ulkopuolisia vuosilomasijaisia ei ole tarvittu. Rakennusvalvonta on jatkanut yhteistyötä Ruoveden ja Virtain rakennusvalvontojen kanssa. Merkittävin avaus on ollut yhteishankinnan valmistelu sähköiseen lupavalmistumiseen siirtymiseksi.

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO JA -SUOJELU

Keuruun, Jämsän, Mänttä-Vilppulan ja Virtain kaupunkien sekä Kuhmoisten ja Ruoveden kuntien yhteisen Keurusselän ympäristölautakunnan sekä Keuruun ja Mänttä-Vilppulan kaupunkien yhteisen Keurusselän ympäristönsuojelujaoston toiminta perustuu kuntien väliseen yhteistoimintasopimukseen. Yhteistoimintasopimuksen mukaisesti Keuruun kaupunki toimii lautakunnan, jaoston sekä niiden alaisen Keurusselän ympäristön- ja terveydensuojelutoimiston isäntäkuntana. Lautakunnan ja jaoston toiminta ja kustannusten jako on ollut yhteistoimintasopimuksessa sovittujen periaatteiden mukaista. Toimiston toiminnassa on painopisteenä ollut toiminnan yhdenmukaistaminen ja kehittäminen vastaamaan lainsäädännön vaatimuksia ja toiminnanharjoittajien tarpeita.

Vs. ympäristöterveyspäällikkö on osallistunut maakuntauudistuksen ympäristöterveydenhuollon ja alkoholihallinnon alatyöryhmän kokouksiin (Keski-Suomi) sekä ympäristöterveystarkastajat (1 hlö Keski-Suomi) (2 hlö Pirkanmaa) terveydensuojelun sektorityöryhmän kokouksiin. Eläinlääkintähuollon kokouksiin ovat osallistuneet yksi henkilö (Keski-Suomi) ja yksi henkilö (Pirkanmaa). Keurusselän yhteistoiminta-alue on täten ollut maakuntauudistustyössä erittäin näkyvästi mukana.

Keurusselän ympäristölautakunta piti vuoden aikana kolme kokousta. Pykälä vuodelle kertyi 27. Hallinnollisten asioiden lisäksi keskeisiä asioita olivat mm. eläinlääkäriklinikoiden klinikkamaksut.. Keurusselän ympäristönsuojelujaosto kokoontui 8 kertaa. Pykälä vuodelle kertyi 78. Keskeisiä asioita olivat ympäristö- ja maa-ainesluvista päättäminen, lausuntojen ja vastineiden antaminen eri viranomaisille sekä ympäristönsuojelu- ja maa-aineslupa- ja valvontaviranomaisen taksojen päivitys vastaamaan muuttunutta lainsäädäntöä. Lisäksi Mänttä-Vilppulan toimipisteeseen valittiin uusi ympäristönsuojelusihteeri virasta irtisanoutuneen tilalle.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Ympäristönsuojelun maksullisen valvonnan valvontaohjeen laatiminen	kyllä/ei	Yhteinen valvontaohje on käytössä vuoden 2016 loppuun mennessä.	kyllä

TOIMINTA/TUNNUSLUVUT	TA 2016	Toteutunut 2016
Myönnetty rakennus- ja toimenpideluvat [kpl]	200	219
Muut lupapäätökset [kpl]	280	155
Tehdyt rakennuskatselmukset [kpl]	550	498
Henkilöstön määrä [hlö]	2	2

YMPÄRISTÖPALVELUT YHTEENSÄ

	TP 2015	TA 2016	TA+muutos	Toteuma TP 2016	Poikkeama	Tot%
Tulot	82 597	56 500	56 500	64 041	-7 541	113,3
Menot	-1 199 581	-1 231 947	-1 231 947	-1 112 247	-119 699	90,2
Netto	-1 116 983	-1 175 447	-1 175 447	-1 048 206	-127 240	89,1

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoitetaso	Toteutuma
Tekemättömien lopputarkastusten vähentäminen	%	95% tehty vuoden 2016 aikana	Toteutunut
Lupapäätösten käsittely	Käsittelyaika	Maks.3 viikkoa	Toteutunut

TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ

	TP 2015	TA 2016	TA+muutos	Toteutuma TP 2016	Poikkeama	Tot%
Tulot	8 005 067	7 650 286	7 650 286	8 069 927	-419 641	105,4
Menot	-11 061 416	-11 279 725	-11 811 078	-11 560 863	-250 214	97,8
Netto	-3 056 348	-3 629 439	-4 160 792	-3 490 936	-669 855	83,9

KAUPUNGIN KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ

	TP 2015	TA 2016	TA+muutos	TP 2016	Poikkeama	Tot%
Tulot	25 638 501	25 958 266	25 958 266	26 756 714	267 741	100,3
Menot	-89 919 399	-91 554 389	-92 593 171	-92 860 912	-530 707	99,2
Netto	-64 280 898	-65 596 123	-66 634 905	-66 104 197	262 966	99,2

4.3.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tuloslaskelman toteutumista talousarvioon nähden seurataan osavuositarkastuksissa neljännesvuosittain. Raportissa on tuloslaskelman toteumavertailu talousarvioon nähden kullekin neljännesvuodelle. Lisäksi esitetään vertailuvuosina edelliset kaksi viimeistä vuotta.

Tuloslaskelmaosassa seurataan myös verotulojen ja valtionosuuksien toteutumista sekä talousarvioon että edellisvuosiin nähden.

Rahoituserissä seurataan korkokustannusten toteutumista.

ulk/sis, Juupajoki mukana	TA 2016	Muutokset	MU TA2016	Toteuma	Poikkeama
Toimintatulot	25 958 266		25 958 266	26 756 714	798 448
Myyntitulot	12 752 627		12 752 627	14 764 681	2 012 054
Maksutuotot	8 718 230		8 718 230	5 664 389	-3 053 841
Tuet ja avustukset	626 900		626 900	1 543 973	917 073
Muut toimintatulot	3 860 509		3 860 509	4 783 671	923 162
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintamenot	-91 554 389	-1 038 782	92 593 171	-92 860 912	-267 741
Henkilöstömenot	-18 912 107	-84 223	-18 996 330	-19 501 063	501 733
Palvelujen ostot	-63 343 678	-430 120	-63 773 798	-58 070 715	5 703 083
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 308 459	-94 875	-4 403 334	-5 711 134	-1 307 800
Avustukset muille	-1 259 213		-1 259 213	-4 930 252	-3 671 039
Muut toimintamenot	-3 730 932	-429 564	-4 160 496	-4 647 747	-487 251
Toimintakate	65 596 123	-1 038 782	-66 634 905	-66 104 198	530 707
Verotulot	41 750 000		41 750 000	40 518 862	-1 231 138
Valtionosuudet	26 230 000		26 230 000	26 612 556	382 556
Rahoitustulot ja -menot:					
Korkotuotot	185 658		185 658	144 716	40 942
Korkotulot muilta					
Muut rahoitustulot	153 128		153 128	1 782 731	1 629 603
Korkomenot	-450 000		-450 000	-297 368	152 632
Muut rahoitusmenot	-11 880		-11 880	-8 232	3 647
Vuosikate	2 260 783	-1 038 782	1 222 001	2 649 067	1 427 066
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitel. mukaiset poistot	-2 244 933		-2 244 933	-2 624 529	-347 875
Arvonalentumiset				-31 721	
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tulot					
Satunnaiset menot					
Tilikauden tulos	15 850	-1 038 782	-1 022 932	24 537	1 047 469
Poistoeron lis (-) tai väh (+)	4 150		4 150	4 150	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	20 000	-1 038 782	-1 018 782	28 687	1 047 469

Verotulojen erittely	TA2016	muutos	MU TA2015	TOTEUMA	POIKKEAMA
Kunnan tulovero	37 650 000		37 650 000	36 200 605	1 449 394
Osuus yhteisöveron tuotosta	1200 000		1 200 000	1 421 911	-221 911
Kiinteistövero	2 900 000		2 900 000	2 896 345	3 655
Muut verotulot					
Yhteensä	41 750 000		41 750 000	40 518 861	1 231 138

Tuloveroprosentti	vero %	efektiivinen vero %	Verotettava tulo	muutos
*ennakkotieto				
1998	18,20	15,06	136 412	
1999	18,20	14,83	135 821	-0,4
2000	18,40	15,02	140 373	3,4
2001	18,40	14,96	144 481	2,9
2002	18,90	15,24	147 058	1,8
2003	18,90	15,05	148 460	1,0
2004	19,10	14,86	148 169	-0,2
2005	19,30	14,93	148 659	0,3
2006	19,60	15,24	152 855	2,8
2007	20,20	15,94	160 740	5,2
2008	20,30	15,97	168 062	4,6
2009	20,00	15,31	164 120	-2,3
2010	20,50	15,32	160 640	-2,1
2011	20,50	15,24	162 956	1,4
2012	21,00	15,46	165 500	1,6
2013	22,00	16,28	166 633	0,7
2014*	22,00	16,24	168 660	1,2
2015*	22,00	16,14	167 925	-0,4

Valtionosuuksien erittely	TA2016	muutos	MU TA2016	TOTEUMA	POIKKEAMA
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	27 950 000		27 846 843	27 846 843	103 157
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet	-1 720 000		-1 750 000	-1 234 287	-485 713
Valtionosuudet yhteensä	26 230 000		26 230 000	26 612 556	382 556

4.3.3 Investointien toteutuminen

INFRA

Katujen päällystyksiä tehtiin Mäntässä Tehtaankadulla, Sillanpäänkadulla, Kuoppanotkonkadulla ja Virtasalmenttiellä.

Mäntän Ratakadun ja sen ympäristöön rakennettiin uusi katuvalaistus, sekä Monhanrinteellä saneerattiin osa alueen katuvalaistuksesta. Katuvalaistukset saneerattiin yhteishankkeena Pohjois-Hämeen Puhelin Oy:n ja Elenia Oy:n kanssa heidän uusiessa omia kaapeliverkkojaan.

Mäntän Miinanpellonkadun, Niittykadun ja Vilppulan Ritvalankadun saneerauksen suunnittelu aloitettiin. Mäntässä saneerattiin Telalahdentie ja Virkamiehenkatu sekä aloitettiin Vilppulan Syrjätien saneeraus, joka valmistuu kesällä 2017. Uudelle lentokonekoululle rakennettiin Sassissa uusi tieyhteys. Mäntän Tammikankaalle rakennettiin hulevesiverkostoa. Vilppulan urheilukentän juoksusuoran saneeraus aloitettiin, valmistuu kesällä 2017. Mäntänvuoreen rakennettiin uusi hiihtosilta. Vilppulan Pukinlammen takaosaan rakennettiin pitkospuut. Levähdyspenkkejä hankittiin 10 kpl mutta asennus jäi kesälle 2017. Vilppulan Keskuskadun jouluvalot uusittiin. Vilppulankosken koululle rakennettiin juoksusuora ja alueen valaistusta lisättiin. Vilppulan matonpesupaikan rakentaminen Vilppulan satamaan aloitettiin, valmistuu 2017. Leikkipaikkoja saneerattiin 4 kpl. Mäntän Savosenmäen saattoliikenteen järjestelyjen suunnittelua jatkettiin edelleen ja senioripuistojen (2 kpl) suunnittelu aloitettiin, mutta rakentaminen ei toteutunut.

TALONRAKENNUS

Vanhainkoti Punatulkun osastojen saneeraus valmistui. Mäntän 60 paikkanen hoivakoti, Sarahelmi, valmistui elokuussa. Uuden päiväkodin rakentaminen alkoi lokakuussa. Sarapihan kiinteistö pysäköistijärjestelyt –projekti on luonnossuunnitteluvaiheessa ja jatkuu vuonna 2017. Koskelan kivikoulun ilmanvaihto rakennettiin kesällä. Parkkivuoren urheilutalon perusparannuksesta valmistuivat luonnossuunnitelmat ja alustavat kustannusarviot. Hankesuunnitelma laaditaan vuoden 2017 aikana. Kiinteistönhoidon mitoitus ei valmistunut vuoden 2016 aikana ja työ jatkuu alkuvuoden 2017.

KESKUSTOJEN KEHITTÄMINEN

Opastusjärjestelmän kehittämistä jatkettiin asentamalla ja suunnittelemalla uusia opasteita. Mäntän keskusta-alueen yleissuunnitelman päivittäminen ja toteuttamissuunnitelman laatiminen –projekti valmistui keväällä. Vilppulan Keskuskadun kehittämisestä käytiin yhteistyöneuvottelu ELY-keskuksen kanssa, jossa todettiin, että toteutusaikataulu on aikaisintaan vuonna 2019.

IRTAIN KÄYTTÖOMAISUUS

Puisto-osastolle hankittiin uusi jatkohytillinen lava-auto ilman nosturia ja päältä ajettava ruohonleikkuri. Katujen kunnossapitoon hankittiin uusi taajamakone. Liikuntapalvelut hankkivat uuden työkonen. Liikuntapalvelut hankkivat uuden kassa- ja lipunmyyntijärjestelmän uimahallille. Tietohallinto toteutti sähköpostijärjestelmän, Office-lisenssien ja Dynasty-järjestelmän hankinnat.

INVESTOINTIHANKE [1000 €]	Kust. arvio	Ed. vuodet	TA2016	Muutos	TA+ muutos	Toteum 2016	Poik- keama
INFRA							
Katujen perusparannus	920		920		920	381	
Telalahdentie välillä	350		350		350	204	-146
Virkamiehenkatu välillä Koskelankatu -	230		230		230	129	-101
Syrjätie, sis. pääll.	600		300		300	47	-253
Ritvalankatu	500		40		40	1	-39
Päällystys- ja pienet korjaustyöt	200		180		180	172	-8
Katuvalaistus	200		150		150	78	-72
Miinanpellonkatu, Niittykatu ja	650		50		50	8	-42
Sassin alue	350		50		50	35	-15
Tammikankaan hulevesiverkosto	150		150		150	120	-30
Hv- ja jv-verkoston eriyttäminen	50		50		50	0	-50
Savosenmäen koulun saattoliikenne	110		110		110	3	-107
Parkkivuoren urheilukentän juoksuradan			460		427	84	-375
-rahoitusosuus			-110	-77	-33	-33	
Mäntävuoren hiihtosilta	80		80		80	72	-8
Puisto- ja viheralueiden rakentaminen	115		115		115	14	-101
Pukinlammen ympäristön parantam.	15		15			14	-
Vlankosken koulun lähiliikuntapaikka						19	
- rahoitusavustus						-6	
Muut kohteet	100		100		100		-100
Pienet kohteet			255			93	
Liikenneturvallisuuden parantaminen	20		20		20	0	-20
Levähdyspenkkien asentaminen	20		20		20	9	-11
Vilppulan jouluvalot, valaisimet	20		20		20	11	-9
Vilppulankosken koulun juoksus. ja	25		25		25	9	-16
Kuntoratojen perusparannus	30		30		30	2	-28
Reitistöhanke	10		10		10	0	-10
Liikunta-alueiden pienet korjaustyöt	20		20		20	0	-20
Senioripuistot (2 kpl)	55		5		5	0	5
Matonpesupaikkojen saneeraus	20		20		20	12	-18
Leikki paikkojen rakentaminen	50		50		50	27	-23
Muut kohteet	35		35		35	27	-13
mm. P-lahden puhdistamo							
-rahoitusosuus puhdistamoon						-4	
YHTEENSÄ	2570		2570	-77	2493	1040	
TALONRAKENNUS							
Mäntän hoivakoti	7700	3725	2 600	1343	3943	3327	-615
- rahoitusosuus		-1315	-1178	-1314	1 179	-1178	
Mäntän hoivakoti netto		2410	107	2763	2764	2148	-615
Sarapihan paikoitusalueet ja	100		100		100	1	-99
Uusi päiväkot	4200		3000		3000	2092	-908
Sarapuiston päiväkodin saneeraus	320		20		20	0	-20
Kaupungintalon saneeraus	1040		40		0	0	-40

Kaupungintalon sisustaminen (2016: kh1)	75		75		75	44	-31
Punatulkun osastojen jatkosaneeraus	400	335	100		100	115	15
Kolhon terveystal. julkisivun ja	100		100		100	2	-98
Koskelan kivikoulun ilmanvaihdon	250		250		250	164	-86
Kiinteistön hoidon mitoitus	20		20		20	19	-1
Kolhon koulun luokkatilojen saneeraus	390		10		10	0	-10
Parkkivuoren urheilutalon saneeraus	520		20		20	6	-14
Uimahallin ilmanvaihdon saneeraus							
Sote-muutokset						21	
Pienet kohteet	425		425		425	193	
Julkisten rakennusten peruseräparannus	95		95		95	0	-95
Vanhustentalojen asuntojen	50		50		50	59	9
Avainjärjestelmän uusiminen	50		50		50	41	-9
Vanhustentalojen pihojen	75		75		75	0	-75
Vilpunk. ja Harjuk. vanhustentalojen	30		30		30	48	18
Kompustalon matalan osan katto	15		15		15	11	-5
Kaupungintalon lämmönjakohuoneen	10		10		10	1	-9
Vilpunkatu 10 lämmönjakohuoneen	10		10		10	0	-10
Mäntän paloaseman saneeraus	20		20		20	4	-16
Kolhon palloiluhallin vesijohtojen	20		20		20	0	-20
Kirjaston sisääntuloaulan sisustus	15		15		15	24	9
muut kohteet	35		35		35	5	-31
YHTEENSÄ			4267			4805	

KESKUSTOJEN KEHITTÄMINEN

Kaupungin opastusjärjestelmä	25		25		25	27	2
Mäntän keskusta-alueen kehittäminen,	180		130		130	95	35
Seppälän puistotie							
Mäntän kirkkotorin alue							
Vilppulan keskuskatu	850		50		0	0	-50
Keskustojen kehittäminen yhteensä			205			122	
IRTAIN KÄYTTÖOMAISUUS							
Taidehankinnat	50		50		50	18	-32
Vilppulankosken päiväkodin kalusto	18		18		18	15	-3
Liikuntapaikkojen työkone	45		45		45	45	0
Liikuntatoimen välineistö	30		30		30	30	0
Ruohonleikkuri	25		25		25	19	6
Puisto-osaston auto, lava, nosturi	50		50	8	58	57	-1
Taajamakone (vaihto)	180		180	-8	172	152	-20
Ruokahuollon kalustohankintoja	30		30		30	21	-9
Irtain käyttöomaisuus yhteensä			428			357	
MUU KÄYTTÖOMAISUUS							
Liikuntatoimen kassa- ja	15		15		15	15	0
Sähköpostijärjestelmä ja Office-lisenssit	140		140		140	109	-31
Panda työasema/verkonreuna	50				50	31	-19
Dynasty uuden version käyttöönotto	20				20	9	-11
Vesihuoltoavustukset (myönnettyt)	50		50		50	5	-45

Vesihuoltoavustukset (uudet)	10		10		10	0	-10
YHTEENSÄ			285			169	

KIINTEÄ OMAISUUS

Maa-alueiden osto	170		170	170	170	3	-167
- Maa-alueiden myynti						2	
YHTEENSÄ			170		170	1	169

OSAKKEET JA OSUUDET

As. osakkeiden rahastokirjaukset						10	
Käyttöomaisuuden myynti						-547	
Koy Vilppulan Kojair						373	
Koy Kolhon Teollisuustalo						126	
As Oy Paanalehto						48	
YHTEENSÄ						537	

INVESTOINNIT YHTEENSÄ

Tulot			2613	-1391	1222	1763	
Menot			10418	-1342	11760	7721	
Netto			-7805	-2734	-10 539	-5958	

4.3.4 Rahoitusosan toteutuminen

	TA2016	TA-mu	TA+mu	toteuma	poikkeama
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	2 260 783	-1 038 82	1222 001	2 649 066	-1 427 065
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät	-135 000	206 000	71 000	158 530	- 87 530
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-10 418 000	-1 342 505	-11 760 505	-7 720 891	-4 039 613
Rahoitusos. Investointimenoih.	2 613 000	-1 391 000	1 222 000	1 222 033	-33
Pysyvien vast. hyöd. luov.tulot			175 000	28 062	-146 938
Käyttöomaisuuden luovutusvoitot	135 0000	-206 000	-71 000	382 392	-453 392
Toiminnan ja invest. rahavirta	-5 544 217	-3 772 287	-9 316 504	-3 308 868	-6 007 635
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset					
Antolainasaami. vähennykset				93 333	
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000 000			22 131 570	
Pitkäaikais. lainojen vähennys	- 2 164 372			-7 657 170	
Lyhytaikais. lainojen muutos	2 000 000			-8 007 203	
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiant. varojen ja po muutoks.				45 378	
Vaihto-omaisuuden muutos					
Saamisten muutos				-1 551 449	
Korottomien velkojen muutos				710 011	
Rahoituksen rahavirta	4 835 628			5 764 470	
Rahavarojen muutos	-708 589			2 455 602	
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12.	531 193			2 733 715	
Rahavarat 1.1.	1 240 082			278 112	

4.3.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

VASTUUALUE

Bruttomenot (määrärahojen sitovuustaso)

	TA2016	TA+mu	Toteuma TP2016	Poikkeama
Kaupunginvaltuusto	111 826,00	111 826,00	107 511,61	-4 314,39
Vaalit			384,79	384,79
Tilintarkastus	30 033,00	30 033,00	26 794,48	-3 238,52
Yleishallinto	833 724,00	1 141 288,00	1 147 099,36	5 811,36
Elinkeinot, matkailu ja markkinointi	880 280,00	1 014 280,00	987 393,57	-26 886,43
Kaavoituspalvelut	323 008,00	323 008,00	237 747,05	-85 260,95
Joukkoliikenne	184 965,00	184 965,00	143 203,90	-41 761,10
Työllisyyspalvelut	1 538 383,00	1 538 383,00	1 448 517,59	-89 865,41
Toimistopalvelut	242 470,00	257 353,00	247 080,90	-10 272,10
Henkilöstöpalvelut	709 166,00	743 373,00	747 494,17	4 121,17
Talouspalvelut	684 004,00	684 004,00	666 536,95	-17 467,05
Tietohallintopalvelut	319 593,00	325 048,00	321 943,68	-3 104,32
Turvapaikanhakijat	2 024 615,00	2 024 615,00	1 956 145,23	-68 469,77
Sosiaali- ja terveystoimen palvelut	47 050 000,00	47 050 000,00	48 206 647,00	1 156 647,00
Sivistystoimen hallinto	221 951,00	221 951,00	218 360,94	-3 590,06
Varhaiskasvatus	4 179 870,00	4 179 870,00	3 897 059,84	-282 810,16
Peruskoulutus	9 510 433,00	9 510 433,00	9 407 432,30	-103 000,70
Lukiokoulutus	1 174 564,00	1 174 564,00	1 122 986,51	-51 577,49
Tuki- ja ostopalvelut	208 900,00	208 900,00	198 324,11	-10 575,89
Muut sivistys- ja opetuspalvelut	1 570 242,00	1 570 242,00	1 536 599,49	-33 642,51
Nuorisotoimi	197 741,00	197 741,00	186 037,68	-11 703,32
Tekninen hallinto	207 202,00	245 911,00	206 768,11	-39 142,89
Rakentamis- ja tekniset palvelut	812 582,00	812 582,00	725 429,11	-87 152,89
Siivous- ja ruokapalvelut	3 026 389,00	3 131 593,00	3 127 643,54	-3 949,46
Kiinteistö- ja mittauspalvelut	544 946,00	551 214,00	552 614,13	1 400,13
Liikuntapalvelut	1 786 819,00	1 786 819,00	1 777 622,55	-9 196,45
Tilapalvelut	3 622 840,00	4 004 012,00	4 007 906,36	3 894,36
Ympäristöpalvelut	1 231 947,00	1 231 947,00	1 112 247,25	-119 699,75

5 Tilinpäätöslaskelmat

5.1 Tilinpäätöslaskelmia koskevat säännökset ja ohjeet

Tilinpäätöslaskelmia ovat tuloslaskelma, rahoituslaskelma, tase, konsernituloslaskelma ja -tase sekä konsernin rahoituslaskelma. Tilinpäätöslaskelmien laatimisessa sovelletaan kirjanpitolakia ja -asetusta kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeiden ja laskelmakaavojen mukaisesti.

Kustakin tuloslaskelman ja taseen erästä on esitettävä vastaava tieto viimeistä edelliseltä tilikaudelta (vertailutieto). Jos tuloslaskelman tai taseen erittelyä on muutettu, on vertailutietoa mahdollisuuksien mukaan oikaistava. Samoin on meneteltävä, jos vertailutieto ei muun syyn takia ole käyttökelpoinen (KPL 3:1.2). Vastaavaa vertailutiedon esittämistapaa noudatetaan myös rahoituslaskelman ja konsernituloslaskelman ja –taseen sekä konsernin rahoituslaskelman esittämisessä.

Tilinpäätöslaskelmien esittämistapaa ei saa muuttaa, ellei siihen ole erityistä syytä (KPA 1: 8 §, 3: 1.1 §). Laskelmat on laadittava kaavoja yksityiskohtaisempina, jos se on tarpeen tilikauden tuloksen muodostumiseen vaikuttaneiden tekijöiden tai tase-erien selventämiseksi (KPA 1: 9 §).

Tuloslaskelmassa on ilmoitettava tuotto- ja kuluerät erikseen niitä toisistaan vähentämättä, jollei tuoton ja kulun yhdistäminen yhdeksi eräksi ole perusteltua oikean ja riittävän kuvan antamiseksi (KPA 1: 10.1 §).

Milloin kunnalla on saaminen siltä, jolle se on itse velkaa, on saaminen ja velka ilmoitettava taseessa erikseen. Myös muut tase-erät on ilmoitettava toisistaan vähentämättä, jollei vähentäminen ole perusteltua oikean ja riittävän kuvan antamiseksi (KPA 1:10.2§).

Jos yksittäisen nimikkeen kohdalle ei tule lukua tilikaudelta ja edeltävältä tilikaudelta, se on jätettävä pois tuloslaskelmasta, rahoituslaskelmasta tai taseesta. Tasekaava voidaan esittää ilman kirjain- ja numerotunnisteita (KPA 1:11.3 §). [19.3.2013] Tuloslaskelma ja tase laaditaan sentin tarkkuudella. Rahoituslaskelma, konsernituloslaskelma ja -tase sekä konsernin rahoituslaskelma voidaan esittää myös tuhansin euroin.

Liikelaitoksen ja muun taseyksikön yhdistely tilinpäätöslaskelmiin

Liikelaitoksen ja muun taseyksikön tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja tase yhdistellään kunnan vastaaviin tilinpäätöslaskelmiin rivi riviltä. Yhdistelystä ja ennen yhdistelyä tehtävistä sisäisten erien eliminoinnista on kuntajaosto antanut ohjeen.

5.2 Tuloslaskelma (ulkoinen sis. Juupajoki)

	2016	2015
Toimintatuotot		
Myyntituotot	11 739 895,78	10 676 620,28
Maksutuotot	5 664 388,85	5 483 627,53
Tuet ja avustukset	1 543 973,07	1 601 505,21
Muut tuotot	1 580 975,24	1 598 734,30
Toimintatuotot yhteensä	20 529 232,94	19 360 487,32
Henkilöstökulut	-19 501 063,19	-19 555 560,32
Palkat ja palkkiot	-13 829 285,57	-13 748 141,03
Henkilösivukulut	-5 671 777,62	-5 807 419,29
Eläkekulut	-4 831 504,96	-5 050 228,25
Muut henkilösivukulut	-840 272,66	-757 191,04
Palvelujen ostot	-55 994 301,70	-53 492 256,83
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 793 690,16	-4 712 392,72
Avustukset	-4 901 224,67	-4 612 547,99
Muut toimintakulut	-1 443 150,87	-1 268 627,43
Toimintakulut yhteensä	-86 633 430,59	-83 641 385,29
Toimintakate	-66 104 197,65	-64 280 897,97
Verotulot	40 518 861,77	41 717 869,93
Valtionosuudet	26 612 556,00	25 371 219,00
Rahoitustuotot ja -kulut	1 621 846,52	82 581,77
Korkotuotot	144 715,72	98 342,71
Muut rahoitustuotot	1 782 731,37	280 519,77
Korkokulut	-297 368,06	-287 227,53
Muut rahoituskulut	-8 232,51	-9 053,18
Vuosikate	2 649 066,64	2 890 772,73
Poistot ja arvonalentumiset yht	-2 624 529,55	-2 344 559,89
Tilikauden tulos	24 537,09	546 212,84
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)	4 150,00	4 150,00
Tilikauden ylijäämä+/alijäämä-	28 687,09	550 362,84

Tuloslaskelma 2016 (ulkoinen , kaupunki)

	2016	2015
Toimintatuotot		
Myyntituotot	5 227 296,50	4 364 941,15
Maksutuotot	4 942 883,66	4 815 025,69
Tuet ja avustukset	1 451 306,23	1 506 708,16
Muut tuotot	1 544 899,42	1 545 701,45
Toimintatuotot yhteensä	13 166 385,81	12 232 376,45
Henkilöstökulut	-19 401 833,00	-19 449 317,06
Palkat ja palkkiot	-13 760 680,02	-13 675 831,33
Henkilösivukulut	-5 641 152,98	-5 773 485,73
Eläkekulut	-4 806 780,71	-5 022 234,67
Muut henkilösivukulut	-834 372,27	-751 251,06
Palvelujen ostot	-49 398 994,22	-47 219 683,41
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 619 425,73	-4 528 008,35
Avustukset	-4 409 454,97	-4 049 346,29
Muut toimintakulut	-1 440 875,54	-1 266 919,31
Toimintakulut yhteensä	-79 270 583,46	-76 513 274,42
Toimintakate	-66 104 197,65	-64 280 897,97
Verotulot	40 518 861,77	41 717 869,93
Valtionosuudet	26 612 556,00	25 371 219,00
Rahoitustuotot ja -kulut	1 621 846,52	82 581,77
Korkotuotot	144 715,72	98 342,71
Muut rahoitustuotot	1 782 731,37	280 519,77
Korkokulut	-297 368,06	-287 227,53
Muut rahoituskulut	-8 232,51	-9 053,18
Vuosikate	2 649 066,64	2 890 772,73
Poistot ja arvonalentumiset yht	-2 624 529,55	-2 344 559,89
Tilikauden tulos	24 537,09	546 212,84
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)	4 150,00	4 150,00
Tilikauden ylijäämä+/alijäämä-	28 687,09	550 362,84

5.3 Rahoituslaskelma

	2016	2015
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 649 066,64	2 890 772,73
Tulorahoituksen korjauserät	158 530,65	-28 061,71
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-7 720 891,22	-9 965 391,17
Rahoitusosuudet inves.menoihin	1 222 033,00	1 378 773,07
Pysyvien vast. hyöd luovutust.	540 923 ,55	28 061,71
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	-158 530,65	44 435,02
Toiminnan ja invest. rahavirta	-3 308 868,03	-5 651 410,35
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		-862 598,95
Antolainasaamisten vähennykset	93 333,17	
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	22 131 570,96	12 500 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 664 373,06	-2 300 000,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-8 000 000,00	-504 015,34
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalm. muutokset		
Toimeksiant. Varojen ja po muutokset	45 378,33	-157 250,00
Saamisten muutos	-1 551 449,88	-1 522 090,83
Korottomien velkojen muutos	-710 011,40	-2 681 659,35
Rahoituksen rahavirta	5 764 470,92	
Rahavarojen muutos	2 455 602,89	-1 179 024,82
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.2016	2 733 715,40	278 112,51

5.4 Tase

VASTAAVAA	2016	2015
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	241 084,92	349 076,20
Muut pitkävaikutteiset menot	292 293,48	330 628,74
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	5 797 041,67	4 379 159,49
Rakennukset	23 574 111,21	18 192 287,66
Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 075 575,06	8 511 224,15
Koneet ja kalusto	799 557,57	700 889,34
Muut aineelliset hyödykkeet	100 220,46	82 537,72
Ennakkom. ja keskeneräiset hankinnat	2 587 147,43	4 602 524,39
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	15 604 575,09	17 739 806,48
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Muut lainasaamiset	15 423 485,62	15 516 818,79
Muut saamiset	146 393,59	146 393,59
PYSYVÄT VASTAAVAT	73 641 486,10	70 551 346,55
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot		3 415,55
Lahjoitusrahastojen varat	147,08	205,91
Muut toimeksiantojen varat		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset		
Lainasaamiset	156 626,05	16 626,05
Muut saamiset		
Siirtosaamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	3 509 729,12	1 920 921,73
Lainasaamiset	830 000	930 000,00
Muut saamiset	1 396 624,53	1 358 785,87
Siirtosaamiset	3 051 654,32	3 166 850,49
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	35 271,12	74 374,81
Rahat ja pankkisaamiset	2 698 444,28	203 737,70
VAIHTUVAT VASTAAVAT	11 678 349,42	7 671 296,65
VASTAAVAA	85 319 982,60	78 226 264,66

VASTATTAVAA	2016	2015
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	35 388 425,11	35 388 425,11
Arvonkorotusrahasto		442 104,84
Muut omat rahastot		
Edellisten kausien yli-/ali	905 177,65	97 961,83
Tilikauden yli-/alijäämä	28 687,09	550 362,84
OMA PÄÄOMA	36 322 289,85	36 478 854,62
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	89 227,46	93 377,46
Vapaaehtoiset varaukset		
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET YHT.	89 227,46	93 377,46
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset		
Muut pakolliset varaukset		
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	30 536,46	752,27
Lahjoitusrahastojen pääomat	124 062,40	124 376,23
Muut toimeksiantojen pääoma	26 755,12	14 321,53
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	181 353,98	139 450,03
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	39 357 133,16	25 692 831,00
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat/Liittymismaksut		
Siitovelat		
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 015 744,56	10 157 169,00
Lainat julkisyhteisöiltä		7 203,04
Saadut ennakot		
Ostovelat	2 777 542,81	2 976 463,03
Muut velat/Liittymismaksut	339 313,84	337 824,04
Siitovelat	3 237 376,94	2 343 092,44
VIERAS PÄÄOMA	48 727 111,31	41 514 582,55
VASTATTAVAA	85 319 982,60	78 226 264,66

5.5 Konsernilaskelmat

Konsernituloslaskelma 2016

	2016	2015
Toimintatuotot	57 122 813,41	58 055 508,69
Toimintakulut	-124 489 411,34	-120 784 130,32
Osuus osakkuusyht voitosta	-74 966,40	-51 071,04
Toimintakate	-67 441 564,33	-62 779 692,67
Verotulot	40 518 861,77	41 717 869,93
Valtionosuudet	32 786 349,02	28 942 308,30
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	20 103,84	115 905,39
Muut rahoitustuotot	1 825 628,10	307 285,25
Korkokulut	-709 010,52	-924 704,54
Muut rahoituskulut	-145 726,51	-153 291,23
Vuosikate	6 854 641,37	7 225 680,43
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 725 537,89	-5 445 597,02
Omistuksen eliminointierot	-38 613,75	249 552,90
Arvonalentumiset	-675 997,29	-297,71
Satunnaiset erät	508 890,87	
Tilikauden tulos	923 383,31	2 029 338,60
Tilinpäätössiirrot	16 403,05	22 248,12
Tilikauden verot	-74 936,53	-165 344,14
Laskennallinen verokulu	-9380,93	-10 281,45
Vähemmistöosuudet	-152 339,11	-28 095,61
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	703 129,79	1 847 865,52

Konsernirahoituslaskelma 2016

	2016	2015
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	6 854 641,37	7 225 680,43
Satunnaiset erät	508 890,87	
Tulorahoituksen korjauserät	134 979,44	-223 795,31
TOIMINNAN RAHAVIRTA	7 498 511,68	7 001 885,12
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-9 899 438,57	-13 322 894,06
Rahoitusosuudet investointeihin	1 397 432,24	1 936 897,46
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	723 423,57	241 355,85
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-7 778 582,76	-11 144 640,75
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-280 071,08	-4 142 755,63
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset	-38 606,18	-62 377,15
Lainakannan muutokset		
Pitkäaik. lainojen lisäys	19 726 722,32	9 373 301,59
Pitkäaik. lainojen vähennys	-4 019 455,31	-4 019 445,31
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-6 857 722,88	-923 184,74
LAINAKANNAN MUUTOKSET	8 849 554,13	4 430 671,54
Oman pääoman muutokset	530 676,75	2 144 750,60
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-162 934,87	130 629,04
Vaihto-omaisuuden muutos	8 333,50	-32 441,43
Saamisten muutos	-1 729 517,91	-898 003,73
Korottomien velkojen muutos	-2 488 899,61	-3 438 819,65
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	-4 373 018,89	-4 238 635,77
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	4 968 605,81	2 274 409,22
RAHAVAROJEN MUUTOS	4 688 534,73	-1 868 346,41
RAHAVARAT 31.12.	9 601 464,17	4 912 929,44
RAHAVARAT 1.1.	4 912 929,44	6 781 275,85
RAHAVAROJEN MUUTOS	4 688 534,73	-1 868 346,41

5.6 Konsernitase 2016

VASTAAVAA	2016	2015
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	765 324,27	836 545,87
Muut pitkävaikutteiset menot	685 894,65	716 458,01
Ennakkomaksut		4 414,39
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	7 536 018,48	5 756 337,32
Rakennukset	59 304 831,40	49 497 521,17
Kiinteät rakenteet ja laitteet	17 488 028,13	17 074 025,34
Koneet ja kalusto	2 382 874,97	2 207 622,07
Muut aineelliset hyödykkeet	198 561,33	97 952,46
Ennakkomaksut ja keskenerä. hank.	4 990 697,37	9 501 956,97
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	818 336,92	1 956 062,72
Muut osakkeet ja osuudet	3 116 919,14	3 522 841,18
Muut lainasaamiset	46 784,00	
Muut saamiset	151 558,63	159 736,45
PYSYVÄT VASTAAVAT	97 485 829,29	91 331 473,95
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	198 657,74	150 028,27
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	574 829,90	583 153,40
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	230 184,60	75 982,28
Lyhytaikaiset saamiset	11 639 466,57	10 069 210,91
Rahoitusarvopaperit	179 520,14	218 319,98
Rahat ja pankkisaamiset	9 421 944,03	4 694 609,46
VAIHTUVAT VASTAAVAT	22 045 935,24	15 641 276,03
VASTAAVAA	119 730 422,27	107 122 778,25

VASTATTAVAA	2016	2015
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	35 388 425,11	35 388 425,11
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	771 801,09	770 081,09
Arvonkorotusraho	11 256,91	453 361,75
Muut omat rahastot	627 528,00	809 799,95
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	195 419,24	-2 805 779,82
Tilikauden yli-/alijäämä	703 129,79	1 847 865,52
OMA PÄÄOMA	37 697 560,14	36 463 753,60
VÄHEMMISTÖOSUUKSET	910 448,69	708 924,49
PAKOLLISET VARAUUKSET		
Eläkevaraukset		
Muut pakolliset varaukset	1 272 839,04	1 219 433,29
PAKOLLISET VARAUUKSET	1 272 839,04	1 219 433,29
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	531 365,73	417 060,33
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras p-oma	58 830 867,02	42 297 803,76
Pitkäaikainen koroton vieras p-oma	1 930 243,39	1 436 981,26
Lyhytaikainen korollinen vieras p-oma	4 845 231,56	11 702 954,44
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	13 711 866,70	12 875 867,08
VIERAS PÄÄOMA	79 318 208,67	68 313 606,54
VASTATTAVAA	119 730 422,27	107 122 778,25

6 Tilinpäätöksen liitetiedot

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Kunnan tilinpäätöstä koskevat liitetiedot

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Johdannaissopimusten käsittely

Kaupungilla on koronvaihtosopimuksia. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Kaupunki on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon. Korkojohdannaisista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana korkokulujen oikaisuksi. Sopimuksia on voimassa 13.8.-2012-30.6.2022 ja 22.1.2019-22.1.2026 asti.

Edellisten tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Mänttä-Vilppulan kaupunki toimii Juupajoen kunnan sosiaali-, ja terveystalveluiden isäntäkuntana, joten Juupajoen kunnan sosiaali-, ja terveystoimen luvut sisältyvät Mänttä-Vilppulan kaupungin tilinpäätökseen.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kaupunkikonsernin tytäryhteisöt. Kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä, on yhdistelty jäsenosuuden mukaisessa suhteessa. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty konsernin kannalta olennaiset osakkuusyhteisöt, joita on 7. Yhdistelemättä on jätetty kuusi osakkuusyhteisöä, joilla on vain vähäinen merkitys konsernin omaan pääomaan.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty konsernituloslaskelmaa ja -tasetta laadittaessa vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on eliminoitu.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin sen tytäryhteisöjen sekä kaupungin ja yhdistettyjen kuntayhtymien keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty KILA:n kuntajaoston konserniyleisohjeen 2015 mukaisesti käyttäen ns. sovellettua hankintamenomenetelmää.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi. Osakeyhtiömuotoisten tytärien poistosuunnitelmia ei ole oikaistu.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöistä konsernin kannalta olennaiset on yhdistelty sovelletulla pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kaupungin tilinpäätöksessä. Osakkuusyhteisöjen tilinpäätöksiä ei ole oikaistu kaupungin jaksotusperiaatteita vastaaviksi, koska tarvittavia tietoja oikaisujen tekemiseksi ei ole ollut saatavissa.

Kiinteistöverojen käsittely

Konserniyhteisöjen kaupungille maksamat kiinteistöverot on jätetty eliminoimatta olennaisuuden periaatteen mukaan.

Omaisuuksien eliminointierot tilikaudella

Tilikauden kuluksi kirjatut eliminointierot konsernin sijoituksista 38 613,75 €.

Konsernirakenteen sisäiset muutokset

Kiint. Oy Kolhon Teollisuustalosta on myyty 671 osaketta ja omistus kaupan myötä muuttui ollen tällä hetkellä 31,24 %. (khall 24.10.2016 § 239). Myytyjen osakkeiden osuus aiempien tilikausien yli-/alijäämästä on kirjattu myyntivoittoa vastaan (239 602,19 €).

Muut konsernirakenteen muutokset

Hämeen Päihdehuollon ky on purettu 1.1.2016 lukien, jolloin se on poistunut konsernista. Kiinteistö Oy Vilppulan Kojairin osakkeet myytiin khall 30.5.2016 § 138. Yhtiön välitilinpäätöksen mukainen tuloslaskelma on otettu mukaan konserniin. Muutosten aiheuttamat kirjaukset on tehty myyntitappioita vastaan (28 261,93 €). Kiinteistö Oy Vilppulan Kojairin poistoja on aikaisempina vuosina oikaistu konsernitilinpäätöksissä. Osakkeiden myyntiin liittyvät edelliseen tilikauteen liittyvät poisto-oikaisut on oikaistu myyntitappiota vastaa ja sen vaikutus on 375 056,63 €.

Tarkistusten kautta on konserniin kuuluviksi tullut osakkuusyhteisöjä 7 kappaletta. Näistä konsernitilinpäätökseen on liitetty 1. Samassa tarkistuksessa on välillisen omistuksen kautta tytäryhteisöksi tullut Vilppulan Koskihalli Oy omistusosuuden ollessa 53,75 %.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Mänttä-Vilppulan kaupunki on yhdenmukaistanut maaomaisuuden arvostuksen kaupungin alueella (kvalt 19.12.2016 § 56) ja tästä johtuva oikaisu on kirjattu edellisten tilikausien yli-/alijäämään (1 858 811,82 €). Näiltä osin ei vertailutietoja ole oikaistu.

Sastamalan koulutuskuntayhtymä on myynyt Parkanon Teollisuustalon, minkä vaikutus kaupunkikonserniin lähinnä tulorahoituksen korjauserässä 78 266,29 € muiden erien vaikutuksen ollessa pieni.

Koskelantalot Oy on saanut oikeuden päätökseen perustuvan korvauksen Nordea Pankki Suomi Oyj:ltä, mikä on kirjattu satunnaisiin tuloihin (yhteiskanne korkomarginaalin yksipuolisesta nostamisesta). Yhtiö on tehnyt arvonalennuksen 323 365,10 € perustuen käyttö/purkusuunnitelmaan.

Liitetiedoissa konsernin toimintatuottojen erittelyä tehtäväalueittain on korjattu vertailutietojen osalta. Jaottelussa muutos koskee jakoa yhdyskuntapalveluiden ja muiden palveluiden välillä.

Toimintatuotot tehtäväalueittain	Konserni		Kaupunki	
	2016	2015	2016	2015
Yleishallinto	3 525 327	2 974 697	2 951 672	2 489 736
Sosiaali- ja terveystoimen palvelut	41 981 378	40 585 976	14 292 701	13 778 908
Opetus- ja kulttuuripalvelut	2 318 165	5 024 644	1 406 112	1 346 280
Yhdyskuntapalvelut	5 423 768	5 150 969	1 878 747	1 745 563
Muut palvelut	3 874 175	4 319 223		
Yhteensä	57 122 813	58 055 509	20 529 232	19 360 487

Verotulojen erittely	2016	2015
Kunnan tulovero	36 200 605	37 316 465
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 421 911	1 514 059
Kiinteistövero	2 896 345	2 887 346
Muut verotulot		
Yhteensä	40 518 862	41 717 870

Valtionosuuksien erittely	2016	2015	2014
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	23 887 165	26 735 867	24 950 287
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien taseaus	3 959 678	4 255 539	2 106 713
Järjestelmämuutoksen taseaus			
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-1 234 287	-1 364 648	-2 039 328
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus			
Valtion osuudet yhteensä	26 612 556	25 371 219	25 017 672

	2016	2015
Asiakaspalvelujen ostot	42 465 832	40 571 087
Muiden palvelujen ostot	13 528 470	12 921 169
Kunnan palvelujen ostot yhteensä		
Yhteensä	55 994 302	53 492 256

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely	Konserni		Kaupunki	
	2016	2015	2016	2015
Koskelantalot Oy	434 376			
Pirkanmaan sairaanhoitopiiri	81 026			

Satunnaiset tuotot yhteensä	515 402
Satunnaiset kulut	
Sastamalan koulutuskuntayhtymä	6 511
Satunnaiset kulut yhteensä	6 511

Pakollisten varausten muutokset	Konserni		Kaupunki	
	2016	2015	2016	2015
Eläkevastuut 1.1.		536		
Lisäykset tilikaudella		-		
Vähennykset tilikaudella		536		
Eläkevastuut 31.12.		0		
Potilasvahinkokorvaus	1 199 230	1 186 016		
Lisäykset tilikaudella	16 135	13 214		
Vähennykset tilikaudella				
Potilasvahinkovaraus 31.12.	1 215 365	1 199 230		
Muut pakolliset varaukset 1.1.	20 203	21 774		
Lisäykset tilikaudella	37 270	-		
Vähennykset tilikaudella		1 571		
Muut pakolliset varaukset 31.12.	57 473	20 203		

Selvitys poistojen perusteista vuonna 2016 (käytössä ollut poistosuunnitelma)
Uusi poistosuunnitelma otettu käyttöön 1.1.2015.
Vanhoihin hyödykkeisiin sovellettu aikaisempaa poistosuunnitelmaa

	Aika Uusi/Vanha		
		Poisto	%
Aineettomat hyödykkeet			
Kehittämismenot	2 / 4	Tasapoisto	25,0 %
Aineettomat oikeudet	5 / 5	Tasapoisto	20,0 %
Liikearvo	2 / 4	Tasapoisto	25,0 %
Muut pitkävaikutteiset menot			
*Vesiosuuskuntien vesihuoltoavustukset	5 / 5	Tasapoisto	20,0 %
*ATK-ohjelmistot	2 / 4	Tasapoisto	25,0 %
*Muut pitkävaikutteiset menot	2 / 4	Tasapoisto	25,0 %
*) Edellä kohdassa "muut pitkävaikutteiset menot" poistoaika voi olla kuitenkin erityisestä syystä khall päätöksellä enintään 20 v (KPL§5-9)			
Aineelliset hyödykkeet			
Hallinto- ja laitosrakennukset	20 / 40	Tasapoisto	2,5 %
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 / 30	Tasapoisto	3,3 %
Talousrakennukset	10 / 15	Tasapoisto	6,6 %

Vapaa-ajan rakennukset	20 / 25	Tasapoisto	4,0 %
Asuinrakennukset	30 / 40	Tasapoisto	2,5 %
Maa- ja vesialueet	Ei poistoaikaa		
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 / 20	Tasapoisto	5,0 %
Sillat, laiturit ja uimalat	10 / 15	Tasapoisto	6,6 %
Muut maa- ja vesirakenteet	15 / 15	Tasapoisto	6,6 %
Vedenjakeluverkosto	30 / 35	Tasapoisto	2,9 %
Viemäriverkko	30 / 35	Tasapoisto	2,9 %
Kolho-Vilppula-Mänttä runkovesi/viemäri	30 / 40	Tasapoisto	2,5 %
Sähköjohdot, muutoasemat, ulkovalaistulaitteet	15 / 15	Tasapoisto	6,6 %
Sähkö-, vesi yms laitosten laitoskoneet ja laitteet	15 / 15	Tasapoisto	6,6 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 / 15	Tasapoisto	6,6 %
Liikenteen ohjauslaitteet	10 / 10	Tasapoisto	10,0 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 / 10	Tasapoisto	10,0 %
Koneet ja kalusto			
Kuljetusvälineet	4 / 5	Tasapoisto	20,0 %
Muut liikkuvat työkoneet	5 / 7	Tasapoisto	14,3 %
Muut raskaat koneet	10 / 12	Tasapoisto	8,3 %
Muut kevyet koneet	5 / 7	Tasapoisto	14,3 %
Sairaala-, terveydenhuolto yms. laitteet	5 / 10	Tasapoisto	10,0 %
ATK-laitteet	3 / 4	Tasapoisto	25,0 %
Muut laitteet ja kalusto	3 / 4	Tasapoisto	25,0 %
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	Käytön mukaan		
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoaikaa		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Ei poistoaikaa		
Pysyvien vastaavien sijoitukset	Ei poistoaikaa		

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kaupunki	
	2016	2015	2016	2015
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot			10 251	7 163
Rakennusten myyntivoitot				19 311
Muut myyntivoitot	257 396		36 812	4 120
Myyntivoitot yhteensä	257 396	191 696	47 063	30 594
Myyntitappiot	269 091		205 594	2 531
Myyntitappiot yhteensä	269 091	11 386	205 594	2 531

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2016	2015
Osinkotuotot muista yhteisöistä	1 634 310	132 924
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	130 194	130 194
Yhteensä	1 764 504	149 244

Arvonkorotukset				
	Konserni		Kaupunki	
	2016	2015	2016	2015
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1	453 362	450 664	442 105	439 341
Arvonkorotukset		2769		2 764
Arvonkorotuksen purku	442 105	71	-442 105	
Arvo 31.12.	11 257	453 362	0	442 105
Rakennukset				
Arvo 1.1				
Arvonkorotukset				
Arvonkorotuksen purku				
Arvo 31.12				
Arvonkorotukset yhteensä 31.12	11 257	453 362	0	442 105

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaik. menot	Ennakko-maksut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	349 076	330 629		679 705
Lisäykset tilikauden aikana	111 469	5 467		116 936
Rahoitusosuudet tilikaudella				
Vähennykset tilikauden aikana				
Siirrot erien välillä	-9 188	69 258		60 070
Tilikauden poistot	-210 273	-113 061		-323 334
Arvonlennukset ja niiden palautukset				
Poistamaton hankintameno 31.12.	241 084	292 293		533 377
Arvonkorotukset				
Kirjanpitoarvo 31.12.	241 084	292 293		533 377
Olennaiset lisäpoistot				
Erittely olennaisista lisäpoistoista				

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet *)	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Kesken-eräiset hankkeet	Yhteensä
Hankinta-arvo 1.1.	4 379 159	18 192 288	8 511 224	700 889	82 538	4 602 524	36 468 622
Lisäykset	3 425			19 362	17 683	7 565 408	7 605 878
Rahoitusosuudet		-1 178 719	-10 314			-33 000	-1 222 033
Vähennykset	-2 249						-2 249
Siirrot erien välillä		7 645 892	1 360 546	477 551		-9 544 059	-60 070
Tilikauden poistot		-1 045 595	-785 881	-347 932			-2 179 408
Arvonlennukset ja niiden palautukset	-442 105	-39 755		-50 313		-3 726	-535 899
Poistamaton hankintameno 31.12.	3 938 230	23 574 111	9 075 575	799 557	100 221	2 587 147	40 074 841
Arvonkorotukset	1 858 812						1 858 812
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 797 042	23 574 111	9 075 575	799 557	100 221	2 587 147	41 933 653
Olennaiset lisäpoistot							
Erittely olennaisista lisäpoistoista							

*) maa-alueiden arvonalennuksissa arvonorotusrahaston purku
maa-alueiden arvonorotuksissa maa-alueiden uudelleen arvostus
(kirjattu suoraan ed.tilikauden yli-/alijäämään)

Maa- ja vesialueet erittely	Konserni		Kaupunki	
	2016	2015	2016	2015
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	951 554	876 023	83 442	83 442
Muut maa- ja vesialueet	6 584 464	4 880 314	5 713 600	4 295 718
Maa- ja vesialueet yhteensä	7 536 018	5 756 337	5 797 042	4 379 160

Pysyvien vastaavien sijoitukset	Osakkeet ja osuudet				Muut saam.		
	Osakkeet konserni-yhtiöt	Osakkeet omistussosak. yhteisöt	Kunta-yhtymä-osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Saamiset muilta	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	3 470 514	4 411 688	9 182 661	674 943	17 739 806	15 516 819	15 516 819
Lisäykset	10 080	123			10 203		
Rahoitusosuudet							
Vähennykset	-373 041	-174 032			-547 073	-93 333	-93 333
Siirrot erien välillä				*) 35 319	35 319		
Hankintameno 31.12.	3 107 553	4 237 779	9 182 661	710 262	17 238 255	15 423 486	15 423 486
Arvonlennukset		-1 601 959	-31 721		-1 633 680		
Arvonkorotukset							
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 107 553	2 635 820	9 150 940	710 262	15 604 575	15 423 426	15 423 486

*) siirto rahoitusarvopapereista

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt			Kuntakonsernin osuus (1000 euroa)			
	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Omasta pää- omasta	Vieraasta pää- omasta	Tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Koskelantalot Oy	Mänttä-Vilppula	100,00	100,00	607	8831	0
Matti ja Sirkka Kaivoksen säätiö	Mänttä-Vilppula	100,00	100,00	753	5	-6
Yrke-Kiinteistöt Oy	Mänttä-Vilppula	99,70	99,70	1685	4204	-54
MW-Kehitys Oy	Mänttä-Vilppula	83,60	83,60	62	208	0
As Oy Koivupaana	Mänttä-Vilppula	68,15	68,15	313	110	0
Vilppulan Koskihalli Oy	Mänttä-Vilppula	7,15	53,75	353	1660	75
Mäntän Jääareena Oy	Mänttä-Vilppula	97,54	97,54	430	3360	-74
Mäntän Lämpövesi Oy	Mänttä-Vilppula	100,00	100,00	0	3560	0
- Mäntän Kaukolämpö ja Vesihuolto Oy	Mänttä-Vilppula	100,00	100,00	1611	11755	-8
As Oy Mänttä-Vilppulan Koskenranta	Mänttä-Vilppula	74,00	74,00	138	32	0
Yhteensä				5952	39677	-67
Kuntayhtymät						
Pirkanmaan Sairaanhoidopiirin ky	Tampere	3,44	3,44	7414	11557	562
Sastamalan koulutuskuntayhtymä	Sastamala	17,70	17,70	6643	1854	-19
Pirkanmaan liitto	Tampere	3,04	3,04	51	31	2
Yhteensä				14108	13442	545
Osakkuusyhteisöt						
Mäntän Puhdistamo Oy	Mänttä-Vilppula	46,00	46,00	113	1092	12
KOY Vilppulan Säästökulma	Mänttä-Vilppula	44,50	44,50	307	6	4
KOY Vilppulan Sähkölä	Mänttä-Vilppula	30,00	30,00	144	11	5
As Oy Rusinniemen Helmi	Mänttä-Vilppula	22,03	22,03	850	32	-5
Mäntänvuoren Terveys Oy	Mänttä-Vilppula	49,00	49,00	772	7085	1842
KOY Kolhon Teollisuustalo	Mänttä-Vilppula	31,24	31,24	-2489	-16	-455
As Oy Mäntän Isoniemenpuisto	Mänttä-Vilppula	0,00	42,93	732	16	0
Yhteensä				-303	8226	1403
Yhdistelemättömät Osakkuusyhteisöt						
Yhteensä						
KOY Mäntän Pumpumestari	Mänttä-Vilppula	13,90	30,46	254	190	0
As Oy Kolhon Honkarinne	Mänttä-Vilppula	25,35	25,35	273	0	0
Särki-Lämpö Oy	Mänttä-Vilppula	0	23,90	33	9	-1
Länsi-Suomen Kasvukolmio Oy	Mänttä-Vilppula	7,38	24,38	236	2	-11
As Oy Pukkilanrinne	Mänttä-Vilppula	38,76	38,76	246	1	0
Pohjaslahden Säästöpuisto	Mänttä-Vilppula	23,81	23,81	216	0	0
Muut omistusyhteisöt						
Yhteensä				1258	202	-12

Saamisten erittely	2016		2015	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		200 034		93 995
Lainasaamiset	15 423 486	830 000	15 516 819	930 000
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	15 423 486	1 030 034	15 516 819	1 023 995
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		28 441		35 535
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		940 801		130 194
Yhteensä	0	969 242		165 729
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset		70 037		88 783
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0	70 037	15 516 819	88 783
Saamiset yhteensä	15 423 486	2 069 313	15 516 819	1 278 507

Rahoitusarvopaperit	Kaupunki	
	2016	2015
Osakkeet ja osuudet		
Nordea FDR		
Jälleenhankintahinta		
Kirjanpitoarvo	16 207,52	16 207,52
Erotus		
UPM-Kymmene		
Jälleenhankintahinta		
Kirjanpitoarvo	1 456,00	1 456,00
Erotus		
Osuuskirja Eka		
Jälleenhankintahinta		
Kirjanpitoarvo	33,64	33,64
Erotus		
Pirkanmaan YH-Rakennuttajat		
Jälleenhankintahinta		
Kirjanpitoarvo	16,82	16,82
Erotus		
Mäntän seurdun Kilparata Oy		
Jälleenhankintahinta		
Kirjanpitoarvo	16,82	16,82
Erotus		
Mäntän pysäköinti Oy		
Jälleenhankintahinta		
Kirjanpitoarvo	16,82	16,82
Erotus		
Sampo A		
Jälleenhankintahinta		
Kirjanpitoarvo	4 616,00	4 616,00
Erotus		
NeoIndustrial		
Jälleenhankintahinta		
Kirjanpitoarvo	2 560,70	2 560,70
Erotus		
Pohjois-Hämeen puhelin Oy		
Jälleenhankintahinta		
Kirjanpitoarvo	10 027,24	10 027,24
Erotus		
Mäntän seudun Osuuspankki		
Jälleenhankintahinta		
Kirjanpitoarvo	252,28	252,28
Erotus		
KT-Tietokeskus		
Jälleenhankintahinta		

Kirjanpitoarvo			67,28	67,28
Erotus				
Wilholz Oy				
Jälleenhankintahinta				
Kirjanpitoarvo			0	3 784,23
Erotus				
Ki Oy Pumppumestari				
Jälleenhankintahinta				
Kirjanpitoarvo				35 319,46
Erotus				
Yhteensä			35.271,12	74 374,81
Yhteensä rahoitusarvopaperit	179 520	218 319	35.271,12	74 374,81

Konsernin vastaavien rahoitusarvopaperit	2016	2015
Rahoitusarvopaperit yht.	179 520	218 319

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kaupunki	
	2016	2015	2016	2015
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Etukäteen maksetut maksut	107 459	149 678	27 194	29 365
Laskennalliset verosaamiset (pa)	8 571	109 096		
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	130 243	219 746	130 243	130 347
Kelan korvaus työterveyshuollosta	207 481	202 609	95 118	93 872
ELY-Keskus			382 294	233 072
Mäntänvuoren Terveys Oy			957 868	700 700
Juupajoen kunta			86 297	81 529
ARA Hoivakodin rahoitusavustus			249 360	1 314 773
Muut tulojäämät	11 185 712	9 388 082	1 123 280	399 640
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	11 639 466	9 960 115	3 051 654	3 166 850

Oman pääoman erittely	Konserni		Kaupunki	
	2016	2015	2016	2015
Peruspääoma 1.1.	35 388 425	35 388 425	35 388 425	35 388 425
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	35 388 425	35 388 425	35 388 425	35 388 425
Yhdistysten ja Säätiöiden peruspääoma 1.1.	770 081	5 973		
Lisäykset	1 720	764 142		
Vähennykset	0	-35		
Yhdistyksen ja Säätiöiden peruspääoma 31.12	771 801	770 081		
Arvonkorotusrahasto 1.1.	453 362	450 664	442 105	439 342
Lisäykset	0	2 769		2 763
Vähennykset	-442 105	-71	-442 105	
Arvonkorotusrahasto 31.12.	11 257	453 362	0	442 105
Muut omat rahastot				
Rahaston pääoma 1.1	809 799	112 074		
Lisäykset	49 010	698 953		
Vähennykset	-231 281	-1 226		
Rahaston pääoma 31.12	627 528	809 799		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1	-957 914	-3 485 999	648 324	97 962
Lisäykset tilikaudella	1 864 635	857 622	1 858 812	
Vähennykset tilikaudella	-711 302	-177 402	-1 601 959	
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12	195 419	-2 805 779	905 177	97 962
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	703 130	1 847 865	28 687	550 363
Oma pääoma yhteensä	37 697 560	36 463 754	36 322 289	36 478 895

Edellisten tilikausien yli-/alijäämän muutoksissa Mänttä-Vilppulan kaupungin kirjaukset maaomaisuuden arvon tarkistusten yhteydessä (vaikutus lisäyksessä 1.858.811,82 €).

Ki Oy Kolhon Teollisuustalon osakkeiden arvonalennus (vaikutus 1.601.958,84 €)

<i>erääntyvät maksettaviksi myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua</i>		
Pitkäaikaiset velat	2016	2015
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	22 750 000	25 692 830
Lainat julkisyhteisöltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		
Pitkäaikaiset velat yhteensä	22 750 000	25 692 830
Muiden velkojen erittely	2016	2015
Muut velat		
Liittymismaksut		
Muut velat		

Pakolliset varaukset	konserni	kaupunki
	2016	2015
Muut pakolliset varaukset		
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (ky)	1 215 365	
Muut pakolliset varaukset	57 474	
Muut pakolliset varaukset yhteensä	1 272 839	

Vieras pääoma	2016		2015	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		116 313		259 880
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	0	116 313	0	259 880
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		764 093		122 520
Muut velat		1 600		
Siirtovelat				
Yhteensä	0	765 693	0	122 520
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		52 435		32 922
Muut velat		809 007		
Siirtovelat				
Yhteensä	0	861 442	0	32 922
Vieras pääoma yhteensä	0	1 743 448	0	415 322

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kaupunki	
	2016	2015	2016	2015
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	64 924	193 805	64 924	49 947
Laskennalliset verovelat (pa)	252 554	259 360		
Laskennalliset verovelat (la)	176 840	70 045		
Menojäämät				
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	4 777 400	5 073 710	1 928 594	2 053 578
Korkojaksotukset	116 272	105 054	10 897	21 479
Muut menojäämät	8 323 876	7 433 253	1 232 960	218 088
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	7 598 223	12 875 867	3 237 376	2 343 092

Huollettavien varat	2016	2015
Huollettavien varat 31.12.	82 218	74 372

Vakuudet	Konserni		Kaupunki	
	2016	2015	2016	2015
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Sitoumusten vakuudeksi annetut kiinnitykset	10 220 999	10 607 536		
Sitoumusten vakuudeksi pantatut arvopaperit	304 588	1 191 410		
Yhteensä	10 525 587	11 798 946		
Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vak.				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Pantatut arvopaperit				
Yhteensä				
Muiden puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset		722 228		
Pantatut arvopaperit				
Yhteensä		722 228		
Vakuudet yhteensä	10 525 587	12 521 174		

Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista	2016	2015
Kaupungin osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	51 132 250	51 136 907
Kaup. os. takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0	0
Kaup. mahdollista vastuuta kattava os. takauskeskuksen rahastosta 31.12.	38 167	36 440

Vastuusitoumukset	Konserni		Kaupunki	
	2016	2015	2016	2015
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma				
Jäljellä oleva pääoma	13 760 735	13 872 810	6 958 752	13 754 478
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	624 481	1 132 914		
Jäljellä oleva pääoma	969 756	226 605	451 792	224 661
Muut taloudelliset vastuut		225 566		
Kiinnitykset				
Pantatut arvopaperit				

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	Konserni		Kaupunki	
	2016	2015	2016	2015
Sopimusvastuut				
Maankäyttösopimuksista kunnalle aiheutuvat velvoitteet		303 408		
Sopimukseen sisältyvät lunastusvelvoitteet		573 272		
Sitoumukset avustukseen				
Sopimukseen sisältyvät palautusvastuut	814 546			
Vuokravastuut	21 600	2 031 455	21 600	16 959
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset				
Sopimusvastuut yhteensä	836 146	2 908 135	21 600	16 959
Arvonlisäveron palautusvastuu	1 489 635		1 489 635	1 913 348
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	2 493 481		2 493 481	

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	
--------------------------------------	--

Koronvaihtosopimus 1	Konserni		Kaupunki	
	2016	2015	2016	2015
Kyseessä on OTC koronvaihtosopimus sopimustunnus 31956,, jossa kaupunki maksaa Kuntarahoitus Oyj:lle kiinteää korkoa 1,191%, ja pankki maksaa 3 kuukauden euribor-korkoa. Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan Kura 15985/12 suojaamiseksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääomat, eräpäivät ja koronmaksupäivät on laitettu vastaamaan toisiaan. Sopimuksen alkamispäivä 13.8.2012 ja päättymispäivä 30.6.2022.				
Koronvaihtosopimuksen pääoma			6 000 000	7 000 000
Käypä arvo			-224 890	

Koronvaihtosopimus 2	Konserni		Kaupunki	
	2016	2015	2016	2015
"Kyseessä on kaupungin jatko-oikeudellinen koronvaihtosopimus, jossa Mänttä-Vilppulan kaupunki maksaa Pohjola Pankille kiinteää 0,75%:n korkoa 3 kuukauden välein ja vastaavasti pankki maksaa kaupungille 3 kuukauden euribor-korkoa pääomalle EUR 2.500.000,- koko ensimmäisen sopimuskauden ajan (22.1.2019-22.1.2026). Sopimuksessa on erityisehto, missä Pohjola Pankki Oyj:llä on yksipuolinen oikeus jatkaa tätä johdannaissopimusta pääomalla EUR 5.000.000,- koko uudelle ajanjaksolle 22.1.2026- 22.1.2046, missä kaupunki maksaa pankille 1%:n korkoa. Sopimuksen alkamispäivä: pääomalle EUR 2.500.000,- 22.1.2019 ja päättymispäivä 22.1.2026. Sopimuksen alkamispäivä on jatko-oikeudelle 22.1.2026 ja päättymispäivä 22.1.2046. Sopimuksen alkuperäinen pääoma on EUR 2.500.000,- koko ensimmäiselle sopimuskaudelle ja EUR 5.000.000,- koko toiselle kaudelle. Suojaava pääoma on siis 22.1.2019 EUR 2.500.000,-. Sopimuksessa on erityisehto, missä Pohjola Pankki Oyj:llä on yksipuolinen oikeus jatkaa tätä johdannaissopimusta pääomalla EUR 5.000.000,- koko uudelle ajanjaksolle 22.1.2026- 22.1.2046, missä kaupunki maksaa pankille 1%:n korkoa. Sopimuksen alkamispäivä: pääomalle EUR 2.500.000,- 22.1.2019 ja päättymispäivä 22.1.2026. Sopimuksen alkamispäivä on jatko-oikeudelle 22.1.2026 ja päättymispäivä 22.1.2046. Sopimuksen alkuperäinen pääoma on EUR 2.500.000,- koko ensimmäiselle sopimuskaudelle ja EUR 5.000.000,- koko toiselle kaudelle. Suojaava pääoma on siis 22.1.2019 EUR 2.500.000,-."				
Koronvaihtosopimuksen pääoma			2 500 000	
Käypä arvo			-439 947	

Koronvaihtosopimus 3	Konserni		Kaupunki	
	2016	2015	2016	2015
Sopimusnumero 1719036. Kyseessä on OP:n kanssa tehty koronvaihtosopimus millä on suojattu kaupungin Kuntarahoitus Oyj:stä nostama 20 miljoonan euron pitkäaikainen laina. Koronvaihtosopimuksessa pankki maksaa kaupungille neljännesvuosittain 3 kk eurobor korkoa ja vastaavasti kaupunki maksaa OP:lle kiinteää 0,262 % korkoa.				
Koronvaihtosopimuksen pääoma			19 500 000	
Käypä arvo			-72 857	

Koronvaihtosopimus 4	Konserni		Kaupunki	
	2016	2015	2016	2015
Koronvaihtosopimus Nordea Bank Ab 1680148-1802361 Koronvaihtosopimuksella suojataan lainasalkussa olevaa yksittäistä lainaa. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koron maksupäivät vastaavat toisiaan. Muuttuvan koron peruste 6 kk euribor. Sopimus erääntyy 8.4.2022.				
Koronvaihtosopimuksen pääoma	1 826 789			
Käypä arvo	-285 608			

Koronvaihtosopimus 5	Konserni		Kaupunki	
	2016	2015	2016	2015
Koronvaihtosopimus Nordea Bank Ab 680206-1802635 Koronvaihtosopimuksella suojataan lainasalkussa olevaa yksittäistä lainaa. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Muuttuvan koronperuste 6 kk euribor. Sopimus erääntyy 8.4.2022.				
Koronvaihtosopimuksen pääoma	1 826 786			
Käypä arvo	-285 608			

Koronvaihtosopimus 6	Konserni		Kaupunki	
	2016	2015	2016	2015
Koronvaihtosopimus Kuntarahoitus Oy 42675 Koronvaihtosopimuksella suojataan yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Muuttuvan koron peruste 3 kk euribor. Sopimus erääntyy 29.12.2023				
Koronvaihtosopimuksen pääoma	1 089 744			
Käypä arvo	-3 361			

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2016	2015
	Vakituiset ja määräaik.	Vakituiset ja määräaik.
Yleisjohto ja hallintopalvelut	32	28
Sosiaali- ja terveystoimi	15	18
Opetus- ja kulttuuritoimi	168	156
Varhaiskasvatus	75	77
Yhdyskuntapalvelut	111	118
Muut	16	
Yhteensä	417	397

Henkilöstökulut	2016	2015
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	19 596 485	19 600 614
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	-95 422	-45 054
Henkilöstökulut yhteensä	19 501 063	19 555 560

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilökulut	2016	2015
Keskustan Mänttä-Vilppulan kunnallisjärjestö ry	1470	1611
Mänttä-Vilppulan Sosialidemokraattinen kunnallisjärjestö ry	1804	1825
Juupajoen Demarit ry	24	24
Mänttä-Vilppulan Vihreät ry	764	1006
Vasemmistoliiton Mäntän osasto ry	1358	1490
Mänttä-Vilppulan Perussuomalaiset ry	859	876
Mänttä-Vilppulan Kokoomus ry	833	990
Suomen Kristillisdemokraattien Mänttä-Vilppulan paikallisosasto ry	238	244
Palkkiot yhteensä	7351	8066

Leasingvastuiden yhteismäärä	Konserni		Kaupunki	
	2016	2015	2016	2015
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	218 297	212 006	21 998	18 304
Myöhemmin maksettavat	61 765	675 782	12 065	27 340
Yhteensä	280 062	887 788	34 063	45 644

Vuokravastuiden yhteismäärä	Konserni		Kaupunki	
	2016	2015	2016	2015
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	67 277			
Myöhemmin maksettavat	2 947 663			
Yhteensä	3 014 940			

Tilintarkastajan palkkiot	2016	2015
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	17 752	18 880
Muut tilintarkastusyhteisön tehtävät	1762	480
Tilintarkastajan lausunnot	600	
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	1500	
Muut palkkiot		
Palkkiot yhteensä	21 614	19 360

KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT**Käytetyt kirjanpitokirjat:**

Pysyvästi säilytettävät

Sidotussa tasekirjassa

Toimintakertomus

Toteutumisvertailu

Tilinpäätöslaskelmat

Konsernitilinpäätös

Tilinpäätöksen liitetiedot

10-vuotta säilytettävät

Erillisinä Atk-tulosteina

Tase-erittelyt

Päivä- ja pääkirjat sähköinen arkisto

Talousarvion toteutumisvertailut

Palkkakirjanpito

Ostoreskontra sähköinen arkisto

Myyntireskontra laskulajeittain

Käytetyt tositelajit:

01	Muistiotositteet
02	Tiliotetositteet
08	Tilinavausviennit
09	Käyttöomaisuusviennit
20	Myyntireskontra suoritukset
21	Myyntireskontra viitesuoritukset
30	Palkat
40	Ostoreskontra maksut
45	Sähköinen kierrätys
62	Päivähoitolaskutus
63	Vanhuspalvelulaskutus
64	Potilaslaskutus
65	Sosiaalitoimen laskutus
66	Koulutoimiston laskutus
67	Autereopiston laskutus
69	Mittaustoimen laskutus
70	Hallintopalvelulaskutus
71	Rakennusvalvontalaskutus
72	Teknisen toimen laskutus
78	Kotikuntalaskutus
79	Terveyspalvelut

7 Allekirjoitukset ja merkinnät

Mänttä-Vilppulassa päivänä kuuta 2017

MÄNTTÄ-VILPPULAN KAUPUNGINHALLITUS

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitolain mukaisesti. Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Mänttä-Vilppulassa päivänä kuuta 2017

Jorma Kesä

JHTT

BDO Audiator Oy

Henkilöstöraportti 2016

Sisällys:

HENKILÖSTÖRAPORTTI	139
Henkilöstön määrä	139
Taulukko 1: Henkilöstön määrän kehitys 2011 - 2016.....	139
Taulukko 2: Asukkaita per työntekijä ja työntekijämäärä per 100 asukasta.....	140
Taulukko 3: Päätoimisen henkilöstön määrän kehitys palvelualueittain 2011 – 2016, vakinaiset ja määräaikaiset	140
Taulukko 4: Vakainainen henkilöstö palvelualueittain 2011 – 2016	141
Taulukko 5: Päätoimisen henkilöstön jakauma palvelualueittain, prosenttiosuus.....	141
Henkilöstön jakauma sopimusaloittain, virkaehtosopimuksittain ja työajoittain	142
Taulukko 6: Koko- ja osa-aikaisten jakauma.....	142
Taulukko 7: Henkilöstö sopimusaloittain 31.12.2016.....	142
Taulukko 8: Työaikamuodot työ- ja virkaehtosopimuksittain.....	143
Taulukko 9: Henkilöstön määrä käytössä olevissa työaikamuodoissa 2015 (päätoiminen henkilöstö)	143
Taulukko 10, henkilöstön jakauma virka- ja työsuhteisiin	144
Henkilöstön ikä ja sukupuoli	144
Taulukko 11: Koko henkilöstön (vakainainen ja määräaikainen) keski-ikä palvelualueittain ja sukupuolittain.....	144
Taulukko 12: vakinaisen henkilöstön ikäjakauma prosentteina ja henkilömäärinä.....	145
Taulukko 13: Vakainainen henkilöstö ikäryhmittäin 2013-2016	145
Taulukko 14: Päätoimisen henkilöstön sukupuolijakauma toimialueittain	146
Henkilöstön pysyvyys	146
Taulukko 15: Keskimääräiset palveluvuodet kaupungin palveluksessa 31.12.2016 palvelualueittain	146
Taulukko 16: vakituisen henkilöstön vaihtuvuus 2014-2016.....	146
Henkilöstön poissaolot	147
Taulukko 17: Kaikki poissaolot, kalenteripäiviä 2016	147
Taulukko 18: Sairauspoissaolot palvelualueittain per päätoiminen työntekijä, kalenteripäivää, 2013-2016.....	147
Taulukko 19: Sairauslomat 2016 pituuden mukaan kalenteripäivinä.....	148
Taulukko 20: Sairauspoissaolot 2013-2016 pituuden mukaan, suhteutettuna päätoimiseen henkilöstömäärään	148
Henkilöstökustannukset	149
Taulukko 21: Henkilöstökustannukset 2011 - 2016.....	149
Taulukko 21: työllistämiskustannukset 2010-2016	149
Taulukko 22: Sijaisten palkkakustannukset 2011 - 2016	150
Taulukko 23: Eläkemenojen jakaantuminen 2011-2016	150
Taulukko 24: Henkilöstökustannukset palvelualueittain 2010 - 2016	150
Taulukko 25: Henkilöstökustannukset palvelualueittain 2010 - 2016	151
Taulukko 26: Henkilöstökustannusten jakautuminen palvelualueittain.....	151
Taulukko 27: Henkilöstökustannusten jakautuminen pääasiallisin kustannuslajein	152
Muut.....	152
Työterveyshuolto	152

Taulukko 28: Eläköitymisennuste 2017-2025, henkilöä	152
TYKY-toiminta	153
Työsuojaus ja yhteistoiminta	153
Työpaikkaruokailu	153
Rekrytoinnit	153
Henkilötyövuodet ja työpanos	153

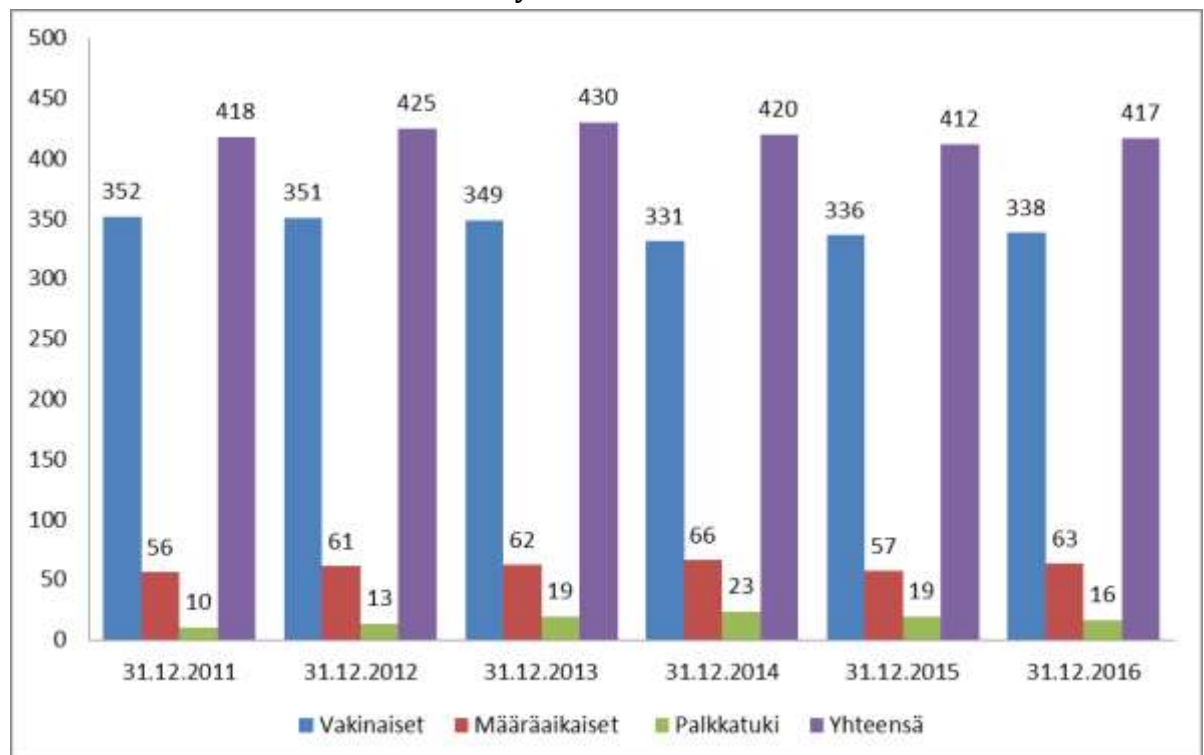
8 HENKILÖSTÖRAPORTTI

9 Henkilöstön määrä

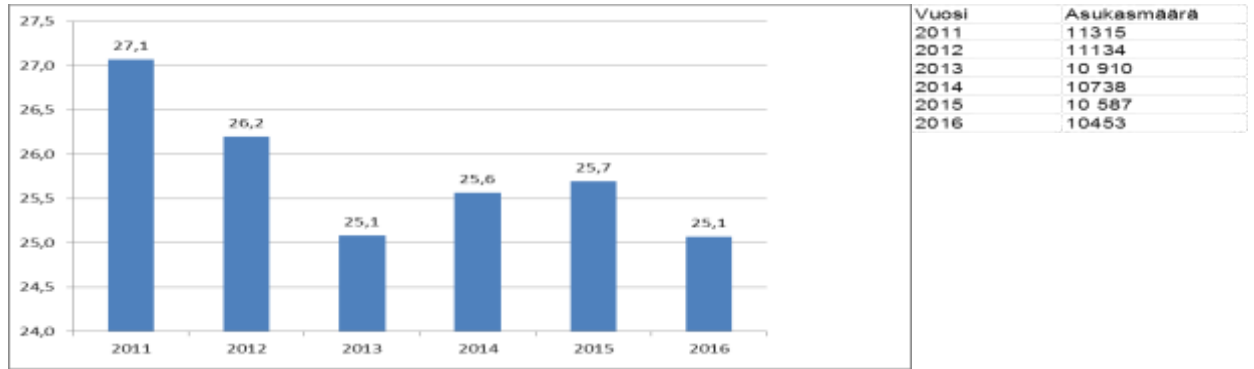
Vakinaisen henkilöstön määrä 31.12.2015 oli 338, muutos edellisvuoteen oli + 2 henkilöä. Määräaikaisten (sis. palkkatuella palkatut) määrä oli vuoden lopussa 6 suurempi kuin vuonna 2015. Vakinaisten osuus kaupungin henkilöstöstä oli vuoden lopussa 74,9 %. Vuonna 2015 osuus oli 81,5 %. Päätoimisia vuoden 2016 lopussa oli yhteensä 417, mikä oli 5 henkeä suurempi kuin edellisvuonna.

Kaupungin palvelussuhteessa oli 76 sosiaali- ja terveysalan työntekijää 31.12.2016 joille on myönnetty virka- tai työvapaata Mäntänvuoren Terveys Oy:ssä / Pihlajalinna Oy:ssä työskentelyä varten. Mänttä-Vilppulan kaupunki ja Juupajoen kunta ovat perustaneet sosiaali- ja terveystoimen yhteistoiminta-alueen. Juupajoelta siirtyy vuoden 2017 lopussa henkilöstö Mäntänvuoren Terveys Oy:n / Pihlajalinna Oy:n palvelukseen. Osa henkilöstöstä tulee jäämään Mänttä-Vilppulan kaupungin palvelukseen. Jäävän henkilöstön määrä selviää vuoden 2017 aikana. Virka- ja työvapaalla oleva sote-henkilöstö ei sisälly tähän raporttiin

9.1.1 Taulukko 1: Henkilöstön määrän kehitys 2011 - 2016

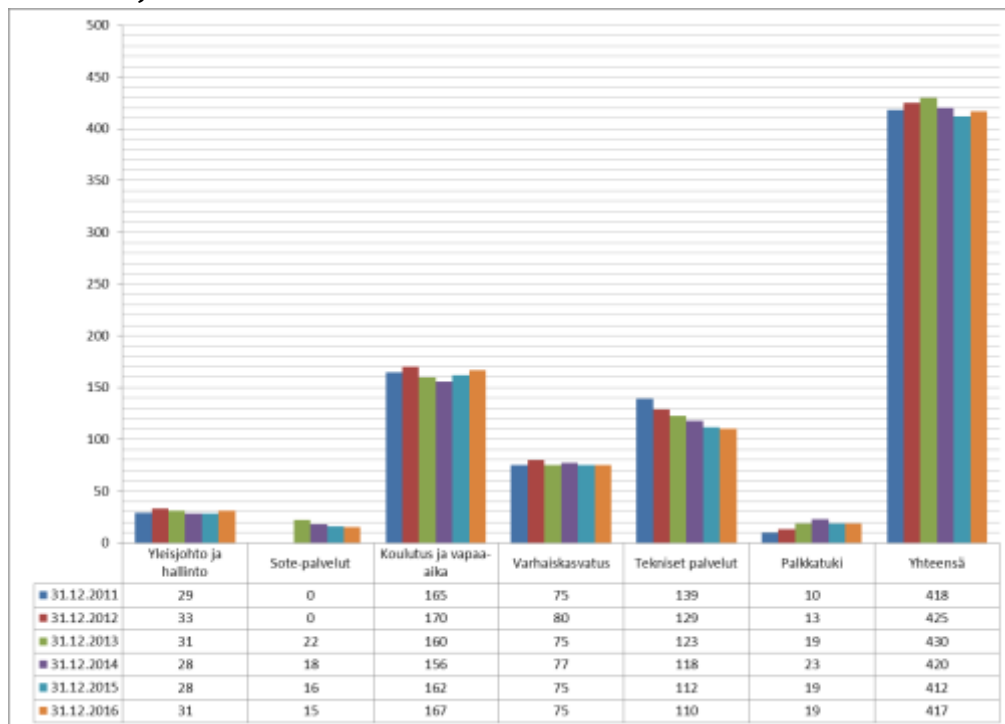

9.1.2 Taulukko 2: Aukkaita per työntekijä ja työntekijämäärä per 100 asukasta

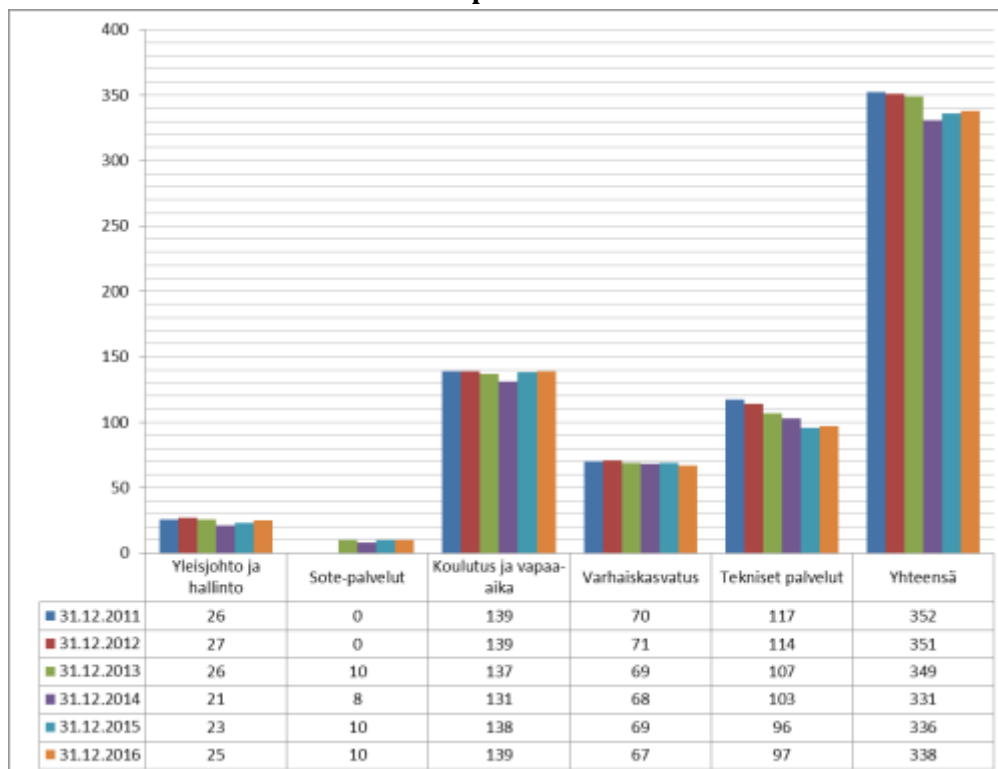

Vuosi	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Työntekijöitä 100 asukasta kohti	3,7	3,8	3,9	3,9	3,9	4

9.1.3 Taulukko 3: Päätoimisen henkilöstön määrän kehitys palvelualueittain 2011 – 2016, vakinaiset ja määräaikaiset

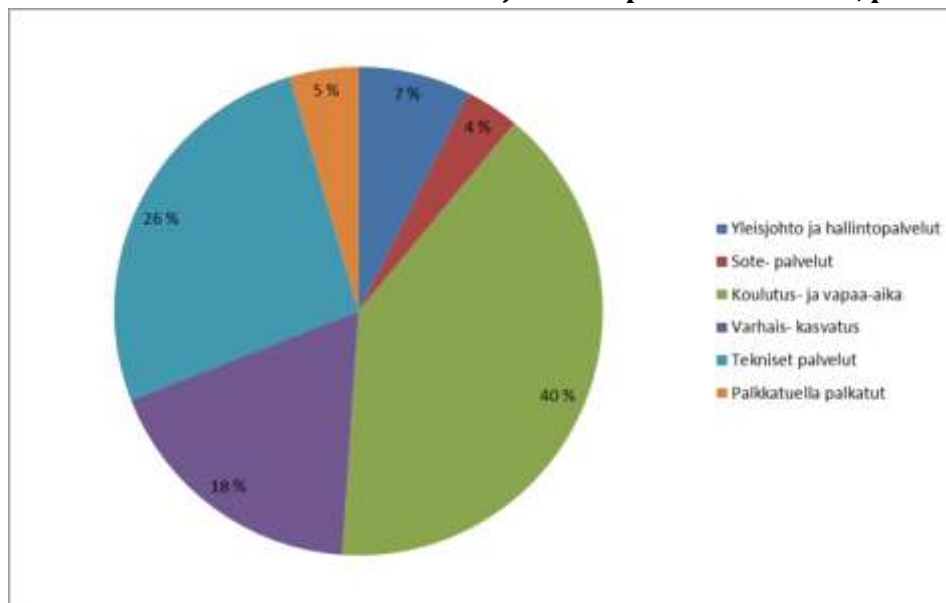
9.1.4 Taulukko 4: Vakinainen henkilöstö palvelualueittain 2011 – 2016

Vakinaisen henkilöstön määrä lisääntyi vuodesta 2015 yhteensä 2 henkilöllä. Mm. yleisjohtoon ja hallintoon rekrytoitiin vuoden aikana kaavasuunnittelija ja hallintopäällikkö. Teknisissä palveluissa meneillään oleva organisaatiouudistus on vaikuttanut henkilöstömäärään.

Työntekijäkohtainen asukasmäärä-suhdeluku on myös pienentynyt. Suhdeluku kuvaa yleisellä tasolla, miten suurta asukasmäärää ja veronmaksajaa yksi työntekijä palvelee.

9.1.5 Taulukko 5: Päätoimisen henkilöstön jakauma palvelualueittain, prosenttiosuus

Yleisjohtoon ja hallintopalveluihin kuuluvat myös kaavoituspalvelut ja työllisyydenhoitopalvelut.

10 Henkilöstön jakauma sopimusaloittain, virkaehtosopimuksittain ja työajoittain

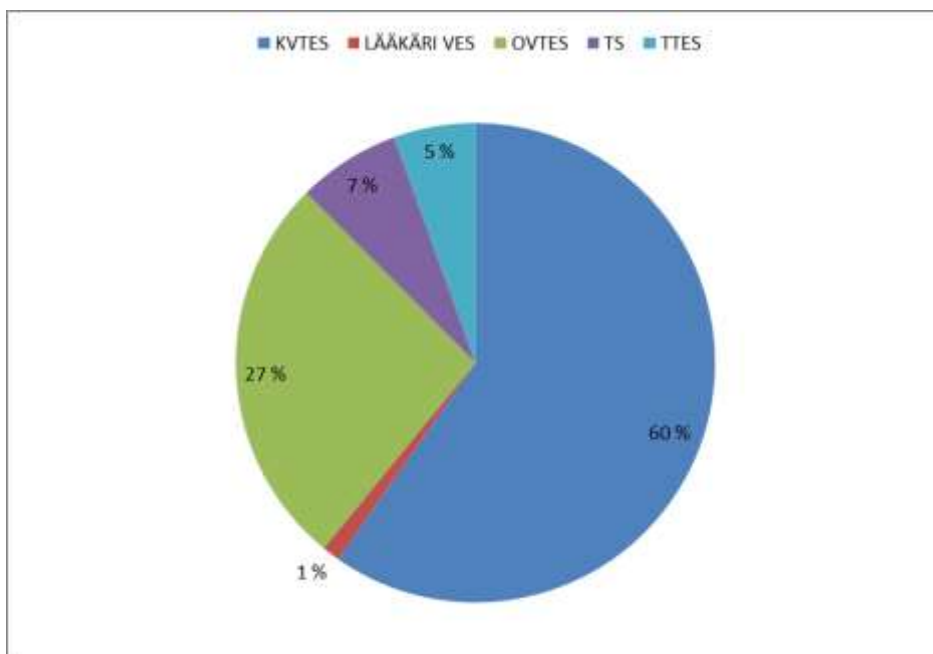
Vakinaisesta henkilöstöstä kokoaikaisia on 89,7 % (v. 2015 91,7 %) . Osa-aikaisten osuus on siis 10,3 %, missä on lisäystä 2,0 prosenttiyksikköä edellisvuodesta.

10.1.1 Taulukko 6: Koko- ja osa-aikaisten jakauma

PALVELUALUE	Osa-aikaiset	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset prosentteina
HALLINTOPALVELUT	1	25	4,0 %
SMISTYSPALVELUT	19	206	9,2 %
SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT	2	10	20,0 %
TEKNISET PALVELUT	8	97	8,2 %
KAIKKI YHTEENSÄ	43	417	10,3 %

10.1.2 Taulukko 7: Henkilöstö sopimusaloittain 31.12.2016

Kaupungin päätoiminen henkilöstö, 417 henkilöä, jakaantui 31.12.2016 sopimusaloittain taulukon 7 mukaisesti. Lääkäreissä ovat mukana kunnallista palvelua suorittavat amanuenssilääkärit.

KVTES	249
LÄÄKÄRI VES	5
OVTES	111
TS	29
TTES	23
Kaikki yhteensä	417

10.1.3 Taulukko 8: Työaikamuodot työ- ja virkaehtosopimuksittain

KVTES	249
36,25H/VKO TOIMISTOTYÖAIKA §8	53
37H/VKO §10	5
JAKSOTYÖ	14
38,25H/VKO YLEISTYÖAIKA §7	59
KESKIM.38,25 H/VKO, 3vko jakso	107
PERHEPÄIVÄHOITAJAT	11
LÄÄKÄRI VES	5
LÄÄKÄRIT,HAMMASLÄÄK.HYGIEENIK.	5
OVTES	111
36,25H/VKO TOIMISTOTYÖAIKA §8	4
OPETUSTYÖ(C-TAULUKKO)	107
TS	29
36,25H/VKO TOIMISTOTYÖAIKA §8	9
38,25H/VKO YLEISTYÖAIKA §7	20
TTES	23
38,25H/VKO YLEISTYÖAIKA §7	23
Kaikki yhteensä	417

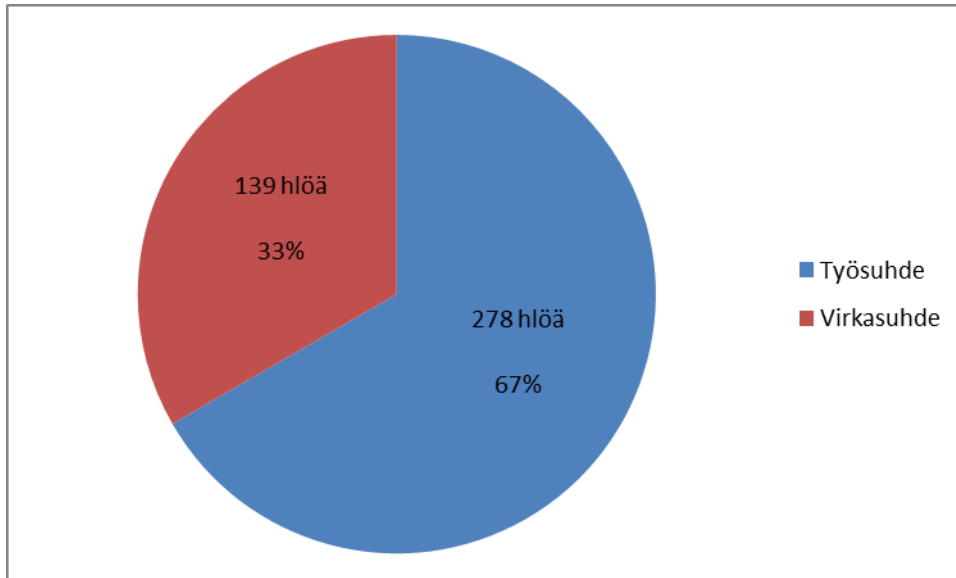
Osa yleistyöajassa työskentelevistä henkilöistä työskentelee kolmen viikon tasoittumisjaksoissa. Vuoden 2017 talousarvioon kirjattuna yhtenä tavoitteena on selvittää, voidaanko työajan pidempää tasoittumisjaksoa hyödyntää muillakin palvelualoilla.

10.1.4 Taulukko 9: Henkilöstön määrä käytössä olevissa työaikamuodoissa 2011-2016 (päätoiminen henkilöstö)

Työaikamuoto	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Toimistotyöaika	76	73	70	64	67	66
Yleistyöaika	212	217	215	214	207	209
Jaksotyöaika	9	12	11	14	13	14
Opetustyö	103	106	102	100	102	107
Muut	18	17	32	28	23	21
Yhteensä	418	425	430	420	412	417

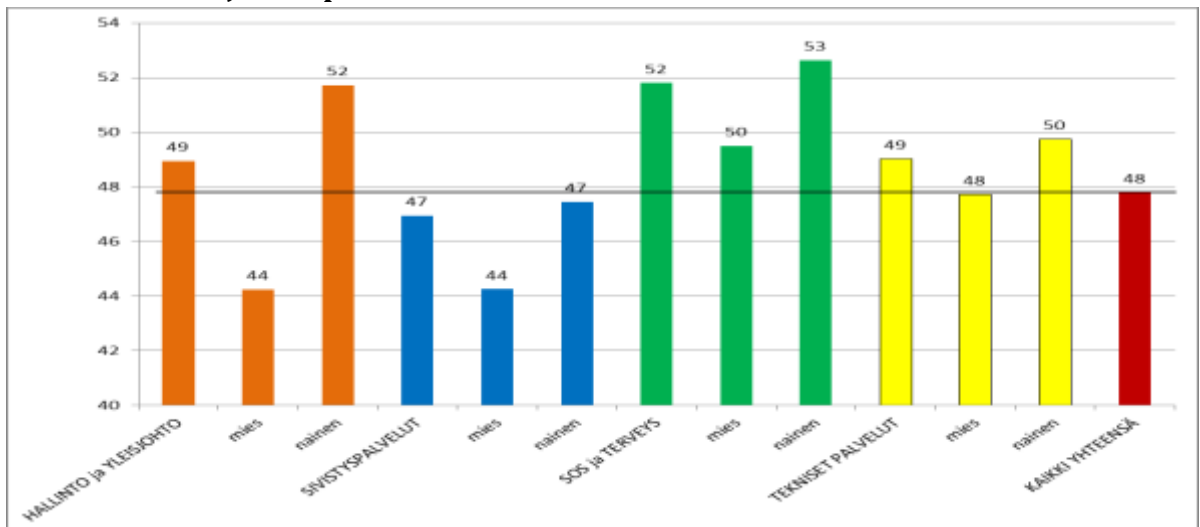
Jaksotyöaikaa tekevät ovat päivähoitossa vuorohoidon työntekijöinä. Ryhmään 'muut työaikamuodot' kuuluvat perhepäivähoitajat, sosiaalityöntekijät (37 h/vko) ja lääkärit.

10.1.5 Taulukko 10, henkilöstön jakauma virka- ja työsuhteisiin

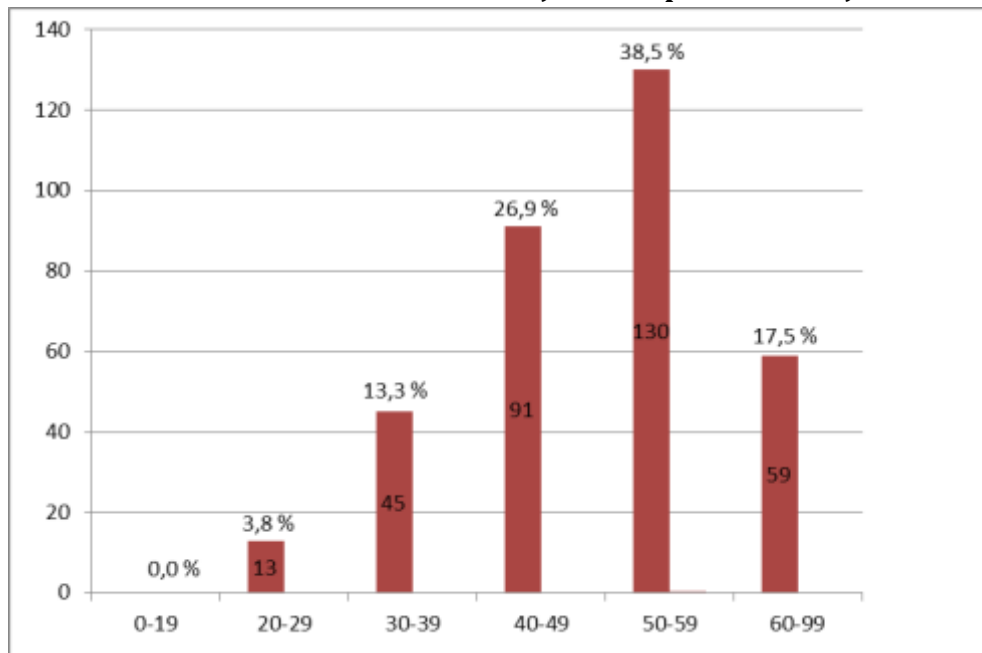

11 Henkilöstön ikä ja sukupuoli

11.1.1 Taulukko 11: Koko henkilöstön (vakinainen ja määräaikainen) keski-ikä palvelualueittain ja sukupuolittain

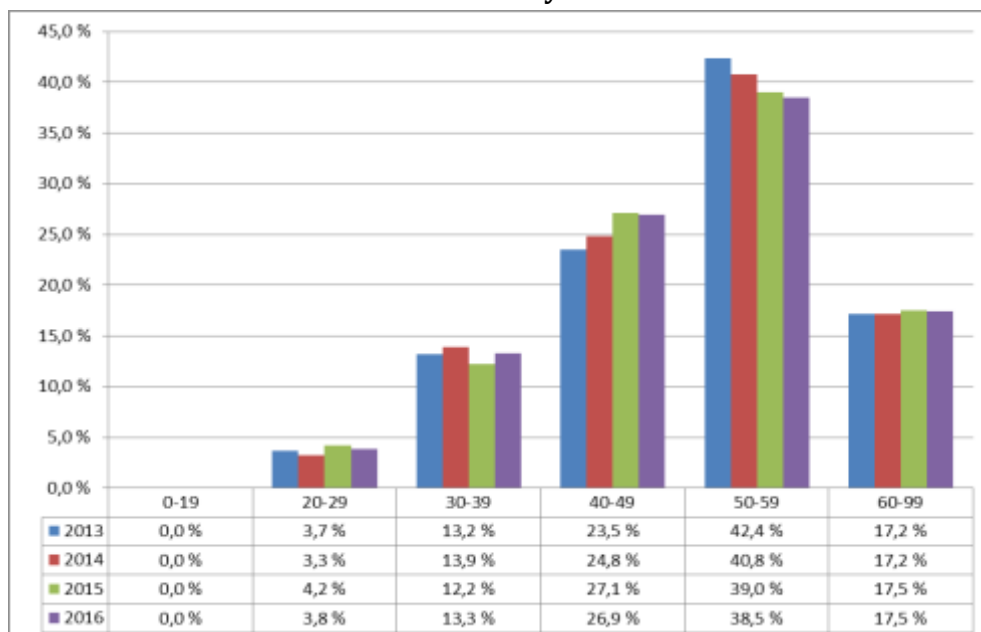
11.1.2 Taulukko 12: vakinaisen henkilöstön ikäjakauma prosentteina ja henkilömäärinä

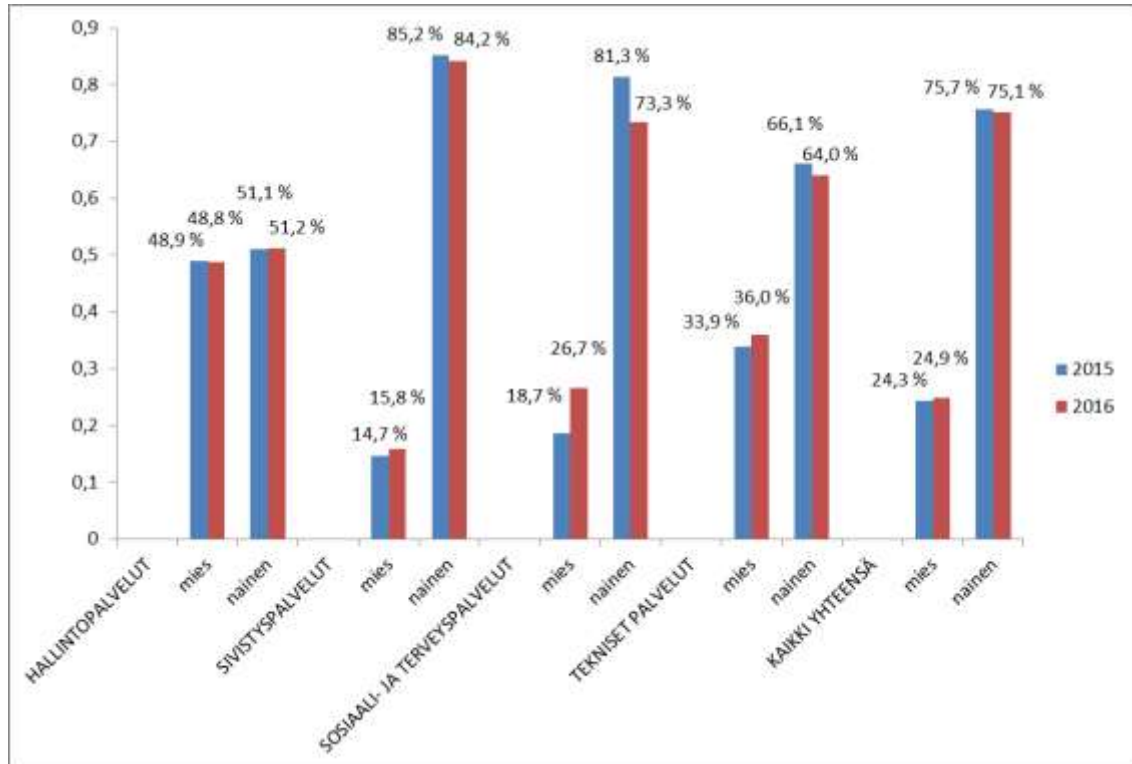
- yli 50-vuotiaita oli vakinaisesta henkilöstöstä **56,0 %** (vuonna 2015: 58,0 %)
- naisista **56,3 %** (2015: 57,1 %) ja
- miehistä **57,3 %** (2015: 61,0 %)
- alle 30-vuotiaiden ikäryhmässä oli vain **3,8 %** (2015: 4,2 %) vakinaisesta henkilöstöstä.
- **vakinaisen** henkilöstön keski-ikä 31.12.2016 oli **49,4 vuotta** (2014 49,4 v)
- naisten keski-ikä oli **50,2 vuotta** (2015 49,2) ja
- miesten **48,4 vuotta** (2015 50,4).

Määräaikaisen henkilöstön keski-ikä oli **40,9 vuotta** (2015 40,3 v)

11.1.3 Taulukko 13: Vakainainen henkilöstö ikäryhmittäin 2013-2016

11.1.4 Taulukko 14: Päätoimisen henkilöstön sukupuolijakauma toimialueittain

Päätoimista henkilöstöä oli vuoden 2016 lopussa yhteensä **417**, joista naisia **313** ja miehiä **104**.

12 Henkilöstön pysyvyys

12.1.1 Taulukko 15: Keskimääräiset palveluvuodet kaupungin palveluksessa 31.12.2016 palvelualueittain

Riviotzikot	Keskiarvo / Palveluvuodet
HALLINTOPALVELUT	11,1
SIVISTYSPALVELUT	13,2
SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT	4,2
TEKNISET PALVELUT	15,2
Kaikki yhteensä	13,2

12.1.2 Taulukko 16: vakituisen henkilöstön vaihtuvuus 2014-2016

Vuosi	2014	2015	2016
1.1. vakituisia	349	331	336
Vanhuuseläkkeelle	-20	-11	-11
Tk-eläkkeelle	-5	0	-3
Eronneet/yhtiöittäminen/muut	-11	-7	-6
Uusia palvelussuhteita	18	23	22
Vakituisia 31.12.	331	336	338

13 Henkilöstön poissaolot

13.1.1 Taulukko 17: Kaikki poissaolot, kalenteripäiviä 2016

	Perhevapaat	Koulutus	Sairaus	Vuosiloma	Muut, mm. koulutus, matka ja muut poissaolot	Yhteensä
kalenteripäivää	2816	620	8788	12491	3566	28281

Vapaaehtoiset palkattomat vapaat:

Kaupunginhallitus on linjannut vapaaehtoisten palkattomien vapaiden olevan yksi merkittävä keino henkilöstökustannusten pienentämiseksi. Vuonna 2016 vapaaehtoisia palkattomia vapaita käytettiin yhteensä 591 päivää (2015: 745).

Koulutuspäivät:

Koulutuspäiviä koko henkilöstön osalta vuonna 2016 oli 541 päivää (vuonna 2015: 532 päivää).

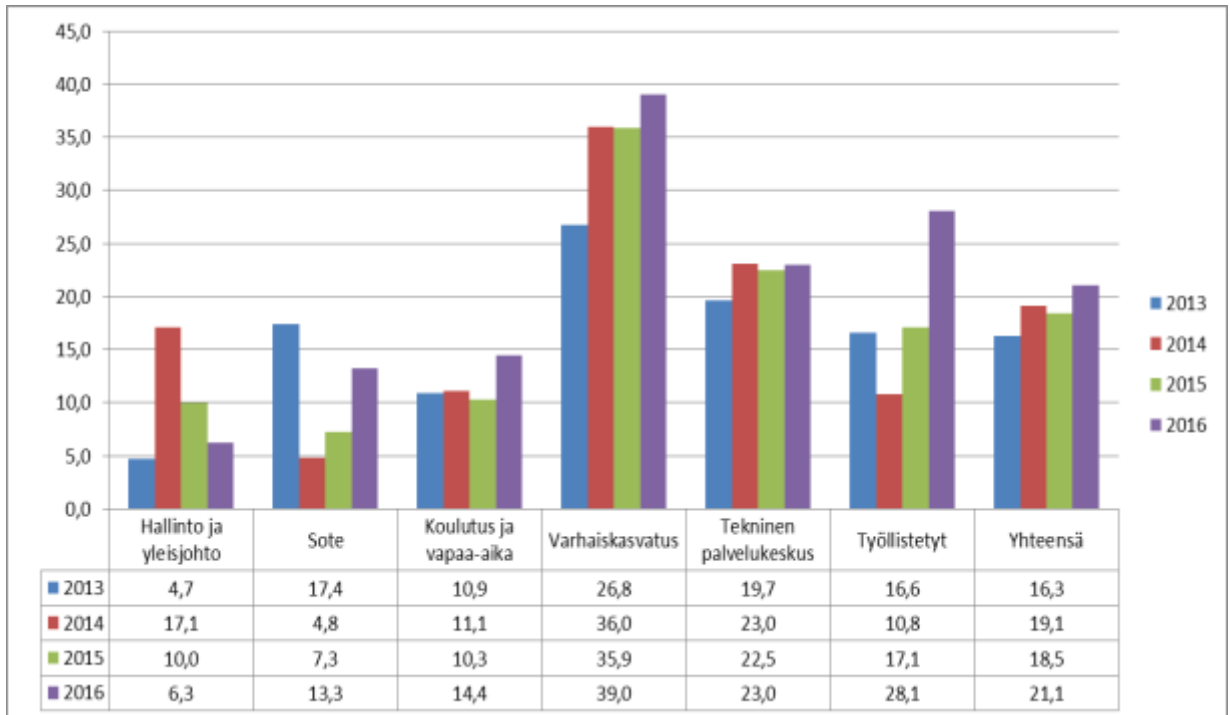
Koulutuspäivät per päätoiminen henkilöstö on kehittynyt vuodesta 2014 seuraavasti:

2014: 1,40 päivää

2015: 1,58 päivää

2016: 1,60 päivää

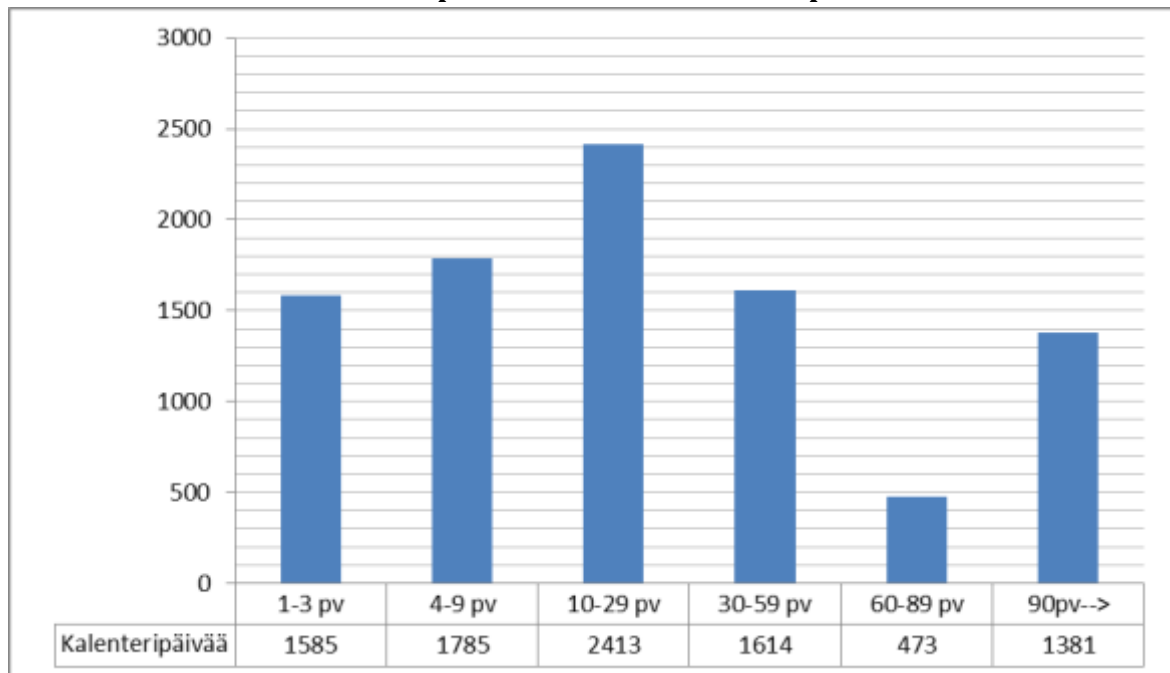
13.1.2 Taulukko 18: Sairauspoissaolot palvelualueittain per päätoiminen työntekijä, kalenteripäivää, 2013-2016

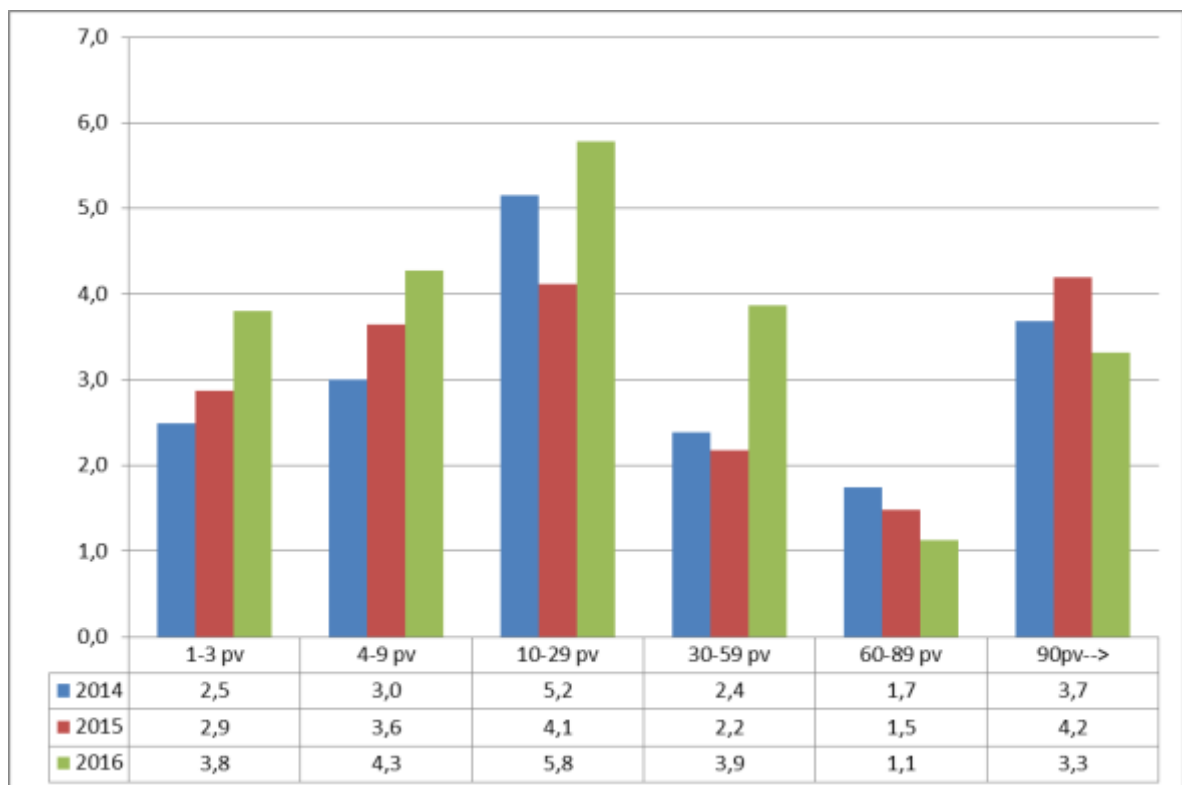
Sairauslomista 925 päivää on johtunut neljästä yli 200 päivää kestäneestä sairaudesta. Ilman näitä sairauden vuoksi oltiin poissa 18,9 päivää per työntekijä. Luku on silti isompi, kuin viime vuoden koko poissaolomäärä, johon pitkät sairauslomat on sisällytetty. Vuonna 2015 määrä ilman pitkiä sairauslomia oli 16,2 päivää/työntekijää.

Sairauspoissaoloprosentti koko kaupungin osalta oli 5,8 (laskettuna kalenteripäivinä).

13.1.3 Taulukko 19: Sairauslomat 2016 pituuden mukaan kalenteripäivinä

13.1.4 Taulukko 20: Sairauspoissaolot 2013-2016 pituuden mukaan, suhteutettuna päätoimiseen henkilöstömäärään

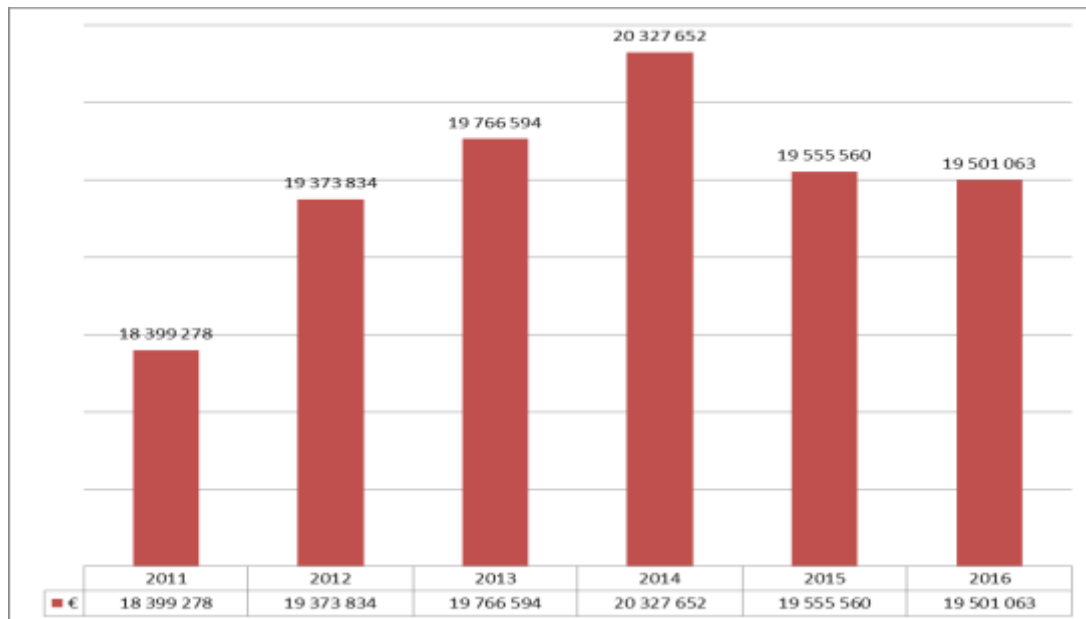

1-29 kalenteripäivää kestävät sairauspoissaolot ovat lisääntyneet merkittävästi ja pitkät sairauspoissaolot ovat vähentyneet. Sairauspoissaolojen syitä seurataan yhteistyössä työterveyshuollon kanssa käytävissä seuranta- ja raportointipalavereissa. Työtapaturmat raportoidaan YT-ryhmässä ja työsuojelutoimikunnassa.

14 Henkilöstökustannukset

14.1.1 Taulukko 21: Henkilöstökustannukset 2011 - 2016

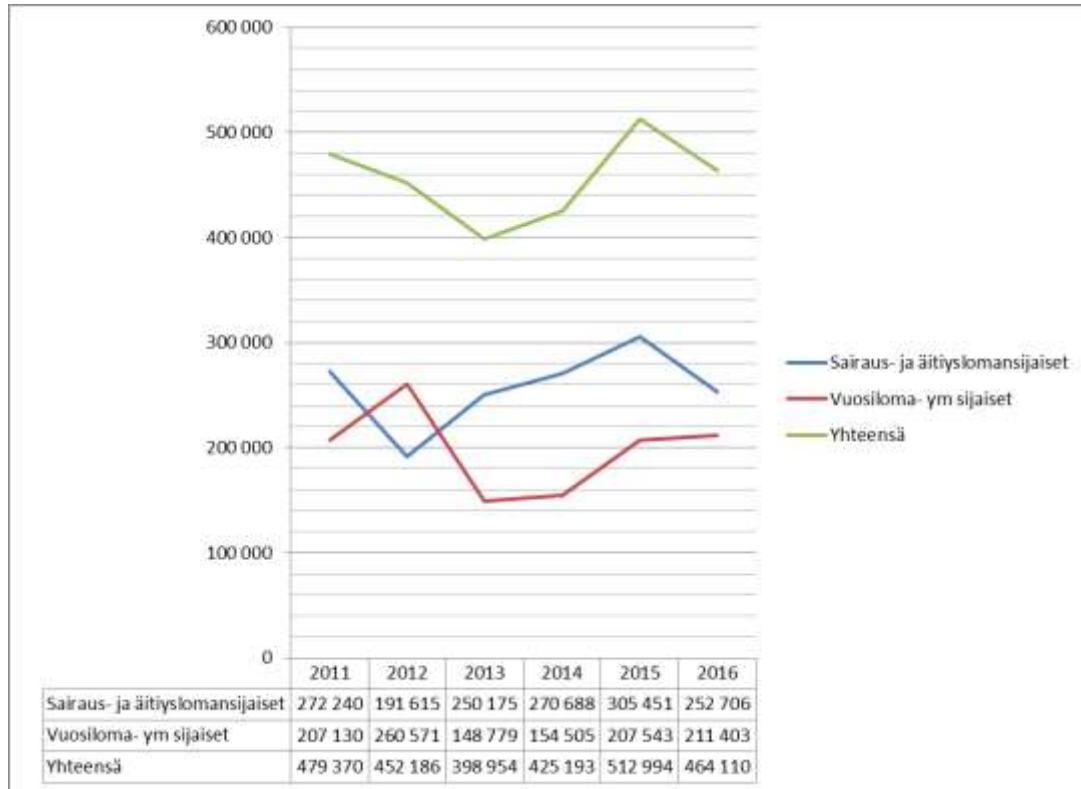
Henkilöstökustannukset								
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Muutos €	Muutos%
Palkkakustannukset							15-16	15-16
Palkat ja palkkiot	12 880 969	13 625 902	13 894 727	14 583 556	14 028 863	14 094 959	66 096	0,5
Eläkevakuutusmaksu	4 820 634	4 940 766	5 256 095	5 257 469	5 063 241	4 852 894	-210 347	-4,2
Sosiaaliturvamaksu	268 160	283 995	279 170	306 705	286 542	292 860	6 318	2,2
Työttömyysvakuutusmaksu	363 840	388 866	392 888	379 141	389 384	470 772	81 388	20,9
Tapaturmavakuutusmaksu	77 233	75 964	61 983	78 074	78 265	63 298	-14 967	-19,1
Taloudellinen tuki	6 459	6 807	5 812	5 836	5 614	8 217	2 603	46,4
Yhteensä	5 536 326	5 696 398	5 995 948	6 027 225	5 823 046	5 688 041	-135 005	-2,3
Jaksotetut palkat	161 148	170 785	64 436	-47 371	-50 963	-79 223	-28 260	55,5
Muut jakotetut erät (eläke, sos)	35 188	37 589	23 720	3 174	-15 627	-16 263	-636	4,1
Henkilöstökorvaukset	-214 353	-156 841	-212 237	-238 929	-229 759	-186 450	43 309	-18,8
Henkilöstökust.yhteensä	18 399 277	19 373 833	19 766 594	20 327 652	19 555 560	19 501 063	-54 497	-0,3

14.1.2 Taulukko 21: työllistämiskustannukset 2010-2016

Työllistäminen	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Henk.kustannukset	-298 411	-307 744	-364 803	-483 339	-693 956	-558 517	-501 042
Palkkatuki	104 828	108 321	176 519	213 613	291 227	249 382	208 984
Työllistäminen, netto	-193 583	-199 423	-188 284	-269 726	-402 729	-309 135	-292 058

14.1.3 Taulukko 22: Sijaisten palkkakustannukset 2011 - 2016

14.1.4 Taulukko 23: Eläkemenojen jakaantuminen 2011-2016

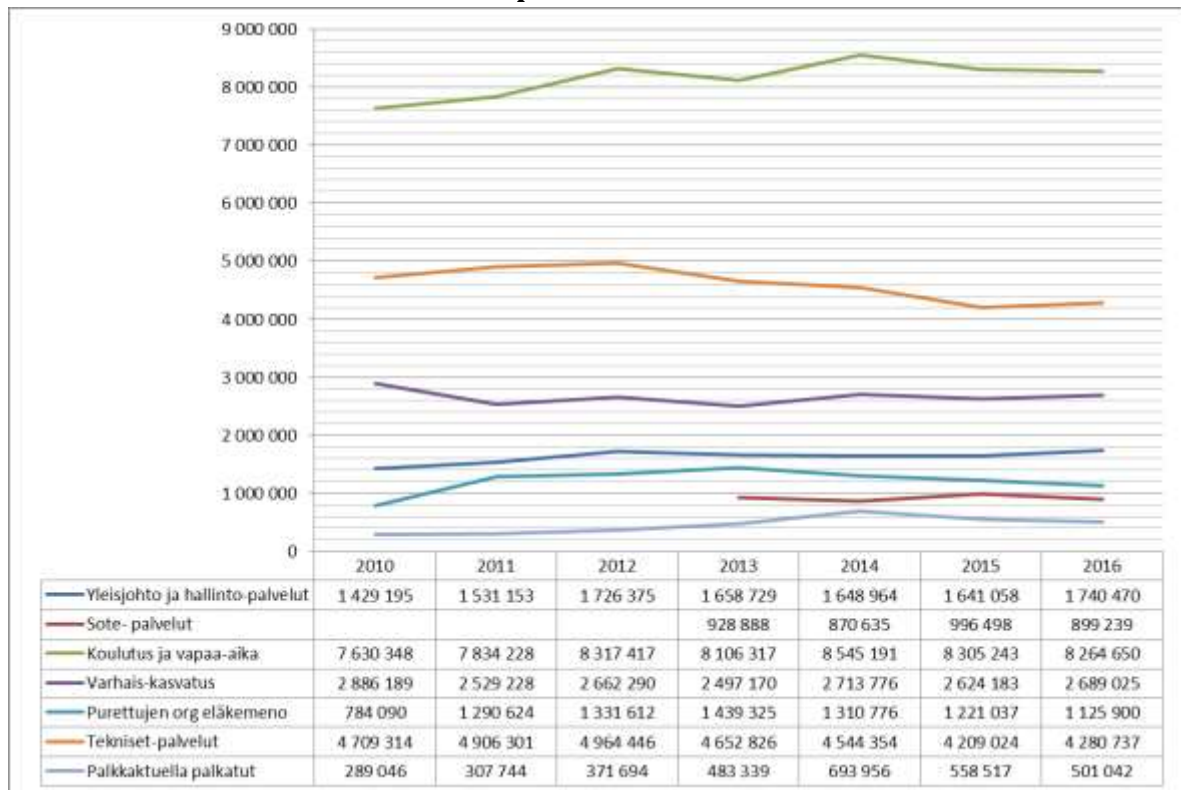
Eläkemeno	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Muutos 15-16	Muutos %
KuEL-palkkaperusteinen	1 551 410	1 684 320	1 878 647	2 031 935	2 056 234	2 066 685	10 451	0,5
KuEL-eläkemenoperusteinen maksu	2 427 164	2 445 384	2 656 433	2 447 694	2 300 564	2 128 095	-172 469	-7,5
KuEL-varhaiseläkemaksut	176 823	159 191	127 894	136 201	138 905	180 332	41 427	29,8
VaEL	665 237	651 871	593 121	641 639	567 538	477 783	-89 755	-15,8
Eläkevakuutusmaksut yhteensä	4 820 634	4 940 766	5 256 095	5 257 469	5 063 241	4 852 894	-210 347	-4,2

14.1.5 Taulukko 24: Henkilöstökustannukset palvelualueittain 2010 - 2016

Vuosi	Yleisjohto ja hallinto-palvelut	Sote-palvelut	Koulutus ja vapaa-aika	Varhaiskasvatus	Purettujen org eläkemenot	Tekniset-palvelut	Palkkaktuella palkatut	Yhteensä
2010	1 429 195		7 630 348	2 886 189	784 090	4 709 314	289 046	17 728 182
2011	1 531 153		7 834 228	2 529 228	1 290 624	4 906 301	307 744	18 399 278
2012	1 726 375		8 317 417	2 662 290	1 331 612	4 964 446	371 694	19 373 834
2013	1 658 729	928 888	8 106 317	2 497 170	1 439 325	4 652 826	483 339	19 766 594
2014	1 648 964	870 635	8 545 191	2 713 776	1 310 776	4 544 354	693 956	20 327 652
2015	1 641 058	996 498	8 305 243	2 624 183	1 221 037	4 209 024	558 517	19 555 560
2016	1 740 470	899 239	8 264 650	2 689 025	1 125 900	4 280 737	501 042	19 501 063
Muutos 15-16	99 412	-97 259	-40 593	64 842	-95 137	71 713	-57 475	-54 497
Muutos-% 15-16	6,1	-9,8	-0,5	2,5	-7,8	1,7	-10,3	-0,3

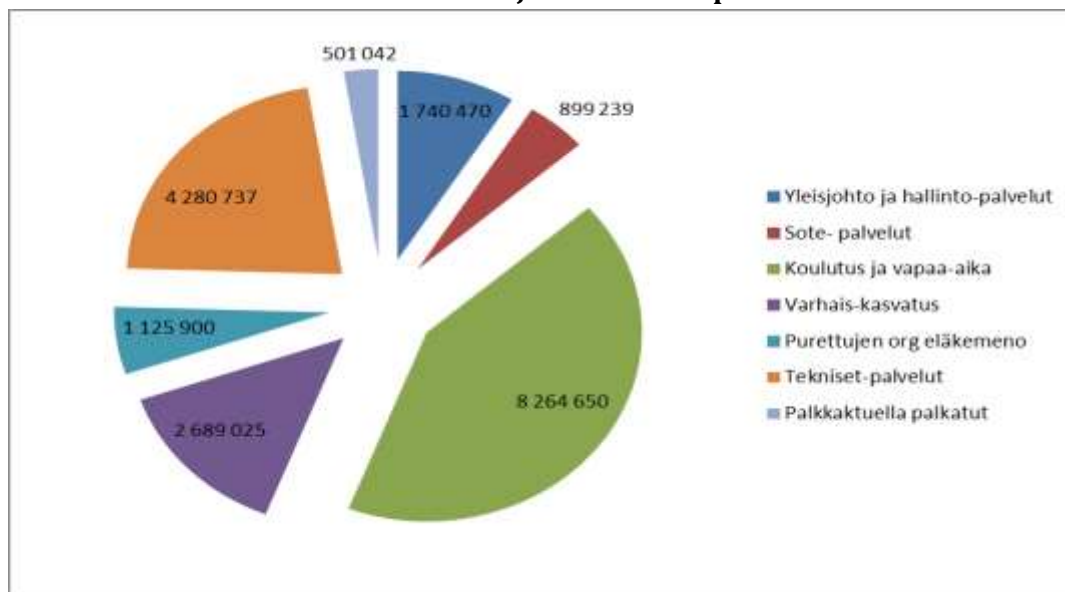
Sairaus-, äitiys- ja tapaturmakorvaukset on vähennetty henkilöstömenoista.

14.1.6 Taulukko 25: Henkilöstökustannukset palvelualueittain 2010 - 2016

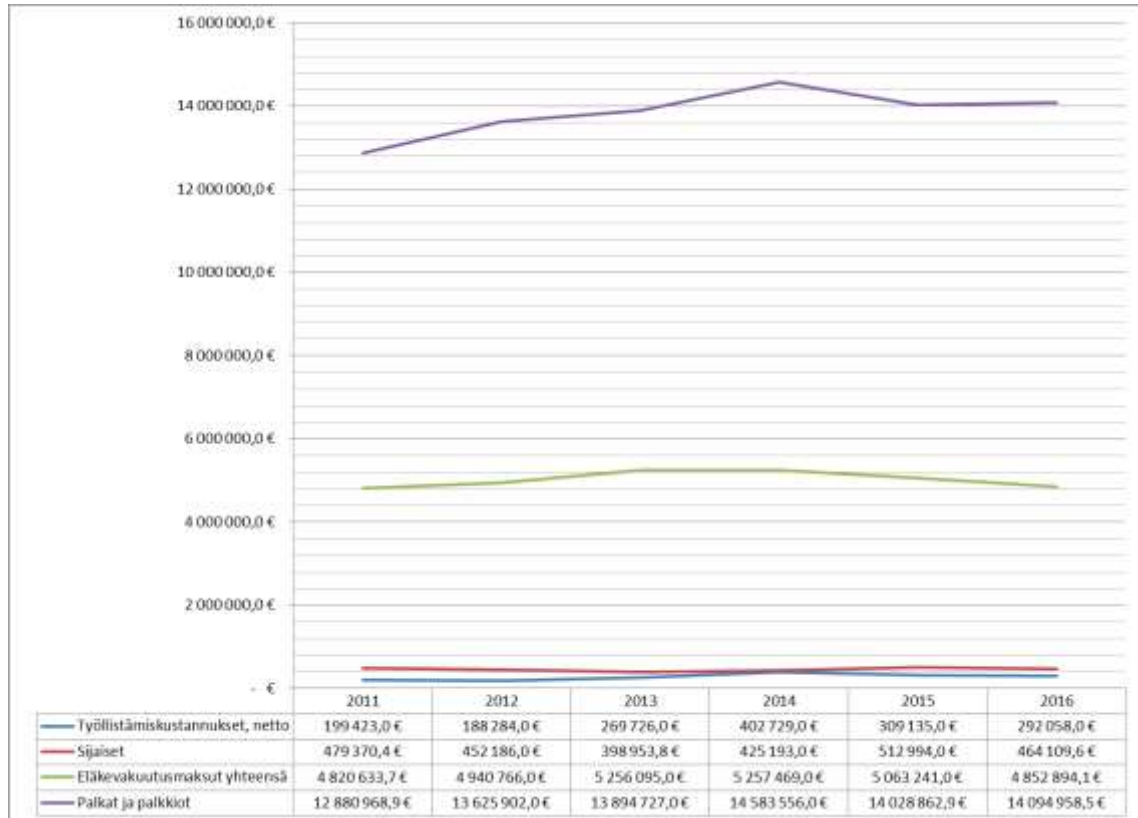

Koulutus ja vapaa-aikapalveluihin sisältyvät koulutoimi, Autere-opisto, kirjasto ja nuorisopalvelut. Ruokahuolto ja siivousyksikkö kuuluvat teknisiin palveluihin. Yleisjohtoon ja hallintoon alla ovat kaavoitus, työllisyyden hoito ja joukkoliikennepalvelut.

14.1.7 Taulukko 26: Henkilöstökustannusten jakautuminen palvelualueittain

14.1.8 Taulukko 27: Henkilöstökustannusten jakautuminen pääasiallisin kustannuslajein

15 Muut

15.1.1 Työterveyshuolto

Mänttä-Vilppulan kaupungilla on ollut 1.1.2013 lukien sopimus työterveyshuollon järjestämisestä Pihlajalinna Oy:n kanssa. Sopimukseen kuuluu lakisääteisen työterveyshuollon (Kelan korvausluokka I) lisäksi työterveyspainotteinen sairaanhoito (Kelan korvausluokka II).

Vuosi	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kust. € (brutto), 1000 €	154	115	116	116	172	267	256	278
Osuus henkilöstökust. %	0,61	0,65	0,63	0,60	0,87	1,31	1,31	1,4

Työterveyshuollon kustannukset nousivat vuonna 2016 yhteensä 22 000 euroa, ollen 1,4 % henkilöstökustannuksista. Kustannukset ylittivät Kela-korvauksen perusteena olevat työntekijäkohtaiset enimmäismäärät.

15.1.2 Taulukko 28: Eläköitymisennuste 2017-2025, henkilöä

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Yht
Hallinto	6	2	3	3	3	1	2	0	2	26

Sivistys	5	4	6	0	5	2	4	1	4	38
Päivähoito	4	3	4	2	4	4	6	5	3	40
Tekninen	10	6	3	2	4	2	10	6	3	57
Yhteensä	25	15	16	7	16	9	22	12	12	161

15.1.3 TYKY-toiminta

Työnantaja on tarjonnut henkilöstölle uimahallikäynnit Mäntän uimahallissa 3 krt/kk. Kaupungin omia liikuntapaikkoja (mm. tennis, sulkapallo, kuntosalit) on henkilöstö voinut käyttää korvauksetta.

Henkilöstö on saanut 10 kpl viiden euron arvoisia liikunta- ja kulttuuriseteleitä käyttöönsä omavastuulla 1€/seteli. Lisäksi henkilöstön omaehtoiseen virkistystoimintaan on ohjattu varoja palvelualueiden kautta.

TYKY-toimintaan käytettiin henkilöstöpalvelujen kautta yhteensä 22.500 € (2015: 20.210 €).

15.1.4 Työsuojelu ja yhteistoiminta

Kaupungin YT-ryhmä toimii myös työsuojelun yhteistoimintaelimenä (työsuojelutoimikuntana). Siihen ovat kuulunut jäsenenä henkilöstöjärjestöjen edustajat (6), työsuojeluvaltuutetut (2) sekä työnantajan edustajina kaupunginjohtaja, henkilöstöpäällikkö/työsuojelupäällikkö sekä kaupunginhallituksen nimeämät jäsenet (2). Kokouksiin ovat osallistuneet myös työterveyshoitajat.

YT-ryhmä kokoontui vuoden 2016 aikana 8 kertaa ja käsitteli 43 asiaa (2015: 41 asiaa).

15.1.5 Työpaikkaruokailu

Kaupungin henkilöstön työpaikkaruokailumahdollisuus on järjestetty koulujen ja vanhainkotien ruokaloissa. Lisäksi kaupunki työnantajana tukee työpaikkaruokailua ulkopuolisissa ravintoloissa. Kaupungin kanssa sopimuksen tehneitä yksityisiä ravintoloita on yhteensä 14.

15.1.6 Rekrytoinnit

Vuonna 2016 kaupunki haki yhteensä 44 toimeen tai virkaan työntekijöitä. Yhteensä rekrytointeihin saapui n. 980 hakemusta.

15.1.7 Henkilötyövuodet ja työpanos

Henkilötyövuodet ja työpanos raportoidaan puolivuositain vastuualuekohtaisesti, jolloin voidaan tarkemmin työyksikkökohtaisesti arvioida muun muassa poissaolojen vaikutusta työhyvinvointiin ja yksiköiden palveluntuotantoon. Henkilötyövuosi- ja työpanosraportointi tehdään ensimmäisen kerran vuonna 2017.